This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

A 412505

THE UNIVERSITY OF MICHIGAN · LIBRARIES ·
1817

206 B 145
Bible. O.T. Psalms. Serbo-Croatian.
Zagreb. 1868.

ПСАЛМИ ДАВИДОВИ.

ПОПУТ СРБСКИЈЕХ НАРОДНИЈЕХ ПЈЕСАМА

СПЈЕВАО ИХ ПО СВЕТОМЕ ПИСМУ

Ог. Ушјешеновић-Острожински.

Добио 15. авг. 1936.
Д. Ђорђевић-Новаковић

У БЕЧУ, 1868.

Из тискарне Л. Сомера

BS
1443
.S5
U88
1868

42013

(Наклада списательева.)

V20 J-112

ПРЕДГОВОР.

Псалми Давидови прекрасна је кита цвијећа сионскога, коју је убрао израјиљски цар-пјесник Давид, има тому већ окó три тисуће годинâ. Све је ево до дан данас остала мирисна, ружена и зелена дивна кита ова цвијећа Божијега. Пјесме Давидове омиљеше свакому народу, који се с њима упознаде, јер су бистро и обилно врело славе Божије, жарке побожности, радостне и племените насладе срцу, утјехе ожалосћеној души, укроћењу ћуди и јачању духа човјечијега. На божанственом челу њихову сјаји се печат дара духа небеснога. Нијесу то измишљотине заноса људскога ума, него жив израз жива осјећања у становитој згоди живој, у којој се налазио сваки пут пјесник с народом својијем.

По суду велеученога Д-ра Делића „одликују се псалми Давидови живијем, елегичнијем осјећањем, милином држања и кретања, језиком прастаријем и прозрачнијем, који само при описивању поступања познабожацâ прелази у строгост.“

„Све што је кадро да гане срце човјечије“ — вели Д-ор Хитциг — „свака страст више мање племенита, свако осјећање радостно и узвисито, па и воља жалостива и суморна, издахнута је у овијем пјеснама, које су ради разлике садржаја прозвали зборником лирскијех пјесамâ.“ — „Уплив псаламâ Давидовијех на образовање народа израјиљскога није моћи доста оцијенити. Народни пјесник тај одријеши свом народу први право језик и даље од захтјевâ живота

свагдашњега. Он пробуди дух језика да се освијести у погледу богатства свога и силе своје, и нешто племените помишљаје заодјене у бесједу красну, удоми их тако у народном духу као право народно благо, које се већ изгубити не може. Ватрена бесједа његова ужеже и оплемени, докле год досегну у срце и уста народа, не само језик, него и исто мишљење народа. Тога ради оста Давид-пјесник исто тако незаборављен као и Давид јунак."

По нарави саме ствари, никле су ове пјесме побожне из народне свијести старога Израјиља, и оне су израз времена, када је „приправа спасења усредоточена била на Израјиљу, те је нада спасења већ постала била народна." Сад да видимо шта је Израјиљ нама по Богу и по роду?

Израјиљ је био народ нама по крви и језику сасвијем стран, те по роду не има између нас никакове свезе ни заједнице, изван да смо као што је и он чланови људскога поколења.

Али као и сви остали чланови Христове цркве ма које вјероизповједи — и ми смо по Богу духовни потомци старога Израјиља, по тому, што је он већ био ударио свијетлом стазом оном, која води к спознавању и к слави Бога истинога. Према тому дакле нама је Израјиљ (или Јаков) обћина живе цркве Христове, задруга духовна свијех вјернијех слједбеникâ дивне науке Исусове, а Сион и Јерусалим нам је храм и насеље сабора и власти обћине исте. И тако је свето писмо те њиме и псалми Давидови, и наша својина духовна, у колико смо достајали право на духовну задругу ову, те

нијесмо само крштени незнабожци, за које ваља све оно што говоре псалми о незнабожцима старинскијем. Еле у овијем пјеснама влада дух онај исти, којега ми дјеца цркве Христове припознајемо као зору дана сјајнога и ведрога, када нам се роди жарко сунце царства небеснога. Налазимо и у њима већ добрано заснован темељ, на којему је тисућу и педесет годинâ послије како су изведене пјесме ове, Исус Христос, прави одавна очекивани помазаник Божији саградио божанственом десницом својом величанствени храм свој на славу отца свога небеснога.

Бијаше све на утјеху рода човјечијега, који је дотле лутао по духовном пољу неизмјерном, попут лагана кораба без весла и крмана насред узбујане, валовите пучине морске.

„Првијех вјековâ христјанства били су псалми силна полуга разпространјивању науке Исусове не само у цркви, него и при свакој радњи људској. Били су утјеха небесна мученицима вјере, и много их је пркосило најљућијем мукама, пјевајући свете пјесме ове, које је црква тако тумачила крвљу својом. — Молећи се Богу ријечима псаламâ, слави црква Христова јединство обијух Завјетâ, а тумачењем њиховијем доказује знаност разлику њихову. — Заједничка радња о св. писму најљепше је сједињење разлученијех црквâ, и најпоузданије прокрчење пута к јединству њихову. Тумачење писма зиђе цркву будућности.“ Тако пише Делић.

При свем тому бијаху већини народа нашега све до нашега доба псалми Давидови само мртво благо, за које осим свештенства мало тко право и знадијаше,

као што тога жалибоже у нас има доста још незнан
и на сваком другом пољу духовнога рада човјечијег
А много је у овом случају тому криво, што ево д
ономлани не бијаше превода псаламâ, приступна ра
зуму народа нашега према духу и језику његову
а камо ли према пјесничкој висини псаламâ.

Потакнут по некојијем родољубима, којијем се
свиконе они одломци псаламски, упредени мусивнијем
стилом у жицу епскога чина у мојој књизи „Недјељ
ко", одважих се да преточим онако читав псалтир у
калуп наше омиљеле народне пјесме србске. Све мисли
на једну смисливши, ударих правцем овијем:

1) Држати ћу се строго стварнога смисла псаламâ, радећи на темељу превода гласнога нашега језикословца Ђ. Даничића, али уз настављен обзир на превод старославенски те на преводе и тумачења псаламâ строго знанствена смјера, нарочито на преизвретни рад Д-ора Делића, (понешто и Д-ора Хитцига) о псалтиру, који су средствима знаности нашега времена црпили истину на врелу њезину, т. ј. у матици јеврејској св. писма. Дакле поступати ми је од прилике онако, како то чини и славни Вук Ст. Караџић, преваћајући Нови Завјет, како се поступа дан данас посвуда у ученом свијету, по именце и од стране учењанâ грчкијех нашега доба, те као што то и неможе да чини иначе, тко не ће да држи да је син старији од отца, или књига од главе. — С највећом помњом ћу гледати да изразим посвуда прави логични смисао читавијех псаламâ и појединијех стиховâ, држећи се понајвише интерпунктације Делићеве, као најизвретније по мњењу моме.

2) У погледу језика држат ми се чистога народнога говора нашега, како је ухваћен и установљен у српском рјечнику Вука Ст. Караџића, и у народнијем пјеснама српскијем, те настојати, да се и овом приликом разавије богатство и красота нашега језика, његовијех облика, реченица и потанкости ситнијех особина његовијех; а за надопуњавање стихова рабити ми је понајвише само придјеве природне или вјечне (epitheton ornans), којима се смисао именице не измјењава, већ само разјасњава. Гдје се нађе ријеч коју непозната, нека се обазре по народу, или на Вуков рјечник, гдје ће их се већина наћи; неколе су протумачене овдје у разјасњењима ове књиге.

3) У погледу пјесничком бијаше ми навратити бистру ријеку пјесничтва Давидова са сухотне ниве сухопарна превађања прозноога у старо корито њезино, куда је текла посред зелене и цвјетне пољане мијена говора пјесничкога. Бијаше ми на нашу спјевати псалме според висине предмета и захтјева нашега стиха народнога вјерно, али не робски, слутећи како би то био учинио сам Давид, научивши језик наш. Пјесничко дјело има се превађати језиком пјесничкијем. *)

---

*) „Lingua amoris non amanti barbara est.“ — Нијемци хвале Лутеров превод св. писма овако: Er hat sich in den Grundtext eingedacht, eingefühlt, eingelebt, um ihn nicht mit sklavischer Gebundenheit an seine Form buchstäblich umzusetzen, sondern mit Bewahrung seines Geistes frei und doch tiefinnerlichst treu in wahres und doch geistig wiedergebornes Deutsch umzugiessen.“ — Цицеро, тај велики говорник римски каже о неком преводу свом бесједа Демостеновијех и Есхиновијех ово: „Non converti ut interpres, sed ut orator, sententiis iisdem „et earum formis tanquam figuris, verbis ad nostram consuetu„dinem aptis: in quibus non verbum pro verbo necesse habui

Овај рад мој имао је да остане исто тако далеко од пуста врстања сухопарне прозе, као и од самовољнијех измјењивања правога смисла псалама помишљајима њима непознатијем. Није ми задатак, да улијем пјесничтва онамо гдје га није, или да начиним из икојега псалма шта друго него јест; али бијаше и пазити, да се не оштети или не изгуби ни један знатан камечак од овога драгога камења сионскога, него да се оно очисти од прашине неразумљивости и троске прозне, те окује сухијем златом народне пјесме наше.

Тако смјерах. Те ако учини г. Даничић да нам Вила пјевачица Давидова живијем србскијем језиком проговори, а оно ја одабрах свој омиљели дио — и као да ми је срећа красно нанијела — да нам ова златоуста пјевачица небесна и пропјева уз гусле наше јаворове. Суди народ, да ли ми је пошло за руком, да тај мој псаламски оквир достојан буде дивнијех слика Давидовијех и великога, управ Омирскога духа пјесничкога народа мога, којему је у неку руку стари Израиљ права слика и прилика.

Да се лагље схвати махом на први поглед садржај, ставио сам на чело свакому псалму најприје стварни надпис његов по Делићу, а уза то надпис библијски, гдје га је, додавши књизи кратка разјасњења о псалтиру и о многијем псалмовима напосе.

У Бечу о Великој Госпојини 1868.

О. У. О.

„reddere, sed genus omnium verborum vimque servavi; non „enim ea me *adnumerare* lectori putavi oportere, sed tanquam „*adpendere*.“

Казаљка.

Образ

Различна судбина побожнога и незнабожца..... 1
Царство Божије и помазаника, кому се све покораваt има... 2
Јутрења молитва невољника, који се утјешава Богом..... 3
Вечерња пјесма неустрашивога напрема опадачима и маловјернима..... 4
Јутрења молитва прије хода у Божији дом..... 5
Кликовање ради милости под гњевнијем судом..... 7
Кликовање судцу свијета проти оговарању и награди добра са злијем..... 8
Бог богује а човјек је ништа..... 10
Славна пјесма праведному судцу послије побједе (1—21.) Молитва кад наваљују злотвори незнабожни (22—39.)..... 11
Узкраћење бјегства у згоди животу опасној..... 15
Тужьава и утјеха усред коварства са свијех страна..... 16
Молитвено кликовање човјека, који хоће да клоне..... 17
Неваљалство што влада и избављење жељно очекивано..... 18
Тко може да приступи к Богу?..... 19
Уточиште у Богу највећем добру од невоље и смрти..... 20
Уточиште безгрјешно гањанога ка Господу, који своје позна. 21
Обзир Давидов на свој живот пун милости Божије..... 23
Молитва Богу, који се двоструко јавно..... 28
Молитва за цара у доба ратно..... 30
Захвална пјесма за цара у доба ратно..... 31
Ели Ели лама асабтани..... 33
Похвала доброга пастира..... 36
Приправа дочеку Господа који хоће да дође..... 37
Молитва ради милостиве обране и настајавања..... 38
Жељковање безгрјешно гањанога да захвали Богу у његову дому..... 40
Поуздавање у Бога који све накнађује..... 41
Кликовање ради помоћи и хвала за времена мутње..... 43
Пјесма о седам громова..... 45
Захвална молитва иза тешке болести..... 46
Предавање крвожедно гањана у Божије руке..... 47
Пут к опроштењу гријеха..... 50
Похвала владаоца свијета као Господа бранича народа свога.. 52
Захвала и наука избављенога..... 54
Бојни клик проти незахвалнијем гањачима..... 56
Клетва незнабожству и благослов задруге Божије..... 59
Привидна срећа зликовача и права побожнијех..... 61
Молитва ради обраћења заслуженога гњева у љубав избављења. 64

Образ
Молитва тешко изкушанога у очиглед среће незнабожца. . . . 66
Захвала, самопожртвовање и мôба. 68
Тужњава страдаоца над непријатељскијем друштвом злобнијем. 70
Сјета за Сионом у земљи непријатељској. А.) 72
Сјета за Сионом у земљи непријатељској. Б.) 73
Молитва побјеђенога али Богу својему вјернога Израиља. . . 74
Свадбена пјесма на славу цара којему није пара. 77
Бог је наше уточиште јако. 79
Кликовање побједоносному долазу Господњему. 81
Неприступност града Божијега. 82
Ништавост добра земаљскога. 83
Проповјед о правој жртви и служби Божијој. 86
Скрушена молитва ради помиловања. 88
Покарање злога језика. 90
Елохимски изпис псалма Јеховскога бр. 13. 91
Утјеха ради крвожеднијех противникâ. 92
Молитва проти злоби и издајству по свом пријатељу. 93
Мирна храброст бјегуна. 96
Кад се иде почивати у дивљачи (међу непријатељима). 97
Осветни клик проти изопачитељем права. 99
Молитва безгрјешнога којега вијају. 100
Пјесма по изгубљеној битки. 102
Молитва сбачена цара на свом повратишту. 104
Предаја у Бога кад навали непријатељ. 105
Јутрења пјесма прогањанога у пустињи. 106
Клик за Божијом обраном проти лукавству. 107
Захвална пјесма ради подјељене побједе и благослова. 109
Захвалност ради свога и народнога избављења. 111
Захвална пјесма жетвена. 113
Слàвнá пјесма побједна у духу Деворином. 114
Молитва из дубокога страдања изповједничкога. 118
Клик прогањанога ради помоћи. 122
Молитва старца слуге Божијега ради даље помоћи Божије . . 123
Молитва ради мирна владања помазаника Божијега. 125
Надвладано изкушавање због одпадничтва. 127
Молитва проти прогањању вјероваконскому. 130
Близина судца с чашом гнѐвном. 133
Хвала Божија из гнѐвнога суда (побједе). 134
Утјеха повјестна за доба страдања. 135
Повјестничко огледало за опомену од Мојсија до Давида. . . . 137
Молитва за времена пустошења, крвопролића и поруге. . . . 144
Молитва за виноград Божији. 146
Поздрав пасхални и слàвнá проповијед. 148
Суд Божији над боговима земаљкијем. 150

Образ
Клик ратни к Богу против савезнијех непријатељâ 151
Чежња за домом Божијим и за срећом да се у њему живи... 152
Молитва прије помилованога ради нова помиловања..... 154
Молитва прогањанога побожника..... 155
Препородни град народâ..... 157
Плачна молитва страдаоца као што бијаше Јов..... 158
Молитва ради поновљења милостî Давидовијех..... 160
Уточиште к милости Вишњега под гнѣвнијем судом смртнијем.. 164
Обранбена пјесма за доба рата и куге..... 166
Мисли суботне..... 168
Царски пријестол над морем народâ..... 169
Утјеха молитвена под вулумом тирјанина..... 170
Позив на молитву Богу и на покорност према ријечи Његовој. 172
Поздрав дошастога царства Божијега..... 173
Настање царства Бога судца и спаситеља..... 175
Поздрав одкривења у правди и спасењу..... 176
Хвална пјесма Трисветому..... 177
Позив свега свијета на службу Бога истинога..... 179
Завјет царски..... —
Молитва страдаоца због себе и због Јерусалима разореног.. 181
Слàвнá пјесма Богу премилостивому..... 183
Слàвнá пјесма Богу од седам данâ..... 186
Слàвнá пјесма захвална Богу добротвору старом..... 189
Невјера Израјиљева из Мисира и Божија вјерност све доселе. 193
Опомена подражнијех сународникâ на хвалу ради претрпљене патње..... 197
Два сложена Елохимска одломка псаламска..... 201
Клетва оному, тко проклиње и воли клетву него ли благослов. 202
Цару свештенику с десне стране Божије..... 205
Хвала Божија..... 206
Хвала богобојазнога..... 207
Алилуја оному, који подиже из понижења..... 208
Покрет природни пред Богом спаситељем из Мисира (1—8.)
Клик к живому Богу Израјиљеву ради спасења славнога гласа свога. (9—27.) 209
Захвална пјесма онога тко се спасао од смрти. а) 212
Захвална пјесма онога тко се спасао од смрти. б) 213
Позив свијех народâ на улаз у царство Божије..... 214
Слàвнá пјесма приликом свештања цркве..... —
Двадесет и два струки или бесједни човјека којега прогањају ради вјере..... 217
Невољни клик у друштву свадљивом..... 230
Утјеха Божије обране..... 231
Обзир на град зборни с добром жељом..... 232
Поглед ка Господу за времена руге и срамоте..... 233

Образ
Спаситељ од самрти у води и у замки..... 234
Бедем Израјиља проти искушавању на одметничтво..... 235
Жетва радости иза сјетве сузне..... 236
Ништа без благослова Божијега..... 237
Домаћа срећа богобојазнога..... 238
Скончање нападачâ на Сион..... —
Клик из дубљине срца..... 239
Синовска покорност у Богу..... 240
Молитва за дом Божији дом Давидов..... 241
Похвала братинске задруге..... 243
Свеноћни поздрав и одпоздрав..... —
Четвероглесни Алилуја Богу Израјиљеву, Богу богова..... 244
Славите Господа, јер је добар..... 246
На ријекама Вавилонскијем..... 248
Посредник и избавитељ..... 249
Клањање оному који све зна, те је посвуда..... 250
Молитва проти људима злијем и подмуклијем..... 252
Вечерња пјесма за времена Авесаломова..... 254
Клик из тавнице на добро пријатељâ..... 255
Чежња за милости из тавнице..... 256
Поуздање у Бога пред битком (1—11). Благословено стање народа Божијега (12—15)..... 258
Похвална пјесма предоброму цару..... 260
Алилуја Богу јединому правому помагачу..... 262
Алилуја оному, који све снабдјева и Јерусалим сазидава. А).. 263
Алилуја оному, који све снабдјева и Јерусалим сазидава. Б).. 264
Алилуја свијех створовâ небесниијех и земаљскијех..... 265
Алилуја Богу добитнику народа свога..... 266
Коначни Алилуја..... 267
Врхубројни псалам. (151.)..... 268
Разјасњења..... 269
Предбројници..... 297

Ključ za čitanje ćirilice..... 323

ПСАЛМИ ДАВИДОВИ.

СВИ народи хвалите Господа,
Славите Га СВА племена њина. —
Ко се узда у Господа свога
Тај је као Сион гора миран,
Ва вијек је и не помјешта се.

Пс. 116,1. 124,1.

ПСАЛАМ 1.

Различна судбина побожнога и незнабожца.

Благо си га човјеку ономе
Што не тражи незнабожна вјећа,
Нити иде путем грјешникâ,
Нити сједи у крђаву дружтву!
2. Већ му закон омиље Господњи,
Дању ноћу о њем промишљава.
3. Он је као дрво крај потока
Род што носи у своје вријеме,
И којему лист нигда не вене:
Што год ради у свем напредује.
4. А нијесу таки незнабожци,
Него пљева коју вјетар вије.
5. За то ти се незнабожци не ће
Оправдати на Божијем суду,
Ни грјешници на збору праведних.
6. Јер зна Господ путе праведникâ,
А пропаст ће незнабожни пути.

ПСАЛАМ 2.

Царство Божије и помазаника, кому се све покорава и има.

Са шта ли се то народи муте,
Род човјечји ништаво помишља?
2. Та устају цареви земаљски
И кнезови с њима на Господа,
И на тога кога он помаза.
3. „Разкинимо те свезе њихове
„И сбацимо њихов јарам тешки.“
4. Али Господ њима се подсмјева
Онај који на небес'ма живе.
5. У гњеву им говори Својему
И жестином збуњује их Својом:
6. „Ја сам цара помазао Свога
„На Сиону светој гори Својој.“
7. А казат' ћу наредбу Господњу:
„Ти си син Мој, ја те данас родих.
8. „Проси синко, у свог родитеља,
„У наслједство дат ћу ти народе,
„У државу крајеве земаљске.
9. „Удрит ћеш их палицом гвозденом,
„Разбит ћеш их ка̂ земљане суде.“
10. Сад цареви, опаметите се,
Учите се судије земаљске!
11. Те Господу служите са страхом,

Радујте се с трепетом пред Њиме.
12. Љуб'те сина да се не разљути.
Не гините на својему путу;
Гњев ће Му се разгорјети брзо.
Благо оном ко се узда у Њег.

ПСАЛАМ 3.

Јутрења молитва невољника, који се утјешава Богом.

Слједи пјесма Давидова света,
Када бјежа пред Ав'салôм сином.

Много ли је Боже, противникâ,
Многи ли су, гле, устали на ме!
3. Многи ли ми говоре за душу:
„Том помоћи ни од Бога није.“
4. Али Ти си о Господе, штит мој,
Што ме чува, и слава си моја,
Ти подижеш силно моју главу.
5. Ка Господу кличем својим гласом,
Чује мене с горе Своје свете.
6. Легох, спавах, и опет устајем,
Јер у Богу имах чувадара.
7. Нит се бојим народа тисућâ,
Што са свуда наваљују на ме.
8. Та устани Господе, помагај!
Злотворе ми по образу бијеш

И разбијаш незнабожцем зубе.
9. Од Господа долази спасење,
Благослов ти на народу Твоме!

ПСАЛАМ 4.

Вечерња пјесма неустрашивога напрема опадачима и маловјернима.

Давидова пјесма. Уза жице.
А на руке пјевачком главару.

Кад Те зовнем Боже, моја правдо,
Чуј ме дај ми у тјескоби мјеста;
Смилуј ми се, и молитви мојој!
3. Докле ће ми, синови човјечји!
Слава моја бити у срамоти?
Докле ћете љубити ништавство
И све лажи тражити коварне?
4. Ема знајте, и да упамтите:
Господ избра свога побожника.
Господ чује кад Га брижан зовем,
5. Гњевећи се грјешити немојте,
Размислите у срцима својим
На постељам', па већ утолите!
6. Своју жртву принесите правди,
У Господа уздајте се свога.
7. Многи веле: „Тко ће добро дати?“

Ој Господе, наше поуздање,
К нам обратя свјетлост лица Свога!
8. Дао си ми радост срцу моме,
Већу него што опи имаду
Кад им роди уље или вино,
Ил у пољу бјелица пшеница.
9. Мирно лјежем, те мирно и спавам,
Ти Господе милосрдно даваш
У самоћи да страха немадем.

ПСАЛАМ 5.

Јутрења молитва прије хода у Божији дом.

Слједи пјесма Давидова света.
Уз свиралу. Пјевачком главару.

Чуј Господе, бесједе ми рјечи,
Разумјевај моје помишљаје!
3. Клик ми слушај царе мој и Боже!
Е се Теби о Господе, молим!
4. Јутром слушај молитве ми гласе,
Јутром жртву приносеђ Ти, чекам.
5. Бог си који безакоња не ће,
И при Теби злому мјеста није.
6. Хвалиоци пред очи Ти не ће,
Ненавидиш зле безаконике.
7. Ти Господе, потиреш лажљивце,

Крвопилце и лукаве мрзиш.
8. А ја ступам по милости Твојој
Преко прага светог дома Твога,
С Твојим страхом у цркви се клањам.
9. Руковод' ме Господе у правди
Рад злобнијех мојијех злотворâ,
Испред мене пут Свој поравнавај.
10. Јер у уст'ма истине им није,
Дубок понор утроба њихова,
Грло им је гробак отворени,
На језику цигло дволичење.
11. Не дај њима Господе, напредка
И разбијај основе њихове;
Ма обор' их безакоња ради,
Јер се хрђе одметнуше сасвим.
12. Па ће ти се сви узрадовати,
Који душом уздају се у Те.
А ти ће се ва вјек да веселе
Које Својом десницом заклањаш;
Дичит ће се ко Ти име љуби.
13. Праведника Боже благосивљаш,
Као штитом милосћу заклањаш.

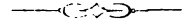

ПСАЛАМ 6.

Кликовање ради милости под гњевнијем судом.

Слједи пјесма Давидова света.
С осам жица. Пјевачком главару.

Не покарај Господе, у једу,
Не накази ме у гњеву Своме!
3. Смилуј ми се, ево изнемогох.
Изцјели ме, кости ми трепећу,
4. Душа ми се моја уздрхтала;
Ма Господе, кажи, докле ћеш ли?
5. Обрати се, избави ми душу.
Помози ми рад' милости Своје!
6. Јере мртви Тебе не спомињу,
А ко ће те из гроба да слави?
7. Уздишући веће изнемогох;
Одар квасим сваке ноћи тавне
И постељу сузама натапам.
8. Од жалости око усахну ми,
Већ постарах с многих насилника.
9. Одбите се људи безакони!
Та чу Господ мога плача гласе;
10. Господ чуо мôбу моју смјерну,
Ема Господ мôбу моју прима.
11. Непр'јатељи моји нек се стиде
И препану, те нек се обрате!

ПСАЛАМ 7.

Кликовање судцу свијеша проши оговарању и награди добра са злијем.

Слједи плачна пјесма Давидова,
Коју спјева Господу вишњему
Ради Хуша Венијаминова.

Ја се Боже, све у Тебе уздам,
Избави ме Господе, сачувај
Од онијех што ме прогањају.
3. Да ми злотвор не извчупа душе,
Јер је чупа попут лава љута,
А није га ко би избавио.
4. Ма Господе, ако је неправде
Икакове у рукама мојим,
5. Зло л' за добро пријатељу вратих,
Или скривих у чему онима
Што на правди на ме нападаху:
6. Нек ми гања непријатељ душу,
Нек је стигне и нек је улови,
Нек ми живот на земљи погази,
Дику моју у прашину свали. —
7. У Свом гњеву Господе, устани
На жестину мојих насилникâ,
Суд отвори, на помоћ ми хитај!
8. Људство ће се слећи око Тебе,
Ти изађи над њим на висину.

9. Господ суди свима народима;
Суди мени Боже, те ми буди
Све по правди и по безгрјешности.
10. Дај прекини пакостнику злоћу
Подпомози сваког праведника:
Јер Ти Боже, Господе праведни,
Извитујеш срца и утробе.
11. Штит је мени у Бога мојега
Који чува Своје праведнике.
12. Бог је јак и праведан судија,
Дуготрпљив и многомилостив,
Ал' и на гњев готов сваког дана.
13. Кад се кому покајати не ће,
Бог у гњеву страшни мач Свој оштри,
Лу̑к натеже те га наперива,
14. И запиње смртне Своје стрјеле
На тетиву, те чини да стрјеле́.
15. Невнабожац, гле, заче неправду,
Сит бијаше са злочинства свога
Те у срцу прјевару порађа.
16. Копа јаму, а када докопа
Он ти паде и свали се у њу.
17. Мука му се обила о главу
И неправда падне му на тјеме.
18. А ја хвалим Господа са правде,
Пјевам име Господа вишњега.

ПСАЛАМ 8.

Бог богује а човјек је ништа.

Слједи пјесма Давидова света.
Начелнику пјевачком на руке.
А уз гусле намјењена Гетске.

О Господе и наш Господару,
Славно ли је и величанствено
Име Твоје по земљи широкој!
Славом Својом небо накитио.
3. Њежна уста дјечице нејаке
Што сисају на мајчиној груди,
Славе Тебе прот' непријатељу.
Тако чиниш да умукну мȳком
Сви злотвори и сви осветљивци.
4. Кад погледам та небеса Твоја,
Сјајно дјело светих рукȳ Твојих,
Мјесец, звјезде, које Ти постави:
5. Шта је човјек да га се помињеш
Шта л' син људски те за њег посегнеш?
6. Учинȋ га мало не анђелом,
Славом, часћу овјенчао си га.
7. Постави га моћним господаром
Над земаљским дјел'ма Својих рукȳ;
Све му метну под ноге његове:
8. Овце, воле и дивље звјерије,
9. Морске рибе и птице небесне,

Све што иде морским путовима.
10. О Господе и наш Господару,
Славно ли је и величанствено
Име Твоје по земљи широкој!

ПСАЛАМ 9.

Славна пјесма праведному судцу после побједе (1—21).
Молитва кад навађују злотвори незнабожни (22—39.)

Слједи пјесма Давидова света;
А на руке пјевачком главару.
Да се пјева уз свиралу. Бену.

Из свег срца Господе Те хвалим
И казујем сва чудеса Твоја.
3. Радујем се и веселим Ти се,
Имену Ти вишњем пјесму пјевам.
4. Злотвори се обратише моји,
Ненадно се они спотакоше,
Испред лица нестаде их Твога
Од гњевнога Твог погледа страшна.
5. Јер Ти сврши суд мој, те м'обрâни
На прјестолу Својему сједећи,
Ка праведни судија и благи.
6. Незнабожце побио си клете,
Угасио име им до вјека.
7. Непр'јатељу нестаде мачевâ,
Ти градове разори му силне
Да ни трага остало им није.

8. Али Господ до вијека живи,
Свој пријестол суду Своме спреми.
9. Свему свјету судит ће по правди,
Установит народима право.
10. Уточиште Бог је од вијека
Убогоме у невољи љутој.
11. Све се у Те Господе, уздају
Сви што славу Твог имена знају,
Јер Господе, нигда не остављаш
Људство Твоје које Тебе тражи.
12. Пујте пјесму Господу својему
Који живе на гори Сиону,
Каж'те свјету за дјела Његова!
13. Крв Он памти пак је освећује,
И спомиње јаук невољникâ:
14. „Смилуј ми се Господе, погледај
„Како страдам са злотворâ својих,
„Ти, који ме вјечне смрти спасе,
15. „Да казујем славе Твоје хвале
„А на прагу кћери Сионове,
„И спасење Твог имена славно.“
16. Попадаше народи у јаму
Коју себи изкопаше сами,
У њихову намјештену замку
Ухвати се ножица њихова.
17. Тȋ познаше Господа вишњега
Он усуди, а у дјела своја
Зликовчева заплете се рука.

18. Вратит ће се паклу сви зликовци,
Сви народи што Бога не знаду.
19. Убог не ће заборављен бити
До вијека, нит ће погинути
Сладка нада игда невољнику.
20. Молим Ти се Господе, устани,
Да се човјек сасвим не помами,
Да народи суд пред Тобом приме.
21. Пусти Боже! страха грозу на њих,
Нека знаду да су само људи. —
22. Дуго стојиш Господе далеко,
Од невољних са шта кријеш лице?
23. С охолости зликовацâ худе
Измучи се убоги крваво.
У своје ће уловит се замке
Они који измишљају злобу.
24. Жељом својом зликовац се дичи,
Отимачи за Бога не маре.
25. Та зликовац за Бога не пита
У објести својој плаховитој.
„Он не види“ — тако помишљава,
Нема Бога по његовој мисли!
26. Мисли да су путови му прави,
За судове Твоје и не знаде;
Непр'јатеље своје и не гледа.
27. Он помишља: „Посрнути не ћу;
А зло не ће никада ме снаћи“.
28. Уста су му све пунана клетве,

Преопуна сиља и лукавства,
Под његовим језиком опаким
Сва је мука и сва погибија.
29. У засједи иза кућâ прежа,
Из потаје праведна убија,
Убогога вребају му очи.
30. Попут лава у густишу своме
Тајом вреба да убогог лови,
Те га хвата и у мрежу вуче.
31. Притаји се тајом и прилегне,
Те убоги суновратце падну
У његове оштре нокте јаке.
32. И говори у срцу својему:
„Та и Бог је већ заборавио,
„Другој страни обрнуо лице,
„Та никада ни видио није“.
33. Молим Ти се Господе, устани,
И подигни јаку Своју руку,
Не заборав' тужних невољникâ.
34. Та зликовац са шта да се руга
Све Господу, срцем говорећи
Да никада покарати не ћеш?
35. А ти видиш, јер увреде гледаш
И све муке које они чине,
Те на Својој записујеш руци.
Даје ти се убоги у руке,
Сироти си храна и обрана.
36. Та зликовцу мишицу сатари,

Безакоње прођи му невидом!
37. Цар је Господ ва вјек и до вјека,
Незнабожца нестат' ће са земље.
38. Ти Господе, чујеш жеље ништих,
Па утврди срдашце њихово
И отвори ухо милостиво
39. Да невољном и сироти судиш,
Да се земни човјек не понесе.

ПСАЛАМ 10.

Узкраћење бјегства у згоди животу опасној.

Слједи пјесма Давидова света,
А на руке пјевачком главару.

У Господа ја се поуздавам,
Ма да мојој говорите души:
„Као птица сад у гору лети!
2. „Јер зликовци натегоше лу̂ке
„И запеше стрјелу за тетиву
„Да праведне стрјељај из мрака.
3. „Кад се свему темељ разкопава
„Шта да чине Божји праведници?“
4. Господ што је у Свом светом двору
Пријестол Му на ведрим небес'ма —
Гледају му очи на далеко,

Изпитује вјеђама Својима
По земљици синове човјечје.
5. Праведника изпитује Господ,
А блага Му ненавиди душа
Све зликовце и безаконике.
6. И пустит' ће замке на зликовце,
Дажд од огња и жива угљевља,
И сувиже сумпорна горива,
Огњен вјетар њих ће напојити.
7. Праведан је Господ, љуби правду,
Праведници видјет' ће Му лице.

ПСАЛАМ 11.

Тужњава и ушјеха усред коварства са свијех страна.

Слједи пјесма Давидова свето;
А на руке пјевачком главару,
Да се пјева уза осам жица.

Помов' Боже, светијех нестаје,
А вјернијех мало већ на земљи
Међу дјецом рода човјечјега!
3. Лаж говоре један о другоме
Медним устма из срца дволична.
4. Својим гњевом Господе изтрјеби
Лажна уста, језик величави;
5. Људе оне што се величају:

„Наша уста; језиком смо јаки;
„Нада нама није Господара.“
6. Вели Господ: „Ради невољника,
„Рад' страдања ништа и убога
„Устати ћу сад, па избавити
„Оног кому злоба додијава.“
7. Господње су рјечи чисте рјечи,
Згоља сребро огњем очишћено
И до седам путâ претопљено.
8. Ти Господе, хоћеш да их чуваш
Те обрâниш од рода овога.
9. Еле иду залци наоколо,
Простачине сувише на земљи
Међу дјецом рода човјечјега.

ПСАЛАМ 12.

Молитвено кликовање човјека, који хоће да клоне.

Слједи пјесма Давидова света.
А на руке пјевачкомъ главару.

Докле ћеш ли Господе, са свиме,
Та сасвиме да ме заборавиш,
И одвраћаш сјајно Своје лице?
3. Докле л' ћу се довијати душом,
Дању ноћу у срцу се мутит?
Докле ће се мог злотвора рука
Подизати нада мојом главом?

4. Погледај ме Боже мој, услиши!
Просвјетли ми очи моје мутне,
Да не заспим самртнијем санком.
5. Да не рече злотвор: „Тог надвладах“;
Насилници да се не веселе
Кад се случи да гдје и посрнем.
6. А ја с' уздам све у милост Твоју,
Радостно ће бити срце моје
И весело са спасења Твога.
Пјеват' хоћу Господу мојему
Као моме добротвору старом,
Пјеват хоћу имену Вишњега.

ПСАЛАМ 13.

Невољалство што влада и избављење желно очекивано.

Слједи пјесма Давидова света
А на руке пјевачком главару.

Рече смјело у срцу безумни:
„Није Бога.“ Ма неваљали су,
Гадна ли су сва дјела њихова;
Тога није ко да добро твори.
2. Господ мотри с високих небесâ
На синове људског поколења,
Гледа је ли у кога разума?
Хоће л' који да за Бога знаде?

3. Сви залазе и сви ти се кваре,
Није тога ко да добро твори,
Та није га, таман ни једнога.
4. „Безумни ли јесу ти зликовци,
„Као хљеб ми изједоше народ,
„Нити хоће Бога да призивљу.“
5. Дрхтати ће и гдје није страха,
Јер је Господ у роду праведном.
6. Смијете се што невољник ради,
Али Господ сам њега заклања.
7. Ко да пошље благодат спасења
Са Сиона Израјиљу тужну?
Када робље Своје Господ врати
Јаков ће се срцем радовати,
Израјиљ се веселити силно.

ПСАЛАМ 14.

Тко може да приступи к Богу?

Слједи пјесма Давидова света.

Ко Господе, може подниjети
Да посједи у сјеници Твојој,
Да настава на тој гори светој?
2. Ко без мане ходи творећ правду
И говори свесрдно истину;
3. Ко језиком својим не опада,

Зла не чини никому другоме
И не ружи ближњега својега;
4. Ко не гледа Богом одбачена,
Штује оне што се Бога боје;
Ко се куне ближњему својему
Те са штете не пориче клетве;
5. Ко не чини сребром каматника,
И не прима на правога мита.
Ко овако ради на свијету
До вијека посрнути не ће.

ПСАЛАМ 15.

Уточиште у Богу највећем добру, од невоље и смрти.

Записи су ово Давидови.

У Те с' уздам Боже, Ти ме чувај.
Рекох Њему: „Ти си Господ Бог мој!
„Добра мени мимо Тебе није.“ —
3. А к светима који су на земљи:
„С тих великих утјеха је моја.“
4. Јао си га идолопоклонцем
Који Бога одметнуше свога.
Ја им не ћу крвавих налјевâ
Налјевати, нити ћу метати
У уста своја имена њихова.
5. Господ је мој омиљели дио

Од баштине и од чаше моје;
Ти подижеш моје достојање!
6. Уже ми је захватило љепо
Све убава мјеста и прекрасна,
А мој дио мени омилио.
7. Благосивљам Господа вишњега
Који мене све опамећује;
Утроба ме ноћу подучава.
8. Свагда видим Господа пред собом,
С десна ми је све да не посрнем.
9. С тога срце радује се моје,
Дика моја кликује весеље;
Уздајућ' се тјело ми се смири,
10. Не ћеш паклу дати моје душе
Ни побожном да он трухлост гледа.
11. Показат ћеш животне ми путе,
Обиље Ти радости пред лицем,
У десници утјехе до вјека.

ПСАЛАМ 16.

Уточиште безгрјешно гањанога ка Господу, који своје позна.

Молитва је Давидова света.

Правду моју Господе, услиши,
Чуј ми гласак када к Теби кличем!
Мôбу моју к уху Своме прими,

Не долази из лажљивих уста̂.
2. Суд ми дођи од Твојега лица,
Нек Ти очи погледају к правди.
3. Испитај ми срце и обиди
Тавне ноћи; у огњу ме кушај,
И неправде моје не ћеш наћи;
Зло л' помислим, изустити не ћу.
4. У свакоме дјелу човјечјему
Држат ми се рјечи Твојих уста̂
И чуват се силовита пута.
5. На Свом путу стопе ми утврди,
Да кораци моји не залазе.
6. Призивљем Те Боже, дај услиши,
Сагни ухо и чуј моје рјечи.
7. Милост Своју покажи ми дивну,
Ти што оне избављаш и браниш
Којијех је у Те поуздање
Прот онима, који се не боје
Твога гњева и десницe Твоје.
8. Чувај мене ка̂ зеницу ока,
Сјеном Својих заклони ме крила̂.
9. Од навале незнабожца љута,
Од злотвора̂ јадне моје душе,
Који су ме обколили сасвим.
10. Срце своје затворише чврсто
А устима говоре узгорно.
11. Узастопце обколише мене,
Те су очи наперили своје

Да ме како на земљу оборе.
12. Као лав су, хоће да разтргне,
Као лавић сједи у потаји.
13. Устан' Боже, претец' их, обори;
Мачем Својим обрани ми душу
Од насиља злобе незнабожне:
14. Руком Својом од људи̂ овијех,
Та од људи̂ *овога* свијета,
Којима је *овај* живот дио.
Којима ти утробу напуни
Даровима Својега богатства,
Да су сити они и синови
И добит' ће унуци њихови.
15. А у правди гледат' ћу Ти лице;
Па на јави, када се пробудим,
Сит ћу бити од прилике Твоје.

ПСАЛАМ 17.

Обзир Давидов на свој живот пун милости Божије.

Поглавици веселих пјевачâ.
Ово пјесма Давидова света
Смијернога слуге Господњега.
Које рјечи Господу говори
Кад га Господ избави из власти
Непр'јатељâ, и Саулске руке.

Љубит ћу те о крјепости моја,
3. О Господе, мој заклоне, граде,
Ког никому оборити није!

О мој Боже, мој избавитељу!
Света моја горо каменита,
На којој ми зла бојат се није!
Ти мој штите и роже спасења!
Уточиште моје поуздано!
4. Ја призивљем Господа вишњега
Којему се све клањати ваља,
И злотворâ опраштам се својих.
5. Самртни ме обузеше боли,
Уплаши ме поток Велијалов.
6. Паклени ме обколише боли
И самртне стегоше ме замке.
7. У невољи ја Господа призвах
И повиках вишњем Богу своме.
Он чу глас мој из Својега двора
Поклик мој Му до ушијȳ дође.
8. Поколеба и стресну се земља,
Здрмаше се горе из темељâ
И са мјеста помјерише свога,
Јер се Господ у срцу разљути.
9. Задими се од Његова гњева,
Живи огањ сипа Му из устâ,
Одскакује све угљевље живо
И прождире што је наоколо.
10. Тад небеса сави па ти сиђе;
Мрак бијаше Њему под ногама.
11. Сада сједе на Свог херувима,
Подиже се опет у висине

И полеће крилма вјетренијем,
12. Те начини кров од ноћна мрака
Око Себе сјеницу лагану
Од мрачнијех водâ и облакâ.
13. Из свјетлости што је око Њега
Извозе Му лагани облаци
Грàд ледени и угљевље живо.
14. Тад загрмље на небесма Господ;
Вишњи пусти глас Свој громовити,
Те грàд ледни и угљевље живо.
15. Пусти Своје убојите стрјеле,
Разметну их небом наоколо,
Сила муња разасуо зраком.
16. Протекоше извори водени,
Одкрива се темељ васионој
Са пријетње Твоје, о Господе!
Са дихања духа гњева Твога.
17. Тада сегне са висине руком
Ухвати ме да ме к Себи дигне,
Извуче ме из великих водâ.
18. Избавѝ ме од злотвора мога,
Од насилна мог' ненавидника,
Ма да јачи од мене бијаху.
19. Кобног дана устадоше на ме,
Ал ми Господ подпора бијаше.
20. Изведе ме на мјесто пространо,
Избави ме, еле сам Му мио.
21. Дâ ми Господ све по мојој правди

Рад чистоте рукȳ ме дарива.
22. Јер се држах путовâ Господњих,
Те се Бога неодметнух свога.
23. Преда мном су закони Његови,
Не клоним се Божјих заповједȋ.
24. Бих му вјеран све по заповједи,
Све се чувах безакоња свога.
25. Дâ ми Господ све по мојој правди,
По чистоти рукȳ мојих дјела
Пред Његовим бистријем очима.
26. С побожнима Ти поступаш благо,
А с човјеком вијернијем вјерно.
27. С чистим чисто све и безазлено,
С неваљалим зло и наопако.
28. Јер помажеш људма невољнијем,
Понижаваш очи поносите.
29. Ти видјело моје разпаљујеш;
Господ моју просвјетљује таму.
30. С Тобом војску злотворску разбијам,
С Богом мојим зидове прескачем.
31. Пут је Божји вјеран, рјеч му чиста,
Штит је свима што с' ȳздају у њег'.
32. Ко је Господ осим Бога самог?
Ко обрана осим Бога нашег?
33. Исти Бог наш опаса ме снагом
Те ми земљом чисте путе гради.
34. Дâ ми ноге као у јелена,
Поставља ме на висине Своје.

35. Руке моје бој̂у приучава
И мишице моје ојачава,
Чини да су лу̑к од мједи љуте.
36. Ти ми дајеш штит спасења Свога;
Десница ме Твоја подржава,
Благост Твоја чини ме великим.
37. Ти мој ситни разширујеш корак
Те се моје не спотичу ноге.
38. У потјери ја злотворе стижем,
Не враћам се док их не изтрјебим.
39. Обарам их да већ не устају,
Падају ми све под ноге моје.
40. Ти ме к бој̂у опасујеш снагом,
Те обараш противнике моје.
41. Непр'јатеља̑ плећи ми обраћаш
И потирем све ненавиднике.
42. Они вичу — није помагача —
Ка Господу, еле он не слуша.
43. Разсипам их као прах на вјетру,
Све их газим ка̑ улицом блато.
44. Избави̑ ме од народне мутње,
Постави̑ ме те ме узвисујеш
Да сам туђим племенима глава,
И незнанац веће мени служи.
45. Слушају ме по чувењу саму,
И туђини клањају се мени.
46. А туђини стрепе и блиједе
Све дрхћући у градовма својим.

47. Жив је Господ, да је благословљен
Мој заштитник и обрана моја!
Да с' узвиси Бог спасења мога!
48. Бог што мени власт у руке даје,
Народе ми силне покорава;
49. Што м' избавља од непријатељâ
И подиже над злотворма мојим,
Напрасита човјека м' избавља.
50. Тога ради Господе Те хвалим,
Пред народма, Твом имену пој̇ем.
51. Који славно цара Свог избављаш,
Милост чиниш Свом помазанику,
Да, Давиду, његову потомству.

ПСАЛАМ 18.

Молитва Богу, који се двоструко јавио.

Слједи пјесма Давидова света
А на руке главару пјевачâ.

Славу Божју казују небеса,
А дјела Му свод небесни гласи.
3. Данак дану ово доказује
Ноћца ноћци по истини јавља.
4. Ни језика није, ни говора,
Гдје њихова чути није гласа.
5. По свој земљи иду ови гласи,
Њине рјечи на крај васиљене.

Бог постави сунцу стан на њима;
6. Те излази јутром на истоку
Као женик из ложнице своје,
Трчи путем кâ јунак весело.
7. Излазак му на крају небесâ,
Сјајни ход му до краја њихова,
И никому сакрити се није
Од топлоте свјетлости његове.
8. Господњи је закон најчистији,
Опоравља ослабљену душу.
Господње је вјерно свједочанство,
И простоти подјељује мудрост.
9. Праведне су наредбе Господње,
Развеселе срца невесела.
Свијетла је заповјед Господња,
Просвјетљује очи и духове.
10. Страх Господњи чист је, и до вјека.
Истини су судови Његови
И праведни јесу свиколици.
11. Бољи јесу и драгоцјенији
Од свег злата и камења драга,
Слађи јесу од меда слађана
Који тече из медѐног сата.
12. Слугу су Ти просвјетлили Твога,
Ко их држи велика му плаћа.
13. Ко ће знати све погрјешке своје?
И од тајних очисти ме Боже.
14. Од пакости чувај слугу Свога

Да Ти с њиме гријех не овлада.
Тад ћу бити душом чист сасвијем,
И слободан од свег безакоња.
15. Нека су Ти рјечи мојих устâ
И помисли срца мог угодне,
О крјепости моја, спаситељу!

ПСАЛАМ 19.

Молитва за цара у доба рашно.

Слједи пјесма Давидова света.
А на руке пјевачком главару.

Да т' услиши Господ у дан туге,
Дигне име Бога Јаковљева!
3. Да ти пошље из светиње помоћ,
Подкрјепи те са Сиона Свога!
4. Да прилогâ твојих с' опомене,
И претилу да ти нађе жртву.
5. Да ти Господ дâ по срцу твоме;
Што год почнеш да ти он доврши!
6. Рад спасења радујућ се твога
Развит ћемо знамење високо,
А у име Господа својега
Да изпуни све молитве твоје.
7. Сада видим, томе се радујем,
Господ чува Свог помазаника
Чути ће га са Својих небесâ,

Са помоћу дивних Својих дјелâ.
8. Бојним кол'ма некоји се хвале
А некоји све множином коњâ;
Ми именом Господа својега.
9. Они ходећ посрћу, падају,
Ми стојимо, не колебамо се.
10. Помоз' Боже цару господару!
Услишат ће кад Га призивљемо.

ПСАЛАМ 20.

Захвална пјесма за цара у дова рашно.

Слједи пјесма Давидова света.
А на руке пјевачком главару.

С Твоје силе Господе небесни,
Весели се срце цара Твога.
Како му је превелика радост
Што га држиш и што му помажеш!
3. Дао си му што срце зажеље,
Не одбијаш молитве његове
Што ти шаље са својијех устâ.
4. Благословом сусрете га својим
И положи на његову главу
Сјајни вјенац од камења драга.
5. Молио Те за своје живљење,

Ти продуљи дане му до вјека.
6. С Тобом му је слава превелика,
Нањ Ти врже славу и красоту.
7. Благослов му даде до вијека,
Развесели радосћу Свог лица.
8. Јер се царе у Господа узда,
С милости Му колебат се не ће.
9. Све злотворе наћи ће Ти рука,
Десница ће досегнути Твоја
Ненавидне који мрзе на те.
10. Учинит' ћеш када се разгњевиш
Да су попут пећи разжарене.
Гњев Господњи њих ће да прогута,
Огањ ће их Његов прождријети.
11. Род ћеш њихов истрјебит под сунцем
И затрти све сјеме њихово,
Свуд између човјечјих синовâ.
12. Јер све дижу зло и злобу на Те,
Да, смислит ћê, ма постигнут не ћê.
13. Метнут ћеш их за биљегу Своју,
Стрјеле пустит' из Својих лу̂ковâ
У њихово безобразно лице.
14. Силом Својом дигни се Господе!
Славит ћемо пјесмом Твоју јакост.

ПСАЛАМ 21.

Ели Ели лама асавшани.

Слједи пјесма Давидова света;
А на руке пјевачком главару,
Да се пјева кад зора забјели.

Боже, Боже, са шта ме остављаш?!
Уклањаш се од спасења мога,
Од ријечи јаукања мога?
3. Боже, кличем дању, Ти не слушаш,
Кличем ноћу, али немам мира.
4. Ти си свети који прјестолујеш
Над пјеснама сла̀вни́м Израјљевим.
5. Отци нам се уздаше у Тебе,
Ти си нам их избављао свагда,
6. Тебе зваше те се спасаваше,
Уздаше се, не укањише се.
7. А ја сам Ти црвак а не човјек,
Људма подсмјех а народу руга.
8. Ко ме види сваки ми се руга,
Главом клима, развађује уста:
9. „Нек е' ослони на Господа свога,
„Нек га спасе ако га милује.“
10. Ти извади мене из утробе,
На мајчиној груди ме умири.
11. Од рођења за Тобом пристајем,
Од утробе мајчине си Бог мој.

12. Од мене се удаљити немој;
Свуд невоља, а помоћи није.
13. Обтече ме множина телаца̂,
Обколише волови Васански.
14. Уста своја развалише на ме
Попут лава гладна који риче.
15. Разљевам се као вода хладна,
Разсуше се кости моје ломне,
Јави као восак срце моје,
Растопи се у мојој утроби.
16. Крјепост ми се као црјеп сасуши,
И мој језик за небо прионy;
У самртну прашину ме стављаш.
17. Слѐће мене множтво злијех паса̂,
Око мене чета зликоваца̂,
Ка̂ лавови, ганути не даду
Нити руком, ни крочити ногом.
18. Све бих кости избројио своје;
Гледају ме очима својијем,
И од мене позориште граде.
19. Међу собом хаљине ми дјеле,
Жрјеб хитају о долами мојој.
20. Ма Господе, Ти се не удаљи;
Сило моја, у помоћ ми хити!
21. Од мача им избави ми душу,
Од пса злога јединицу моју.
22. Сачувај ме лавовских чељустѝ,
Злога рога звјери једнорога;

Сачувај ме, милостно услиши.
23. Браћи својој да име Ти кажем,
Да Те хвалим у сабору вељем:
24. „Сви који се Господа бојите,
„Хвалите Га и славу Му пујте.
„Славите Га, сјеме Јаковљево!
„Пред Њим стрепи̂, сјеме Израјљево!
25. „Не презире невољном страдања,
„Не одврати̂ Свог од њега лица,
„Нег' услиша када Га он зазва."
26. Хвалит' ћу Те на сабору вељем,
Све завјете извпунит ћу своје.
Пред онима који Га се боје.
27. Нек убоги сити се насите,
Нек Господа хвале што Га траже;
„Срце вам се наслади до вјека!"
28. Опоменут и обратит ће се
Ка Господу сви крајеви земље,
Пред Њим ће се поклонити смјерно
Сва племена силнијех народа̂.
29. Господње је васиљенско царство
И он свима народима влада.
30. Гостит' ће се, и поклонит ће се
Угојени̂ по земљи широкој.
На лица ће попадат пред Њиме
Сви самртни што у прах силазе,
Те им више није живовања.
31. Служити ће Њему поколење,

Причат ће се, приповиједати
О Господу роду потоњему.
32. А доћи ће̂ те казиват правду
Кољенима која се народе,
Е је Господ ово учинио.

ПСАЛАМ 22.

Похвала доброга пастира.

Слједи пјесма Давидова света.

Господ ми је пастир милостиви,
Неда́ће ми нигда бити не ће.
2. На веленом палучку ме пасе,
Доводи ме на воду тихану.
3. Душу моју болну опоравља,
Те ме води праведним ставама
Рад имена Свога небеснога.
4. Да ударим тавнијем раздољем
Хладовином сјѐна самртнога,
Опет зла се побојати не ћу.
Ти си са мном, чега да се бојим?
Штака Твоја и палица Твоја
Поуздање и утјеха моја.
5. Ти преда мном трпезу поставѝ
На видику злотворима мојим,
И помаза уљем моју главу,

Те је чаша преопуна моја.
6. Да, доброта и милост ће Твоја
Пратити ме у све моје дане;
А ја ћу их опет да наставим
И за дуго у Господњем дому.

ПСАЛАМ 23.

Приправа дочеку Господа који хоће да дође.

Сљеди пјесма Давидова света
Намјењена првом дану тједна.

Господња је земља, пуње њено,
Васиљена, и што по њој живе.
2. Јер је Господ основа на мору,
Те утврди изнад свих ријекâ. —
3. Ко ћ' изаћи на гору Господњу?
Ко л' на светом мјесту Му постáти? —
4. Тај ў ког су чисте руке свете,
И у ког је срце безазлено,
Те који се не присиже криво. —
5. Благослов ће од Господа стећи
И од Бога свог спасења правду,
6. Таки род је оних што Га траже,
Твоје лице, ој Јакове, траже!
7. Света врата, узвис'те врхове,
Узвисте се висом вјечна врата!
Да са славом цар славе улази.

8. Ко је Господ тај већи цар славе?
То је Господ и крјепак и силан,
Господ, јунак у боју крваву.
9. Света врата, узвисте врхове,
Узвисте се висом вјечна врата!
Да са славом цар славе улази.
10. Ко је Господ тај већи цар славе?
То је силан Господ над војскама;
Он је Господ и већи цар славе!

ПСАЛАМ 24.

Молитва ради милостиве обране и настајавања.

Слједи пјесма Давидова света.

К Теб' Господе, ја подижем душу,
2. Већи Боже уза Те пристајем.
Недај, недај, да Ти се постидим.
Злотвори ми да се не радују.
3. Који год се у Тебе уздају
Никада се постидјети не ће;
Него они што Тебе одмећу.
4. Путе Своје Господе, покаж' ми
Уч' ме ходит стазама Својијем.
5. Руковод' ме сам истином Својом,
Научи ме Боже мог спасења,
Све се Теби без престанка надам.

6. Опомен' се милосрђа Свога,
О Господе, и милости Своје,
Јер од вјека оне све постоје.
7. Не помињи преступа ни грјеха
Из младости моје плаховите,
Помени ме по милости Својој,
По доброти о Господе, Својој.
8. Добар ти је и праведан Господ,
С тог грешником показује путе,
9. Упућује ка истини кротке,
Учи кротке ходит Својим путем.
10. Сви путови Господњи су милост
Те истина оним који држе
Одкривења, завјете Његове.
11. Прости Боже, рад имена Свога,
Превелико бреме грјеха мога.
12. Који човјек Господа се боји,
Казат ће му који пут да бере.
13. Том' у добру почиват ће душа,
Те ће земљом владати му сјеме.
14. Господња је тајна у онијех,
Који Га се у истину боје,
Он им јавља завјета Свог тајне.
15. Очи моје ка Господу гледе,
Јер ми ноге из мреже извлачи.
16. Погледај ме и смилуј се на ме,
Невољник сам, к томе инокосан.
17. Нек стиснуто срце ми се шири,

Из тјескобе изведи ме моје.
18. Види јаде и сву муку моју,
Те опрости гријехове моје.
19. Та погледај непр'јатеље моје
Како их је много око мене,
Како ли ме хрђе ва вјек мрве.
20. Сачувај ми душу те м' избави;
Не допуштај да Ти се постидим,
Е се у Те мој Господе, уздам.
21. Нек ме вјерност и праведност чува,
Е се у Те мој Господе, надам.
22. Дај избави Боже, Израјиља
Из невоља свијех његовијех.

ПСАЛАМ 25.

Жељковање безгрјешно гањанога да за вали Богу у његову дому.

Слједи пјесма Давидова света.

Суди мени ој Господе, право,
У простоти све сам живовао
Те се уздах у Господа свога,
Никада се не поколебавах.
2. Изпитај ме Боже, изкушај ме,
Претопи ми срце и утробу.
3. Милост Твоја пред мојим очима,

И ја ходим у истини Твојој.
4. Ја не сједах нигда с ништавцима,
Не мјешам се с људма лукавијем.
5. Ва вјек мрзим дружбу зликовацâ,
И не сједим нигда с незнабожци.
6. Безгрешносћу све умивам руке
Обилазим Божје жртвенике,
7. Да Ти хвалу Господе одпојам,
И чудеса да казујем Твоја.
8. Омиље ми стан дома Твојега,
И насеља мјесто славе Твоје.
9. Немој душе извчупати моје,
Ни живота мога с крвопилци
10. Којима је злочинство у руци,
И десница преопуна мита.
11. А је ходим у простоти својој,
Избави ме и смилуј се на ме!
12. Нога ми је на мјесту пространу;
На зборовма славит ћу Господа.

ПСАЛАМ 26.

Поуздавање у Бога који све накнађује.

Слједи пјесма Давидова света
Коју сцјева прије помазања.

Господ ми је видјело, спасење,
Па да још се кога побојавам!
Крјепост мога живота је Господ,

Па још да се ја и кога страшим!
2. Да навале пакостници на ме
Да поједу јадно моје тјело
Нападачи и злотвори моји:
Они ће се спотаћи, те пасти.
3. Стане л' војска на мене у ȍкô
Срце моје уплашит се не ће,
Дигне ли се ратна страха на ме,
Ни онда се побојати не ћу.
4. Једну милост од Господа тражих,
Молим да Му у дому поживим,
Ту мог вјека да извијем дане.
Да ту гледам красоту Господњу,
И размишљам у цркви Му светој.
5. Еле Господ мене све заклања
Кобног дана у колиби својој,
Склања мене у шатору Своме,
Попиње ме на гору камену.
6. Тако ће се подигнут ми глава
Изнад мојих злобнијех злотворâ.
Приложит ћу шатору Његову
Жртву хвале и попијевати.
7. Чуј Господе, глас мој Те призивље,
Смилуј ми се, дај те ме услиши!
8. Срце моје говори пред Тобом
Што си рекâ: „Траж'те лице Моје".
О Господе, тражим лице Твоје!
9. Не сакривај лица Свог од мене,

Не одбијај гњевно слуге Свога,
Помоћ си ми, па ме не одбаци.
Не остав' ме Боже мог спасења.
10. Јер ме отац и мати остави,
Али Господ нека мене прими.
11. На Свој пут ме Господе, упути,
Води мене све стазицом равном
Порад оног који мене вреба.
12. Злотворима на вољу ме не дај,
Устà на ме лажно свједочанство,
Око мене злоба снује напаст.
13. Та вјерујем да ћу угледати
На земљици Господњу доброту.
14. У Господа поуздај се свога,
Утјеши се, а срце ти јако!
У Господа поуздај се свога.

ПСАЛАМ 27.

Кликовање ради помоћи и хвала за времена мушње.

Слједи пјесма Давидова света.

К Теби кличем Господе, услиши
Та не мȕчи, моје уточиште!
Да не будем попут самртникâ
Што одлазе у гробове хладне.
2. Дај послушај клик мољења мога,
Када Боже, ја подижем руке

Двору Твога прјестола светога.
3. Не захваћај мене с незнабожци,
Ни с лукавом четом зликоваца̂
Што с ближњијем својим зборе мирно,
А срце им да свисне од злоба̂.
4. По дјелима подај им Господе,
И по радњи пакости њихове.
Подај њима по дјелима руку̂,
Њих наплати за то што учине.
5. Јер не паде на дјела Господња
Ни на радњу руку̂ Његовијех;
Срушит ће их, сазидати не ће.
6. Нек је Господ ва вјек благословен,
Ел услиши глас мољења мога.
7. Штит је мој и крјепост моја Господ,
У Њега се узда срце моје,
И Он ми је онај што помаже.
С тога моје срце се весели
Те Га славим свагда пјесмом својом.
8. Обрана је Свог народа Господ
И оружје Свог помазаника.
9. Спаси народ Свој, Господе вишњи,
Благослови Своје достојање;
Све их пасн те дижи до вјека!

ПСАЛАМ 28.

Пјесма о седам громовâ.

Слједи пјесма Давидова света
На свршетку празника сјеницâ.

Синци Божји, Господу подајте,
Славу и част Господу подајте,
2. Дајте славу имену Господњем;
Славите Га у красоти светој.
3. *Глас* Господњи над водама силним,
Чуј гдје грми Бог све славе силно!
Да, Господ је над водам' великим.
4. *Глас* Господњи долази у сили,
Глас Господњи иде у красоти.
5. *Глас* Господњи кедре горске ломи,
Господ ломи кедре по Ливану,
6. Као телад чини да поскачу,
Кâ једнорог Ливан и Ширион.
7. *Глас* Господњи огњен пламен сипа,
8. *Глас* Господњи пустињу потреса,
Господ Кадис пустињу потреса.
9. *Глас* Господњи кошуте опрашта
Свог бремена у гори зеленој,
С горе скида зелено одјело.
У цркви Му све говори: „*Слава*!“
10. Над потопом сједио је Господ

И све сједи као цар до вјека.
11. Дат ће Господ народу Свом снагу,
Благословит људство Своје миром.

ПСАЛАМ 29.

Захвална молитва иза тешке болести.

Сљеди пјесма Давидова света
Намјењена поновљењу дома.

Високо Те Боже, узвисујем,
Еле си ме подигао силно,
Н'јеси дао непријатељима
Да се они са мене радују.
3. К Теби Боже, ја сам кликовао;
Ти услиша и мене изцјели.
4. Ти Господе, изведе ми душу
Из дубљинâ пакла ужаснога,
Оживи̂ ме да у гроб не сиђем.
5. Побожници, Господу појајте,
Светој слави хвалите Његовој.
6. Гњев је Његов на тренуће ока,
До живота све Његова благост.
Вечером ти плач у дворе бане
А у јутру дан весеља сване.
7. Еле рекох у добру својему:
„До вијека поернути не ћу.“
8. Ти Господе у благости хт'јаше

Те ми тврдо моја гора сташе.
Ти одвратѝ сјајно Своје лице,
А ја тужан махом ти се сметох.
9. Тада Тебе Господе, зазивах,
Те ја молих Господа својега:
10. „Каква корист од крви је моје,
„Да сад сиђем у самртни гробак?
„Хоће л' прах мој Тебе да прослави?
„Ил истину да казива Твоју?
11. „Чуј Господе, и смилуј се на ме;
„ Ти Господе, буди помоћ моја!“
12. Боже, плач мој весељем обрну,
Скиде с мене вреће рухо јадно,
Опаса ме радости појасом,
13. Да Ти моја дика попијева,
И никада умукнути не ће;
Хвалит ћу Те Господе, до вјека.

ПСАЛАМ 30.

Предавање крвожедно гањана у Божије руке.

Слједи пјесма Давидова света
А на руке главару пјевачâ,
Намјењена временима сметње.

У Те Боже, ја се поуздавам,
Под срамотом не дај да останем,
Светом Својом избави ме правдом!

3. Пригни ухо к мени милостиво
Брзај к мени Господе, помагај!
Камен град ми и мој бедем буди.
4. Еле си ми гора од камена,
Тврда јеси Ти ограда моја.
Водит ћеш ме Твог имена ради
И управљат са мном по милости,
5. Избавит ме из мреже ужасне
Коју мени заметнуше тајно;
Еле си ми бедем од обране.
6. Дух свој Твојој светој руци дајем
Спасит ћеш ме, Боже истинити!
7. Ненавидим оне што клањају
Пропадљиве идоле ништаве,
Већ се уздам у Господа свога.
8. Милост Твоја бит ће мени радост;
Да погледâ на невољу моју
И познадѐ муку моје душе,
9. Злотворима не даш ме у руке,
Постави ме на мјесто пространо.
10. Смилуј ми се, јер ме мори туга,
Већ од јада око м' изнеможе,
Срце моје и душа уморна.
11. У жалости извчиље живљење
А године моје уздишући;
С безакоња ослаби ми крјепост
Кости моје сасахнуше ломне.
12. Са множине својијех злотворâ

Већ постадох безобразном псовком,
Сусједом ме поднашат се не ће,
Страшило сам знанцима својијем.
Ко ме види на улици, бјежи.
13. Као мртав већ сам заборављен,
У срцу ме ничијему нема;
Већ сам као посуда разбјена.
14. Ел о мени много жуборења,
Страх ме хвата, уроте се на ме,
Мисле душу начупати моју.
15. Ма Господе, ја се уздам у Те,
И говорим: „Ти си мили Бог мој!“
16. Судбина ми све у Твојој руци;
Отми мене из рукȳ злотворâ
И од оног што но мене гања.
17. Лицем Својим слугу Свог обасјај
Подјели ми милосћу спасење.
18. Под срамотом Боже, остат не ћу,
Јер Господе, ево Те призивљем!
Незнабожци остат ће под стидом,
Мȳком мȳчеће у пакао пасти.
19. Нека уста лажљива он'јеме
О праведном која зборе злобно,
У објести злобно поругљиво.
20. Много ли је Господе у Тебе
Сваког добра, што за оне чуваш
Који Те се у истину боје,
Дајеш оним што с' уздају у Те

Наочицê синовма човјечјим.
21. Сакриваш их од људскијех бунâ
Под кров Свога сунчанога лица,
Заклањаш их од влијех језикâ.
22. Нек је Господ свагда благословен,
Показа ми милост Своју дивну,
Јави нано у тврдоме граду,
23. Кад говорих све у својој сметњи:
„Одбијен сам од очију Твојих.“
Ма Ти зачу молитвени глас мој
Кад Те призвах да ми пружиш руку.
24. Љуб'те Бога побожни Његови,
Господ држи вјеру Својим вјерним,
Вршком враћа охолици сваком.
25. Духом својим будите слободни,
Срце ваше нека буде јако,
Сваком што се у Господа узда!

ПСАЛАМ 31.

Пут к опрошћењу грјеха.

Ова пјесма Давидов је наук.

Благо оном ком се кривда праштa,
Кому гр'јеха злоћа се покрива!
2. Благо оном сретноме човјеку
Кому Господ не биљежи гр'јеха,
Те у духу не има лукавства!

3. Мучеħ кости посахнуше моје,
Уздишуħи вас дан и плачуħи,
4. Дан и ноħ ме тишти Твоја рука;
Те у мени сока понестаде,
Као љети кад припече сунце. —
5. Ја Ти одкрих силу својих гр'јеха
Ни кривице своје не затајих.
„Исповједам“ — рекох — „приједступе.“
А Ти скиде милостивом руком
С мене грјеха дуговање тешко. —
6. С тог нек Ти се све побожник моли
Кад Те моħи у невољи наħи,
Те га не ħе невидовно снаħи
Страшни потоп великијех вода.
7. Ти си јаки мој Господе заклон,
Чуват ħеш ме од тјескобе сваке,
Окружават с радостма спасења. —
8. „Учит ħу те, омудрати ħу те,
„Показат ħу твојим ногам путе,
„Сјетоват те; око ми те пази.“
9. Не будите попут животиње,
Попут коња, мазге, без разума,
Које жвал'ма обуздати ваља,
Иначе га домамити не ħеш.
10. Много муке незнабожца таре,
Али ко се у Господа узда
Око тог је милости обиље.
11. Радујте се о Господу своме,

Пјевајте му славу праведници,
Веселте се сви правога срца!

ПСАЛАМ 32.

Похвала владаоца свијета као Господа бранича народа свога.

Веселте се праведни пред Богом!
Праведником славит доликује.
2. Свог Господа славите ув гуеле,
Ударајте арфу с десет жицâ.
3. Нову пјесму Њему припјевајте,
Подвикујућ сложно ударајте;
4. Јер је права свака рјеч Господња,
Дјело Му је свако истинито.
5. Господ љуби правицу и правду;
Пуна земља Његове доброте.
6. Р'јеч Господња сатвори небеса,
Дах устâ Му све њихове војске.
7. Гомилама сабра воде морске,
И вирове у спреме постави.
8. Нек се боји Господа сва земља,
Нека стрепе и дрхћу пред Њиме
Становници читавога свјета.
9. Еле рече, све махом постаде,
Заповједи, а све се показа.

10. Незнабожцем намјере разбија,
Уништава народма помисли,
И кнезовске савјете обара.
11. Чврста ти је намјера Господња,
Кољенима иду помишљаји.
12. Благо си га народу сретноме
Којему је Бог истини Господ,
И племену које Он изабра,
Да Му буде наслједје Његово!
13. Са висинâ неба гледа Господ
Оком мотри дјецу човјечију.
14. Све са мјеста насеља својега
Гледа на све земље становнике.
15. Тај што срца њихова сатвара
Те сва дјела њихова познаде.
16. Не ће помоћ' цару сила вељa
Нит јунаку пруди вељa снага.
17. Та ко виђе коња добитника,
На утоци не пруди му снага.
18. Гле, око је Господње на тима
Који Га се у истину боје,
И који Му милости изгледа,
19. Од самрти да избаве душу
И прехране уз године гладне.
20. На Господа чека наша душа
Он је штит наш и помоћ је наша.
21. Срце наше Њему се весели,
Ел М' у свето име се уздамо.

22. Да Ти буде Господе, на нама
Милост Твоја, е с' уздамо у Те.

ПСАЛАМ 33.

Захвала и наука избављенога.

Сљеди пјесма Давидова света,
Кад се јадан лудити мораде
Пред злотвором Ав'мелехом својим,
Те г' отјера да одлази путем.

Благосивљам Господа ва вијек,
Хвала буд' Му све у мојим устма.
3. Душа моја нек се Богом хвали,
Нека чује сваки који страда,
Те у срцу нека се радује.
4. Величајте Господа са мноме,
Заједно Му име узвисујмо!
5. Ја потражих Господа и чу ме,
Опрости̂ ме свих мојих страхота̂.
6. Ко у-Њ гледа, тај се просвјетљује,
Не ће му се постидјети лице.
7. Гле, страдалац Господу покличе,
Чу га Господ и опрости бједе.
8. Станом стоје анђели Господњи
Око̂ оних који Га се боје,
Те их својом избављају руком.
9. Окушајте, очима гледајте,

Добар ти је и милостив Господ;
Благо оном ко се узда у Њег.
10. Његови се свети Бога бојте!
Јер таковим оскудице није.
11. Лави јаки жедне и гладују,
А онима што Господа траже
Никог им се не премиче добра.
12. Дјецо мила, мене послушајте
Да вас учим страху Господњему!
13. Који човјек жели да поживи
Те би рад да добре гледа дане:
14. Нек ода зла језик зауставља,
Уста своја од лукаве р'јечи.
15. Чини добро, ода зла се клони,
Мира тражи те иди за њиме.
16. Праведника прате очи Бож'је
А уши Му све вику његову.
17. Ал је страшно то Господње лице
Незнабожцем и безаконником,
Да на земљи не затре им спомен.
18. Праведници кличу, Господ чује,
Избавља их од свијех невоља.
19. Близ је Господ жалостнијех срца,
Те помаже Својом руком јаком
Свим онима што су духа смјерна.
20. Много има праведник невоље,
Ал га Господ од свијех избавља.
21. Све његове кости Господ чува

Те ни једна сломит' му се не ће.
22. Злочинца ће погубити пакост,
А сви што но ненавиде правог
Ти ће своју показати кривду.
23. Господ Својим ослобађа душу,
А који се у Њег поуздају
Ва вијек ће пред Њим остат прави.

ПСАЛАМ 34.

Бојни клик проти незахвалнијем гањачима.

Слједи пјесма Давидова света.

О Господе, Ти супарник буди
Супарником мојим, те ударај
Оне који ударају на ме!
2. Штит узимај и оружје бојно,
Подигни се, у помоћ ми хитај!
3. Бојно коње лати, те пресјеци
Пут онима који ме гањају!
Рец' ми души: „Ја сам ти спасење.“
4. Нек се стиде и нека се сраме
Они који душу моју траже;
Сви злоради нека се постиде,
И одбију да се не поврате.
5. Нека буду ка̂ пљева на вјетру,
Нек их анђо̂ Господњи прогања.
6. Пут им њихов клизав буд' и таман;

Нек их тјера анђео Господњи.
7. Еле мрежом ни за што застр'јеше
Јаму за ме злобно изкопану;
Без узрока подкопаше душу.
8. Погибија дошла му ненадна!
Уловѝ га мрежа замјештена,
Нек ту своју погибију нађе!
9. Душа ће ми радоват се Богу,
Веселит се помоћи Његовој.
10. Кости моје све ће говорити:
Ој Господе, ко је Теби налик,
Који избављаш јадна страдаоца
Од онога што му досађује;
И ништега, паче убогога,
Од његова разбојника љута?
11. Уста на ме лажно свједочанство
Те питају за што и не знадем.
12 Враћају ми зло за добро моје,
Сиротинство снађе моју душу.
13. А ја ти за болести њихове
Веће тужан у кроти бијах,
Гладним постом мучих своју душу,
Молитве ми у прсима стâше.
14. Кâ за братом или пријатељем
Имао сам обореном главом,
Као синак што жали за мајком:
15. А они се свеердно радују
Кад се случи да се ја спотакнем.

Гле купе се, да, купе се на ме,
Све простаци а мени незнани;
Све ме грде одбити се не ће.
16. Јави као ништавац безсрамни,
Шкрипе на ме зубима својијем.
17. Дуго ли ћеш Господе, да гледаш?!
Отми душу од тог нападања;
Од тих лава̂ јединицу моју.
18. Хвалит ћу Те у сабору већем,
Пјеват ћу Ти у народу многом.
19. Нек се злоба мени не весели,
Да очима намигнули не би
Без узрока који мрзе на ме.
20. Јер о миру они не говоре
Већ на мирне смишљају лукавство.
21. Уста своја разваљују на ме:
„Еле, еле, види око наше!“
22. Гле Господе, та мучати немој,
Не одступај Господе, од мене!
23. Пробуди се, на суд ми устани
Ој Господе, на парницу моју!
24. Дај ми право све по Својој правди,
Да се они мени не радују.
25. Не дај да све у срцу говоре:
„Добро, добро, тако смо и хтјели.“
Ни да кажу: „Тога прождрријесмо.“
26. Нек се стиде, и нек се засраме
Сви што злу се узрадују моме;

Нек се у стид и у срам обуку
Сви који се равмећу нада мном.
27. Нек се сви веселе и радују
Што ми желе правду говорећи:
„Велик Господ, који се радује
„Добру свога слуге смијернога.“
28. А мој језик хоће да казује
Правду Твоју ув свагдашњу хвалу.

ПСАЛАМ 35.

Клетва незнабожству и благослов задруге Божије.

Слједи пјесма Давидова света,
Вијернога слуге Господњега
А на руке пјевачком главару.

Безаконик рјеч опаку носи
У свом срцу од постанка свога,
Пред очима Божјег страха нема.
3. Еле себи сам у очи лаже,
Задужује с'опачином својом.
И све тражи пут ненавидности.
4. Р'јечи су му лукавство и бједа,
Те не ради добра ни разумна.
5. На постељи смишља безакоње,
Све иде ти хрђавијем путем,
Зло творити мрско њему није.
6. Ој Господе, до неба Ти милост,

И истина Твоја до облакâ!
7. Правда Ти је као горе Бож'је,
А судови бездане велике;
Људе, стоку, Господе помажеш.
8. Како Ти је милост драгоцјена!
У Твог крила сјени се не боје
Ник'ве бједе синови човјечји.
9. Твог им дома изобиље храна,
Из потока сладостй Твојијех
Напајаш их те их окрјепљаваш.
10. Јер у Тебе извор је животу,
Свјетлост врјеме са свјетлости Твоје.
11. Милост Твоју поразпростри широм
На све оне који Те познаду,
Правду Твоју на сва срца добра.
12. Не дај нози злотвора охола
Да ме гази, ни да ме заљуља
Зликовацâ немилостна рука.
13. Нека падну који снују бједу,
Не устану кад се стропоштају!

ПСАЛАМ 36.

Привидна срећа зликоваца̂ и права побожнијех.

Слједи пјесма Давидова свето.

Не жести се гледајућ' зликовце,
Не завиди творцем безакоња.
2. Јер се косе брзо као трава.
Као биље зелено увену.
3. Твори добро, у Бога се уздај,
Чувај вјерност, жив' у завичају.
4. Утјеши се Господом својијем,
Учинит ће што ти срце жели.
5. Пут свој Богу предај, поуздај се,
И он ће ти учинити свагда.
6. Извест ће ти ка̂ видјело правду
И правицу твоју као подне,
7. На Господа ослони се твога,
Њега чекај, жестити се немој
Гледећ другог како напредује,
На човјека што лукава снује.
8. Гњев утишај, жестине с' онани,
На злочинство дражити се немој.
9. Ко зло чини истриједебит ће се,
А ти који чекају Господа
Наслједит ће родну земљу своју.
10. За час не ће бити зликоваца̂;
Погледат ћеш на мјесто његово

Али ту га веће бити не ће.
11. Смијерни ће наслједити земљу,
Наслађиват обиљем се мира.
12. Зло намјени зликовац праведном,
Шкрипа на њег зубима својијем.
13. Али Господ смије му се гњеву,
Види гдје му кобни данак свиће.
14. Залци маше маче пламените,
Лу̂к натежу и запињу стрјелу
Да оборе ништег и убогог,
Кољу кротке на правоме путу.
15. Мач ће њихов ударит им срце,
Нихови се поломити лу̂ци.
16. У праведног боље је и мало
Нег богатство многих зликоваца̂.
17. Потрт ће се мишице залаца̂,
Праведнике утврђује Господ.
18. Господ пази безавленим дане,
Дио њихов траје до вијека.
19. У зло доба постидјет се не ће,
А у дане бит ће сити гладне.
20. Та зликовци гину невидовно,
Непр'јатељи Господњи пролазе
Ка̂ јесени красота планинска;
Диму налик брзо их нестаје.
21. Та зликовци не врате ни зајма,
А праведник и на поклон даје.
22. Еле које овај благослови,

Тй пресретни земљу наслиједе,
Које куне они се изтрјебе.
23. Господ јача корак тог човјека,
Мили су Му путови његови.
24. Он посрне али пасти не ће,
Јер Господ га прихваћа за руку.
25. Млађан бијах и остарјех веће,
Остављена праведног не виђох,
Ни дјечице да му хљеба просе.
26. Позајмљује свагда и поклања,
На потомству благослов је њему. —
27. Зла се клони, свагда добро чини,
Те поживи миран до вијека!
28. Еле Господ ва вјек правду љуби
Побожнијех Својих не оставља;
Ва вијек се узчувају они,
А зликовцем затрт ће се сјеме.
29. Праведници наслједит ће земљу,
Живјети ће у њој до вијека.
30. Мудрост зборе уста праведника,
Језик његов све истину каже.
31. Божји закон у срцу је њему,
Стопала се њему не спотичу.
32. Све зликовац вреба праведника,
И све тражи да га упропасти.
33. Ал' у руке Бог му га не даде,
Нит' ће дати да га окривљују
Кад им стане судити се правда.

34. Чекај, држ' се Господњега пута,
Дат ће теби да земљу наслједиш
Те скончање гледај зликовацâ.
35. Та видјох ти сирова зликовца,
Ширио се кâ дрво гранато,
36. Еле прође на ево га није;
Ма да тражим није ми га наћи.
37. Пав' на правог и на праведника,
Нек је мирну човјеку потомства.
38. Нестати ће скоро одметника,
Зликовцима затрт се потомство.
39. Праведним је од Бога спасење;
У невољи крјепост је њихова.
40. Господ им је храна и обрани,
Избавља их свијех зликовацâ,
И чува их, јер с' уздају у Њег.

ПСАЛАМ 37.

Молитва ради обраћења заслуженога гњева у љубав избављења.

Слједи пјесма Давидова света
За спомену. Суботом пјевана.

Не карај ме Господе, у гњеву;
Не наказуј у љутости Својој!
3. Јер ме Твоје устрјелише стрјеле,

Рука Твоја тешко паде на ме.
4. На тјелу ми здрава мјеста није
Од ударца страшна гњева Твога;
Од гријеха све ми кости болне.
5. Врх ми главе безаконье дође,
Отешча ми као бреме тешко.
6. Са безумља већ заударају
И гноје се грдне ране моје.
7. Та згрчих се и погурих јако,
Вàс дан идем сјетан, невесео.
8. Ел утроба огња ми је пуна,
На тјелу ми здрава мјеста није,
9. Изнемогох и ломан сам тешко,
Од трзања срца свога ричем.
10. Пред тобом су жеље ми, Господе;
Уздисање није ми сакрито.
11. Срце моје пуца од грувања,
Остави ме снага, вид очију,
Та ни њега ево веће није.
12. Гледајући грдне муке моје
Пријатељи, другови, рођаци
Одступише, те далеко стоје.
13. Који траже моју јадну душу,
Замећу ми замку својих мрежâ.
Злоради ми зборе о биједи,
Непрестанце снују о лукавству.
14. А ја налик глухоме не чујем,
Те кâ нијем не отварам устâ.

15. Ја сам налик томе што не чује,
Ком' у устма поговора нема.
16. Е на Тебе мој Господе чекам,
Ти за мене, Боже, одговарај.
17. Рекох: да се злотвори не свете
И нада мном да се не размећу,
Када нога спотакне се моја.
18. Та сам готов сваки час да паднем,
И са мном је свагда моја туга.
19. Еле кривду морам да признајем,
Страх ме хвата рад својега гр'јеха.
20. Еле сви су злотвори ми живи,
Много их је што ме ненавиде.
21. Који зло ми враћају за добро,
С тог ми злобе, јер за добрим идем.
22. Ти Господе, мене не остављај,
Од мене се удаљити немој.
23. Ти похитај, у помоћ ми дођи,
Ој Господе, и мој спаситељу!

ПСАЛАМ 38.

Молитва тешко изкушанога у очиглед среће незнабожца.

Слједи пјесма Давидова света,
Идутуму, пјевачком главару.

„Чуват ћу се“ — рекох — „на свом путу
„Да не згрјешим језиком својијем;
„Зауздат ћу уздом своја уста,

„Док пред собом гледам све зликовце.“
3. Занијемих и не пустих гласа;
Мȳком мучах ма о добру било,
Ал се моји засилише боли.
4. Запали се моје срце живо,
Огањ ми се разгоре у мисли,
Проговорих језиком својијем.
5. Ој Господе, мој крај ми покажи,
Докле ће ми увтрајати дани?
Да ја знадем како ти сам ништа!
6. Само недаљ дао си ми данâ,
И мој вјек је кâ ништа пред тобом;
Баш је пара сваки човјек живи.
7. Човјек ходи на утвору налик,
Узалуд се кида, и сабира,
А не знаде коме да допадне,
8. Па Господе, шта да чекам овдје?
Моја нада у Теби је само.
9. Избави ме безакоња мога;
На поругу недај ме опаком.
10. Н'јем сам, не ћу да отворим устâ,
Јер ме Твоја ударила рука.
11. Сними с мене Твоју муку тешку,
Силна Твоја погуби ме рука.
12. Да човјека рад преступа караш,
Милина му би се расточила
Кâ што мољац свиту разточава;
Баш је пара сваки човјек живи. —

13. Дај послушај смјерну моју мôбу,
О Господе, чуј ми кликовање!
Не замучи суве ми мотрећи,
Јер сам гост и придошлица Твоја
Као што су и стари ми били.
14. Одврат' око, да се поразбистрим,
Истом што ће да мене не стане.

ПСАЛАМ 39.

Захвала, самопожртвовање и мôба.

Слиједи пјесма Давидова света.
А на руке пјевачком главару.

Дуго чеках на Господа мога,
Сагну ми се и чу вику моју.
3. Извади ме из понора страшна,
Из дубоких илових глибовах,
Ноге моје на камен постави
Те ми стопе корака утврди.
4. У уста ми метну пјесму нову,
Саму хвалу Господу вишњему.
Гледа многи, гледа и разгледа,
Те се узда у Господа свога.
5. Благо томе што надање ставља
На Господа, и не обраћа се
Охолима и лажљивицама.
6. Ти си много чудеса и мисли

Ој Господе, учинио за нас,
Ни у чему ниј'е Теби равна.
Јављао б' их и казивао б' их,
Ма ниј'е им број'а ни рачуна.
7. Вељих жртвâ и дарова̂ не ћеш;
Ти си уши отворио моје;
Ти не тражиш жртве за гореље
Која но се за гр'јехе прилаже.
8. Рекох: „Ево гдје сада долазим
„Као што је у књизи писано,
9. „Да Ти чиним свету вољу Твоју
„Твој је закон у срцу мојему“.
10. На збору све правде гласе јављам
Ево устâ својих не устављам;
Мој Господе, све Ти ово знадеш.
11. Правде Твоје у срцу не скривам,
Вјерност кажем и Твоје спасење;
А не тајим ни милости Твоје,
Нит истине у сабору вељем'.
12. Ој Господе, не мој да затвараш
Милосрђа од мене невољна.
Милост Твоја, и истина Твоја
Нек ме свагда штити и сачува.
13. Е небро'ј'на зла ме обколише,
Стигоше ме све моје неправде,
Да не могу она да отворим.
Више их ј'е нег косе на глави,
Срце моје веће ме оставља.

14. Буд' Господе, вољан те м' избави,
Похитај ми у помоћ и спаси!
15. Нек се стиде они и засраме
Што ми души погибао траже!
Нек с' одбију натраг и обруже,
Који мени о несрећи раде!
16. Те нека се они окамене
Што ми злобно веле: „Еле, еле!“
17. Нек се тјеше Тобом и веселе
Који Тебе мој Господе, траже
И спасење Твоје који љубе,
Те говоре свагда: „Велик Господ.“
18. Осјећам се ништим и убогим,
Нека Господ постара се за ме,
Помоћ си ми, моје избављење,
Па мој Боже, часа не почаси!

ПСАЛАМ 40.

Тужњава страдалца над непријатељскијем друштвом злобнијем.

Слѣди пјесма Давидова света,
А на руке пјевачком главару.

Благо оном ко ништег милује,
Кобна дана Господ ће га спасти!
3. Господ му је храна и обрана,
На земљи ће честитим га звати;

Дат га нећеш лакомству злотвора.
4. Господ ће га укрјепити болна;
Измјенит ћеш постељу на одру.
5. Ево кличем: Господе смилуј се,
Сагрјеших Ти, изцјели ми душу!
6. Ма злотвори злобно зборе за ме:
„Када ће га да нестане веће,
„И његово име да погине?“
7. Кад ко дође, говори вараво,
Својим срцем лажљиво разбира,
А кад оде свуда приповједа.
8. Непр'јатељи жуборе о мени
Међу собом, смишљајући злобу:
9. „Дође на њег ријеч Велијала:
„Легао је, већ устати не ће.“
10. Човјек мира у кога се уздах,
Који хљеб мој јећаше уза ме,
Тај подиже први пету на ме.
11. Ма Господе, Ти се смилуј на ме,
Подигни ме да им зајам вратим.
12. По том знат ћу да сам Теби мио
Ако мој се не радује злотвор.
13. А Ти ћеш ме у безазлености
Да ме ва вјек чврсто подржаваш.
14. Благословен Господ Израјиљев
Од вијека ва вјек. Амин. Амин.

ПСАЛАМ 41.

Сјета за Сионом у земљи непријатељској. А)

Слједи пјесма. Пјевачком вођарु.
А за наук. — Корјових синовâ.

Кâ потоке што кошута тражи
Тако Боже, душа ми Те тражи.
3. Душа ми је живог Бога жедна,
Кад ћу доћи пред Божије лице?
4. Сузе су ми хљеб мој ноћу, дању,
Кад ми свагда веле: „Гдје је Бог твој?“
5. Душа ми се моја пролијева
Када се ја тужан опоменем,
Како ходих сред људства многога
Божјем дому сјетан ступајући,
А свјетина празник светкујући
Све пјеваше и подвикиваше.
6. Душо моја, што си ми клонула?
Са шта си ми тужна и жалостна?
Уздај ми се у Бога својега!
Еле ћу га још славити сјајно
Спасителя и Бога мојега.
7. Клонула је већ у мени душа,
С тога све Те помињем невољан
Из те земље на води Јордану,
На подгорју маленом Ермона.
8. А бездана бездану довиље

Гласом Твојих силнијех сланова,
Све Ти воде и валови Твоји
Ода свуда изваљише на ме.
9. Даћу Господ милост Своју јавља,
Ноћу Му је пјесме глас у мене
И молитва Богу мог живота.
10. Рећ' ћу Богу тврдом граду своме:
„За што си ме Ти заборавио?
„За што идем сјетно невесело,
„Са напости непријатељеве?“
11. Пакостници све ми досађују
Као да ми кости моје ломе,
Ругају се свагда говорећи:
„Кажи де нам, та гдје ти је Господ?“
12. Душе моја, што си ми клонула?
Са шта си ми тужна и жалостна?
Уздај ми се у Бога својега!
Кле ћу га још славити сјајно
Спасиоца и Бога мојега.

ПСАЛАМ 42.

Сјета за Сионом у земљи непријатељској. Б)

Суди мени Боже, и разправљај
Парбу моју с народом немилим.
Избави ме од неправедника
И човјека много лукавога.

2. Јер си Господ и пријеност моја,
Па са шта си одбацио мене?
Са шта да све ходим невесело,
Са пакости непријатељеве?
3. Истине ми видјело пошаљи
Нек ме води, и нек ме изведе
На пресјајну гору Твоју свету,
Гору Твоју, а у Твоје дворе.
4. Приступит ћу жртвенику Божјем
К Богу своје радости, весеља,
И уз гусле славит ћу Те, Боже.
5. Душо моја, што си ми клонула?
Са шта си ми тужна и жалостна?
Уздај ми се у Бога својега!
Еле ћу га још славити сјајно
Спасителя и Бога мојега.

ПСАЛАМ 43.

Молитва побјеђенога али Богу својему вјерногa Израјила.

Начелнику пјевачком на руке.
Наук. Пјесма Корјевих синова.

Боже, својим ушима слушасмо,
Отци наши приповиједаше
Дјело шта си учинио њиме,
У њихово стародавно вријеме.
3. Руком Својом народе изагна,

А милостно њих ондје посади.
Изкорјени велика племена,
А њих си нам намножио силно.
4. Еле земље не стекоше мачем
Ни поможе мишица њихова,
Већ десница Твоја и мишица
И Твојега лица свјетлост сјајна;
Е бијаху омиљели Теби,
Еле си их свагда миловао.
5. А Ти Боже, Ти си цар мој силни:
Пошљи помоћ и опет Јакову!
6. С Тобом ћемо злотворе избости,
И с именом Твојим згазит ћемо
Ненавидне што устају на нас.
7. Јер у лук се не уздам и стрјеле,
Ни помаже сила мача мога.
8. Него Ти ћеш нас Господе спасти
Од нашијех злобнијех злотворâ,
Завиднике засрамити страшно.
9. Богом ће мо хвалити се свагда,
Име Твоје славити до вјека. —
10. Али сад нас поврже, засрами,
И не идеш у рат с нашом војском.
11. Обраћаш нас, те бјежимо бјегом
Изпред наших кивнијех злотворâ;
Харају нас наши насилници.
12. Даде да нас једу као овце,
Растури нас међу невнабожце.

13. У безцјење продаде свој народ,
Нијеси му подигао цјене.
14. На подсмјех нас сусједима даде,
Нека нам се ругају од злобâ,
Срамоте нас што око нас живе.
15. Од нас причу незнабожцу градиш;
Да народи све климају главом.
16. Преда мном је сваког дана руга,
Паде силан стид на моје лице
17. Са ријечи подсмјешних ругачâ,
Са злобнога ока злотворскога.
18. Све нас ово у зао час снађе;
Али Тебе не заборависмо,
Ни завјета преступисмо Твога.
19. Не узмаче натраг срце наше,
Стопе наше не зађоше с пута,
20. Да нас бијеш у стану шакала
И самртном нас покриваш сјѐном.
21. Да свог Бога тад заборависмо,
Руке туђем Богу подигосмо:
22. Неби л' Господ то све разабрао?
Јер он знаде срца нашег тајне.
23. Та због Тебе све нас убијају,
С нама раде кâ с кланицом овцом
Која но је нам'јењена ножу.
24. Ој Господе, устај те не спавај,
Пробуди се, посве не одбаци!
25. Зашто кријеш лица Свога сунце?

Заборављаш муку и невољу?
26. Душа нам се у прашину свали,
Црна земља омиље тијелу.
27. Ма устани о помоћи наша!
Рад' милости избави нас Своје!

ПСАЛАМ 44.

Свадбена пјесма на славу цара којему није пара.

Начелнику пјевачком на руке.
Уз гусларску справу Шошан иде.
А за наук. — Корјевих синова.
И пјесма је са жице љубавне.

Добра ријеч из срца ми тече; —
„За цара је“ — реноx — „дјело моје;“ —
Језик трска хитрога писара.
3. Најљепши си из људских синова,
Благодат Ти све тече из уста;
До вјека Те благослови Господ.
4. Уз бедрицу припаши, јуначе,
Љуто гвожђе бритка мача Свога,
Славу своју, Своје величанство.
5. Те посегни у Свом величанству,
И на кола громовита сједи
За истину, и за кротку правду;
Чудотворна бит ће Ти десница.
6. Оштре су Ти стрјеле ој јуначе!

Под власт Твоју народи ће пасти;
Прострјелит ће̂ срца противника̂,
Непр'јатеља̂ свијех царевијех,
7. Пријестол је Твој Господе, вјечит,
Све станован и непоколебљив;
Жезло царства жезло Ти је правде.
8. Правду љубиш, безаконье мрзиш;
Тога ради помаза Те Боже,
Бог Твој уљем радости небесне
Више него кога друга Твога.
9. Све хаљине миришу Ти смирном
И алојем, касијом мирисном.
Веселе Те они што но живе
У дворима сјајним сунчанијем
Од Минијске од кости слонове.
10. Царске Тебе дворе кћери красне;
С десне стране царица Ти стоји
У Офирском у сухоме злату.
11. Чуј прекрасна кћери, те погледи,
Ухо своје дај к мени обрати,
Дом и народ отчиц заборави.
12. Цару л' Твоја омили љепота,
Господ Ти је, Њему се поклони.
13. Кћи Тирова с даровма ће доћи,
Најбогати̂ Тебе ће молити.
14. Царевна је украшена сјајно,
Хаљина јој изкићена златом.
15. У везеној хаљници зборној

Воде к цару кићену царевну,
За њом друге њезине дјевојке.
16. Радостно их и весело воде,
Те улазе у цареве дворе.
17. Мјесто Твојих старијех отацâ,
Честит царе, бит ће Ти синови.
И њих ћеш ми поставити свуда
Кнезовима по земљи широкој.
18. Учинит ћу да Ти се спомиње
Од кољена име на кољено.
По том ће Те славити народи
Без престанка ва вијек вијека.

ПСАЛАМ 45.

Бог је наше уточиште јако.

Начелнику пјевачком на руке.
Уз Аламот. Корјевих синова.

Бог је наша сила, прибјежиште
И помоћник у невољи љутој,
Којега је брзо моћи наћи.
3. С тога нигда бојати се није
Да би нам се земља помјестила,
Или горе свалиле у море.
4. Нек му воде кипе, нека буче,
Нек се горе од валовâ тресу.

5. Живе рјеке и потоци хладни
Стан Вишњега, град Божји веселе.
6. С њим је Господ, помјестит се не ће,
Господ њему с прозорја помаже.
7. Кад узбуче народи немирни
Те се силна задрмају царства,
Тада Бог загрми Својим гласом,
Стане земља све да се разтапа.
8. С нама јесте Господ војсковођа,
Бог Јаковљев јака наша кула.
9. Ход'те дјела видите Господња
Како чини по земљи чудеса.
10. До крај земље рате довојева,
Лу̂к пребија, сломи копље бојно.
Те сажеже огњем кола бојна.
11. „Одбите се, знајте да сам Бог ваш!
„Узвишен сам међу народима,
„Узвишен сам на земљи широкој.“
12. С нама јесте Господ војсковођа,
Бог Јаковљев јака наша кула.

ПСАЛАМ 46.

Кликовање побједоносному долазу Господњему.

Начелнику пјевачком на руке.
А пјесма је Корјевих синова.

Сви народи рукам' запљескајте,
Кличте Богу радостнијем гласом!
3. Е је вишњи Господ силан, страшан,
Цар велики над читавом земљом.
4. Покори нам народе противне;
И племена под ноге постави.
5. Изабра нам наше достојање,
Јаковљеву красоту угледну
Који но му омиље сасвиме.
6. Иде Господ уз подвикивање,
Уз глас трубни Господ нам долази.
7. Пујте Богу пјесму узвишену,
Пујте, пујте, цару нашем пујте!
8. Е је Господ цар земље цијеле,
Пујте Богу хвалне пјесме гласе.
9. Бог царује нада народима,
Силан сједи на прјестолу Своме.
10. Скупљају се кнезови народњи —
Мили народ Бога Аврамова.
Божији су штитови на земљи,
И нека је високо узвишен.

ПСАЛАМ 47.

Неприступност града Божијега.

Слједи пјесма Корјевих синова.

Велик ли је Господ, и прослављен
У том јаком Бога нашег граду,
На пресветој горици Његовој!
3. Красне ли ти висине пресјајне
Сион горе, утјехе свој земљи,
Дивне стране ребра сјеверова,
Тврдог града цара великога!
4. Знан је Господ у дворима тијем
Као бранич и заштитник силни.
5. Гле, земаљски ударише цари,
Еле сви ти одоше невидом:
6. Кад би видли, а чудо их снађи,
Те од страха разбјегни се листом.
7. А обузм' их трепет и дрхтање,
Те мучи се ка но породиља
8. Скршио си вјетром источнијем
Небројено корабље Тарсијско.
9. Што слушасмо то све и видјесмо
У том граду Бога над војскама,
Да, у граду Господа нашега;
Господ нам га утврди до вјека.
10. Спомињемо Боже, и славимо
Милост Твоју у сред цркве Твоје.

11. Као што је Боже, име Твоје
Тако Ти је Твог имена слава
На крајевма свијем земаљскијем;
Десница је Твоја пуна правде.
12. Сион гора нека се весели,
Нек се кћери Јудине радују
Рад Твојијех праведних судовâ!
13. Отиђите Сион обиђите,
Избројте му уявишене куле.
14. Погледајте бедеме његове,
Разгледајте дворове његове,
Да причате млађем нараштају:
15. Да је овај Бог наш онај силни,
Што но Бог је ва вијек вијека;
Он ће бити вођ наш до вијека.

ПСАЛАМ 48.

Ништавости добра земаљскога.

Начелнику пјевачком на руке.
А пјесма је Корјевих синовâ.

Послушајте ово сви народи,
Што живите гдје по васиљеној,
3. Пав'те ово господо, простаци,
Сви богати, и сви сиромаси!
4. Уста ће ми зборити премудрост,
Срце моје рећи ће разумну.

5. Пригнути ћу ухо своје к причи,
Те уз гусла̂ јаворових гласе
Загонетку одгонетавати.
6. Чега да се бојим у зле дане,
Кад ме злоба непр'јатеља̂ вија,
7. Што у своју силу се уздају,
И поносе својијем богатством?
8. Не ће човјек ослободит брата,
Нит' одкупа дати Богу за њег —
9. (Та за душу превелик је одкуп
И никада бити му га не ће) —
10. До вијека да му он поживи
И не види гроба самртнога.
11. Видјет му је гдје умире мудри,
Незналица и безумник луди,
Сви ти гину, смрћу покошени,
Остављају другима имање.
12. Мисле: да ће домови њихови
Узтрајати за вијек вијека,
А станови да ће им поста́ти
Од кољена свагда на кољено;
Земље зову именима својим.
13. *Ал у слави човјек не остаје,*
Изједначен биши ће са стоком,
Са безумном коју кољу стоком.
14. То ће бити усуд поноситим,
И онијех што их за вјек хвале,
У безумљу ступају за њима.

15. Ал ће смрт их ка̂ бијеле овце
Затворити у паклене торе,
Те ће им се поставит пастиром.
Јутром ће их газит праведници
Облик ће им сбрисати пакао,
Са насељем раставит њиховим.
16. А моју ће душу Господ благи
Избавити из паклених руку̂,
Еле ће ме он к Себи да прими.
17. Не увбој се кад се ко богати
Те му дома слава понарасте:
18. Та кад умре ништа пон'јет не ће,
Нит ће слава поћи му за њиме.
19. Ма да душу све му благосивља
За живота на овоме свјету,
Тебе славе што себи угађаш —
20. Ма у стан ће отаца̂ отићи
Гдје бијелог не види свијета.
21. *Неразуман човјек ма у слави*
Изједначен биши ће са сшоком,
Са безумном коју коњу сшоком.

ПСАЛАМ 49.

Проповјед о правој жртви и служби Божијој.

Слједи пјесма Асафова света.

Бог свевишњи над свим боговима,
Вељи Господ, проговори гласом,
Зове земљу истá до запада.
2. Са Сиона, са врха красоте
Јавља нам се у сјајности Господ.
3. Дођ' ће Господ, мýком мучат не ће;
Пред Њим букља огњено пламење,
И прождире све што но досеже;
Окó Њега силан вихар дува,
4. Господ зове земљу и небеса,
Суд да суди народу Својему:
5. „Скупите Ми Моје побожнике
„Што Ми жртвé учинише завјет.“
6. (И небеса огласе Му правду
Еле Господ хоће да усуди.)
7. „Мој народе слушај што ти вељу;
„Израјиљу, што ћу да свједочим:
„Ја сам Бог, и памти да сам Бог твој!
8. „Та за жртве карати те не ћу;
„Веље жртве свадга ми прилажеш.
9. „Мени није узимати трјеба
„Ни телета из твојега дома,
„Ни јарићâ из твојих торовâ.

10. „Јер је Моје све горско звијерје,
„На тисуће по планини стока.
11. „По горама знадем птице силне,
„И красота пољска преда Мном је.
12. „Да огладним не бих ти рекао,
„Е је Моја цјела васиљена
„И све што је по њој на све стране.
13. „Зар је Мени до волујског меса,
„Ил до крви јарићâ твојијех?
14. „*Хвалу* Богу принеси на жртву,
„И Вишњему извршивај завјет.
15. „Призови Ме у невољи својој
„Да т' избавим, а ти Ме прослави.“
16. А зликовцу проговори Господ:
„Чему Моје наредбе спомињеш,
„Све Мој завјет у устима носиш,
17. „Кад се Моме не подајеш реду
„Те за леђа бацаш Моје рјечи?
18. „Видиш тáта те за њим пристајеш,
„С прељубници свој дио имадеш.
19. „Злој бесједи пустио си уста,
„А твој језик пријеваре плете.
20. „Сједиш па на брата свог бесједиш
„И срамотиш сина своје мајке.
21. „Тако чинî, Ја доселе мучах.
„Ти помислî да сам теби раван,
„Али ћу те сад изобличити,
„Пред очи ти врћи твоје гр'јехе.

22. „Разумите ово што вам казах
„Сви што Бога повргосте с ума;
„Иначе ћу попаст ког досегнем
„Па га нитко избавити не ће.
„Тај ме слави, што ми хвалу даје,
23. „Крчи пут свој к Божијем спасењу.“

ПСАЛАМ 50.

Скрушена молитва ради помиловања.

Сљеди пјесма Давидова света;
А на руке пјевачком главару.
Кад му негда пророк Натан дође
Пошто би он код Ватсеве био.

Смилуј ми се Боже, по милости,
По великој по доброти Својој
Очисти ме безакоња мога!
4. Опери ме од мог безакоња,
Од гријеха очисти ме мога.
5. Ема знадем пријеступе своје,
Гријех мој је преда мном једнако.
6. Теби самом у велике сгрјеших
И на Твоје очи зло учиних.
А ти си ми праведан у рјеч'ма
И пречист си у Својему суду.
7. Е се родих ја у безакоњу,
У гријеху зачетак ми б'јаше.
8. Гле, истину све у срцу љубиш,

Из потаје премудрост ми јављај.
9. Дај покроп' ме исопом спасења,
И ја ћу се очистити махом;
Умијеш ли, бјељи сам од сн'јега.
10. Дај да слушам радост и весеље,
Да се прену сломљене ми кости
11. Од мог гр'јеха лице дај одврати,
Очисти ме од свег безакоња,
12. Боже, срце учинѝ ми чисто,
Дух у мени пра̀вѝ дај понови!
13. Не одвргни ме од лица Свога,
Духа Свог ми светог не одузми.
14. Свог спасења радост ми поврати,
Духом добре воље ме укрјепи.
15. Те ћу учит и безаконике
Да полазе путов'ма Твојнјем,
Гријешнике к Теби да с' обрате.
16. Боже, крвног избави ме гр'јеха,
Језик мој ће огласит Ти правду.
17. Уста моја Господе, отвори,
Те ће хвалу казивати Твоју.
18. Веље жртве не ћеш да прилажем,
Ти за жртве огњене не мариш.
19. Дух скрушени то је Богу жртва,
Срца наша скрушена заиста
Ти никада Боже, не одбацѝ.
20. По доброти о Господе, Својој,
Чини добро Својему Сиону,

Дигни виде Свог Јерусалима,
21. Те ће миле бит Ти жртве праве,
И прилози огњенијех жртвâ.
Тада ће Ти у безавалености
На жртвеник метати теоце.

ПСАЛАМ 51.

Покарање злога језика.

Ова пјесма Давидов је наук
А на руке пјевачком главару,
Када дође Доиг Идумејац
И Саулу просочи, те рече
Да је Давид код Авимелеха.

Што се хвалиш све пакосћу, силни?
Божија је милост свагда са мном.
4. Језик твој све намјешћа неправду,
И он ти је бритва наоштрена.
5. Зло све више него добро волиш,
Те слàгати нег истину рећи.
6. Па хрђаве све љубиш ријечи,
А језик ти лукав, безобразан.
7. С тога ће те поразити Господ,
Извчупати из стана да баци,
И твој корјен из земље живијех.
8. Видјети ће све то праведници,
Побојати и подсмјеват му се:

9. „Гле човјека који не држаше.
„У Господа кријепости своје,
„Већ у силном богатству својему
„Те пакосћу све пркоси својом.“
10. А ја као маслина зелена
Зеленим се у Господњем дому,
Свагда с' уздам у милост Божију.
11. Хвалити ћу Тебе до вијека
Што доврши, уздат ћу се у Те;
Та добар си побожним Својијем!

ПСАЛАМ 52.

Елохимски изиис псалма Јеховскога бр. 13.

Начелнику пјевачâ на руке.
Уз свиралу. Давидов је наук.

Гле, што рече у срцу безумни:
„Није Бога“. Проневаљалише,
Дозлогрђе безакоље њино,
Није ти га ко да добро твори.
3. Бог све мотри с високих небесâ
На синове људског поколења,
Гледа је ли у кога разума?
Хоће л' који да за Бога знаде?
4. Застранише Те сви ти се кваре,
Није тога ко да добро твори,
Та није га, таман ни једнога.

5. Безумни ли јесу ти зликовци;
„Као хљеб ми изједоше народ,
„Нити хоће Бога да призивљу.“
6. Уздрхташе и гдје није страха,
Јер је Бог им кости разасуо,
Када они на тебе усташе.
Њихово си засрамио лице;
Јере Бог их одврже од Себе.
7. О да дође благодат снасења
Са Сиона Израјиљу тужну!
Када робље своје Бог поврати
Јаков ће се срцем радовати,
Израјиљ ће веселит се силно.

ПСАЛАМ 53.

Утјеха ради крвожеднијех противникâ.

Поглавици пјевачком. Уз жице.
Ово мудри Давидов је наук.
Кад Зифеји Саулу просоче
Да је Давид код њих у потаји.

Боже, Својим именом помози
И крјепосћу Својом ме обрани!
4. Молитву ми Господе, услиши,
Чуј ријечи из мојијех устâ!
5. Јер туђинска злоба уста на ме,

Силни траже јадну моју душу;
Пред очима Бога не имаду.
6. Та Господ је мој помоћник свагда,
Господ снагу даје мојој души.
7. Зло навраћа на злотворе моје,
Истином их изтрјебљује Својом.
8. Жртву хоћу радо принијети,
Име Твоје Господе, прослављат,
Јер је добро и благословено.
9. Од невоље сваке ме избављаш,
И на моје злотворе силовне
Све без страха гледа око моје.

ПСАЛАМ 54.

Молитва против злоби и издајству по свом пријатељу.

Поглавици пјевачком. Уз жице.
Ово мудри Давидов је наук.

Молитву ми Господе, услиши;
Од мољења не сакри се мога.
3. Пази Боже, и саслушај мене!
У свом јаду цвилим, уздишући
4. С непр'јатељске буке превелике,
Са досаде незнабожне љуте.
Та зло дижу на мене невољна,
Гањају ме све својијем гњевом.
5. У мени је срце уздрхтало

И самртна попаде ме страха.
6. Страх и трепет ево дође на ме,
И самртна обузе ме гроза.
7. Рекох: „Да су голубиња крила,
„Летио бих те бих починуо!
8. „Далеко бих тамо побјегао,
„У пустињи настанио бих се. —
9. „Хитио бих неби л' утекао
„Од вихара и олује страшне.“
10. Све порази Господе, сатари,
Разсијеци језике њихове,
Јер у граду гле свађе, насиља.
11. Дању, ноћу то ходи по њему;
А у њему мука и злочинство.
12. Усред њега веља погибија,
Са улица̂ нигда не одлази
Пријевара ни злобно лукавство.
13. Непријатељ мој ме и не ружи,
С тог ме неби ни бољела глава.
Не устаје ненавидник јавни,
Лахко бих се сакрио од њега;
14. Већ, давори, ти премили друже!
Који мени што ја са̂м бијаше,
15. С којим радост дјелио сам тајну,
С којиме сам долазио често
Све у сабор Божијему дому.
16. Нек их самрт уграби, те носи,
Нека живи у пакао сиђу,

Јер злочинство у стану им сједи,
Те у срцу борави њихову.
17. Ја призивљем Господа својега,
И он ће ме Својом руком спасти.
18. Све вечером, јутром и у подне
Плачем, стењем те уздишем јадан,
Па се надам да ће глас ми чути.
19. Учинит ће да се душа смири
Од онијех што ме нападају,
Јер их много у зô час имадем.
20. Да услиши те да их укроти
Који живе од вијек вјековâ! —
Еле су ти свагда све једнаки,
Не боје се Господа својега.
21. Руке своје све дижу на мирне,
Побратимску разкидају дружбу.
22. Мека су им као масло уста
А на срцу љути рат им спреман.
Блажије су од уља им рјечи,
Али сами мачеви су голи.
23. Своје бреме на Господа стави
Па он ће те и подкријепити,
Не ће дат да праведник посрне.
24. Ти ћеш Боже, у јаму их свалит;
Крвопије и лукави не ће
Саставити половине данâ.
А Господе, ја се уздам у те!

ПСАЛАМ 55.

Мирна храброст бјегуна.

Начелнику пјевачком на руке.
„О далекој голубици н'јемој.“
А пресвети Давидов је запис,
Кад га јадна Филистимци злобни
Ухватише у клетоме Гету.

Смилуј ми се Боже милостиви!
Човјек хоће да ме утамани,
Злотвори ме притјесњују љути.
3. Да ме смакну вàс дан у ме гвире,
Многи на ме напада охоло.
4. Кад се бојим у Тебе се уздам.
5. Све се Богом рад' рјечи Му хвалим,
Нит се бојим, већ се уздам у Њег,
Па шта ће ми да учини тјело?
6. Сваког данка изврћу ми рјечи,
Што год мисле а све о злу моме.
7. Скупе ти се, уходе намјесте,
Све ти пазе за петама мојим;
Еле хрђе моју душу траже.
8. Па такови да измакну залци? —
У Свом гњеву Боже их обори!
9. Та у Тебе већ су избројени
Грдни јади потуцања мога,
Сузе моје у књизи су Твојој,
Чувају се код Тебе у суду.

10. Непр'јатељи уступају моји
Када Тебе Господе, призивљем;
По том знадем да је Господ са мном.
11. Све се Богом рад' р'јечи Му хвалим,
Господом се за ријеч Му хвалим;
12. Нит се бојим, већ се уздам у Њег,
Па шта ће ми човјек да учини?
13. Теби сам се Боже, завјетовâ,
Жртву хвале Теби ћу прин'јети.
14. Јер од смрти избавй ми душу,
Ноге моје од супотицања,
Да пред Богом ходим међу живим.

ИСАЛАМ 56.

Кад се иде почивати у дивљачи (међу непријатељима).

„Не погуби". Главару пјевачком.
Записи су ово Давидови,
Кад утече од злобна Саула
У пећину горску камениту.

Смилуј ми се Боже, смилуј ми се!
У Те моја сакрива се душа,
Те се склањам под сјен Твојих крилâ,
Док не мину те невоље дани.
3. Вишњег Бога Господа призивам,
Бога, старог добротвора мога,
4. Да пошаље с неба те ме чува,

Да засрами нападача мога,
Бог ће послат истину и милост.
5. Душа ми је међу лавовима,
Међу оним што пламеном дишу.
Људски зуби копља су и стр'јеле,
Њихов језик бритком мачу палик.
6. *Увиси се Боже, над небеса,*
По свој земљи да је слава Твоја!
7. Замку међу ногама мојима,
И све стежу злобом моју душу,
Преда мноме изкопаше јаму,
Али сами попадаше у њу.
8. Срце ми се утјешило моје,
Утјешило Боже, срце моје!
Пјевати ћу Тебе и прослављат.
9. Дико моја, дај ми се пробуди,
Арфо моја, гусле јаворове!
Пробудит ћу зору на уранку.
10. По народма хвалит ћу Господа,
Пјеват ћу Ти по свим племенима.
11. Превелика сврх неба Ти милост,
А истина Твоја до облâкâ.
12. *Увиси се Боже, над небеса,*
По свој земљи да је слава Твоја!

ПСАЛАМ 57.

Освешни клик проши изопачишељем права.

„Не погуби.“ Цјевачком главару.
Записи су ово Давидови.

Говорите л' истину, о силни,
Праведно ли судите заиста,
Ви, који сте синови човјечји?
3. Да, у срцу све снујете пакост,
А по вашој земаљској области
Дијелите зулум ваших руну̂.
4. Од постанка забраздише јако
С правог пута већ безаконици,
Од утробе тумарају, лажу.
5. Препуни су змијећега једа,
Јави као та змија шарена
Која ухо затискује своје;
6. Која гласа не чује бајачу,
Ил врачару врачања вјештаку.
7. Боже, зубе полом' им у уст'ма.
Поразбијај лавов'ма чељусти,
8. Нека им се пролију ка̂ вода;
Када међу своје љуте стр'јеле,
Нек им буду ка̂ да се посврну.
9. Спужу налик који се разчиња
Нек скапају и нека изчиле.
Као мртво недоношче д'јете

Нек не виде сунца ни мјесеца.
10. Прије него што котлови ваши
Још осјете пламена топлоту
Сакресана, наложена трња,
Нек равнесе вихар плаховити
Све сирово и све нагорело!
11. Праведник се хоће да радује
Када види освету над њима,
Прат ће ноге крвљу невјабожном.
12. Рећи хоће разборити људи:
„Збиља има плода праведнику,
„Бог заиста, гле, на земљи суди.“

ПСАЛАМ 58.

Молитва безгрешнога којега вијају.

„Не погуби.“ Пјевачком главару.
Записи су ово Давидови,
Када посла Саул да му кућу
Узчувају и да га погубе.

О избав' ме од непријатељâ
Јаки Боже, те ме позаклони
Од онијех што устају на ме!
3. Избави ме од мојих злотворâ.
Сачувај ме крвопијâ љутих.
4. Души мојој злобу намишљају,
На мене се сакупљају залци
Без кривице и без гр'јеха мога.

5. Без кривице моје већ се стјечу
И ено их гдје се оружају.
Устај за ме Господе, и гледај!
6. Ти Господе Боже над војскама,
Пробуди се Боже Израјиљев!
Дај обићи незнабожце редом,
Лукавога немој да поштедиш.
7. Кад се врате ноћу све улају
Попут паса режећи по граду.
8. Ено како језиком ме руже,
Бритки мач је у њиховим устма.
Еле веле: „Та ко ће то чути?“
9. Али ћеш се смијат им Господе,
Незнабожце засрамити круто.
10. Сило моја! све на Тебе чекам
Еле Господ мој је тврди граде.
11. Бог ће својом милошћу ме срести,
Уходе ће моје да понизи.
12. Та Господе немој их потући,
Да их народ мој не заборави.
Силом Својом обор' их, разаспи,
О Господе наш браничу силни!
13. За гријехе уста њиховијех
За ријечи језика њихова;
Нек се за лаж хватају и клетву,
Охолице, коју говорише.
14. Разасни их у Својему гњеву,
Да, разасни да им није трага;

Нек познаду да Бог сами влада
Над Јаковом до крајевâ земље.
15. Кад се врате ноћу све улају
Те их стоји лавеж, око града.
16. Тад тражећи хране тумарају,
И проводе мрке ноћи гладни.
17. А ја хоћу силу да Ти пјевам,
Јутром Твоју милост огласивам.
Еле Ти си моје уточиште
И обрана у невољи љутој.
18. *Сило моја! Теби ћу да пјевам,*
Е је Господ град мој, Бог милости.

ПСАЛАМ 59.

Пјесма по изгубљеној бишки.

Поглавици веселих пјевачâ,
А уз справу Шушан Едут звану.
За учење. Давидов је запис:

Кад војева своје рате љуте
Са Сиријом од Месопотамске,
И Сиријом Цованском названом.
И кад Јоав на сред поља слана
На узмаку побиј и потуче
Дванајст тисућ' љута Идумејца.

Боже, Ти се љуто срдиш на нас;
Нас разасу у Својему гњеву.
Дај Господе, опет нас поврати!
4. Ти потресе земљу и развали;
Стегни сада просјелине њене,
Јер се њиха хоће да пропане.
5. Свом народу даде да познаде

У зле дане сву невољу љуту.
Горка си нас напојио винца
Од кога се занесосмо тужни.
6. Ма Ти даде знамење спасења
Свим онима који Те се боје,
Да се дигну рад' истине Твоје.
7. Да се мили избављају Твоји,
Десницом им помози, услиши!
8. Рече Господ у светињи Својој
Нека ми се срце развесели,
Нек раздјелим Сихем на комаде
И долину Соков да размјерим. —
9. Мој је Галâд, и мој Манасија,
Јеврем крепост нек је моје главе,
Јуда жезло царске моје славе,
10. Моав чаша умивања мога,
На Едома бацит ћу обућу,
А пјевај ми земљо Филистимска!
11. Тко ли ће ме одвести до града,
Одпратити до красна Едома?
12. Зар да сам Ти мој Господе, не ћеш?
Јеси ли нас одбацио тужне
Те не идеш Боже, с нашом војском?
13. Дај нам помоћ у тјесноби нашој,
А залуду обрана човјечја.
14. Са Господом веома смо јаки;
Погазит ће непр'јатеље наше.

ПСАЛАМ 60.

Молитва сбачена цара на свом повратишту.

Поглавици пјевачком. Уз жице.
Слједи пјесма Давидова света.

Чуј Господе, моје кликовање,
И послушај смјерну моју мôбу!
3. С краја земље Боже, к Теби кличем
Када клону јадно срце моје.
Изведи ме на гору високу
Гдје ми није моћи се попети.
4. Јере си Ти уточиште моје,
Тврда кула прот' непријатељâ.
5. У твом стану да живим до вјека,
Да почивам под кровом Ти крилâ. —
6. Е Ти Боже, завјете ми чујеш,
И дајеш ми оних достојање
Што Ти име почитују свето.
7. Додај дане к царевијем дневма,
И године његове продуљи
Од кољена па све на кољено.
8. Нек пред Богом царује до вјека,
Нек га штити истина и милост.
9. Пјевати ћу имену Твојему
Сваког дана изпуњујућ завјет.

ПСАЛАМ 61.

Предаја у Бога кад кавали непријатељ.

Идутумских пјевачâ главару.
Слједи пјесма Давидова света.

Та у Бога мир је мојој души,
И од Њег' ми долази спасење.
3. Та он ми је град мој и спасење,
Он је моје уточиште јако,
Ни за мало посрнути не ћу.
4. Докле л' ћете нападати злобно
На човјека, да га оборите
Попут зида који се слијеже,
Кâ ограду изпроваљивану?
5. Наумише да га свргну с виса,
Лажне плетке омиљеше њима;
На устима сладки благослови
А у срцу пакостна им клетва.
6. Да, у Богу смири ми се душо,
Јер у Њему сва је моја нада.
7. Он је град мој, уточиште моје
И спасење; посрнути не ћу.
8. Бог је моја слава и спасење,
Тврди граде од обране моје,
У Господу уточиште моје.
9. Ој народе, у Њега се уздај
Сад и свагда и у свако доба!

Изливајте пред Њим срце своје,
Бог је наше уточиште јако.
10. Човјечански синови су па̀ра,
Саме лажи господски синови,
Да се метну на лахка мјерила,
Као па̀ре́ нестало б'их свијех.
11. Не идите све за отимањем,
Не дич'те се грабежом крвавим,
Не гините ва в'јек за богатстом.
12. Рече Господ, то и са̀м услишах,
Да је крепост у самога Бога,
13. А у Тебе о Господе, милост;
Е Ти дајеш како ко заслужи.

ПСАЛАМ 62.

Јутрења пјесма прогањанога у пустињи.

Слједи пјесма Давидова света
Кад бијаше у пустињи Јудској.

Боже мили, Ти си Господ Бог мој!
К Теби раним рано на уранку,
Тебе ми је душа моја жедна.
И за Тобом чезне моје т'јело
У земљици безводној и жедној.
3. Тако сам Те у светињи гледа̂
Да Ти видим силну славу Твоју.
4. Од живота боља Ти доброта,

Уста моја нека Тебе Хвале.
5. За живота благосивљат ћу Те,
У име Ти подизати руке.
6. Као салом или уљем мастним
Душа би се наситила моја,
И радостно хвалила Те уста.
7. На постељи када Те се сјећам,
Сваког часа о Теби размишљам.
8. Еле си ми помоћ и спасење,
Веселим се у сјени Ти крила̂.
9. Душа моја уза Те пријања
Десница ме Твоја подржава.
10. Погибију ко ми души тражи
Тај ће скоро под земљу отићи;
11. Са бритког погинути мача,
Допасти ће лукавом шакалу.
12. Богу ће се царе веселити,
Хвалит ће се што се куну Њиме,
Кад се лажна позатисну уста.

ПСАЛАМ 63.

Клик за Божијом обраном проти лукавству.

Слиједи пјесма Давидова света
А на руке пјевачком главару.

Чуј ми Боже, глас у јаду моме!
Од престрашна непр'јатеља мога
Дај сачувај мог живота дане.

3. Сакри мене Боже, и заклони
Од уроте бездушних залаца̂
И од буке бјеснијех злорада̂.
4. Попут мача што језике оштре,
Стр'јеле међу бесједама горким
5. Да погубе тајом праведника.
Из ненада ударају на њег,
Не имаду у срцу бојазни.
6. К злој намјери утврђују себе,
Договорно крију своје замке
Говерећи: „Ко ће их видјети?“
7. Измишљају равлика злочинства,
Хитро снују основу коварну,
А човјечје срце је дубоко.
8. Али ће их ударити стр'јела,
Љуте ране задат ће им Господ.
9. Оборит ће језиком својијем
Један другог, чему се не нада;
Ко их види задрхтат ће круто.
10. Сви ће ти се узбојати људи,
Те ће чудо казивати Бож'је;
Дјело ће Му припознати дивно.
11. Праведнику бити ће весеља
О Господу, уздат ће се у Њег,
Хвалит ће се срцом праведници.

ПСАЛАМ 64.

Захвална пјесма ради подјељене побједе и благослова.

Слједи пјесма Давидова света
А на руке пјевачком главару.
По имену пјесма Јеремина
И његова друга Језекиља
Са народом својим пресељеним,
Кад им дође повратишта вр'јеме.

У Тебе је Господе, уздање,
На Сиону принада Ти хвала,
Вјерно Ти се извршава завјет
У светоме Јерусалим граду.
3. Ти што слушаш молитве смијерне,
А све живо к Теби прибјегава!
4. Безакоња мене притискују,
Ти ћеш наше очистати гр'јехе.
5. Благо оном кога изабираш
Да Ти живи примаш га у двору!
Гостит ћеш нас добром дома Свога
И светињом Твоје цркве свете.
6. Страшном правдом Ти нас услишаваш,
Спаситељу Боже, узданицо
Пространијех земаљских крајевâ,
Преко мора далеких народâ.
7. Ти што но си горе поставио
Силом Својом, и с њом опасâ се;
8. Који буку утишаваш морâ,
Буку валâ силно узбујаних,
И ужасну по народ'ма мутњу!

9. Сви се боје чудеса Твојијех
Који живе на крајевма земље.
Што се јавља јутром и вечером
Ти то будиш све да Те прославља.
10. Земљу пазиш те је залијеваш,
И обилно њу обогаћаваш.
Врело Бож'је водом је обилно —
Спремаш за њих жита свакојаких,
Еле красно све их Ти припремаш;
11. Земљи квасиш бразде узоране,
На орању груде поравнаваш,
Капљицама кишним размекшаваш,
А што ниче Ти све благосиљаш.
12. Ти вјенчаваш годиницу плодну,
Чиниш њојзи добро изобилно,
Стопе Твоје све су пуне масти.
13. Тију паше по пустињи жедној,
А хумови радост опасују
14. Стадима се осипају луке,
Пшеницом се заодијевају
Равних поља убаве рудине;
Веселе се и поцијевају.

ПСАЛАМ 65.

Захвалност ради свога и народнога избављења.

Слиједи пјесма. Пјевачком главару.

Сад све земље покликните Богу!
2. Имену Му славу запјевајте,
Свуд Му хвалу и прославље дајте!
3. Рец'те Богу: „Страшних ли Ти дјелâ!“
„Ради силе Твоје ласкају Ти
„Ненавидни сви непријатељи.
4. „Све ће земље клањати се Теби,
„И пјевати имену Твојему!“
5. Ход'те сами дјела разгледајте
Бога страшна над синовма људским.
6. У копно је претворио море,
Пребродише ногама ријеке,
О њем смо се веселили ондје.
7. Тај што силом Својом ва в'јек влада —
Народе Му очи погледају;
О мутљивци подиђ се немојте!
8. Ој народи, Бога благословте,
Посвуд глас'те Њему славу хвале —
9. Што дарова живот нашој души,
Неда нози нашој да поклизне.
10. Ти нас Боже, окуша, претопи,
Као сребро што но се претапа.
11. Уведе нас у тавницу градску

На леђа нам врже бреме тешко.
12. Дао си нас у јарам кукавце,
Те уђосмо у огањ и воду,
Ал изведе опет у обиље.
13. У светињу дома Твог ћу ући
С вељом жртвом што је за горење,
Извршит ћу све завјете своје,
14. Које уста обећаше моја,
И језик ми у тјескоби каза.
15. Жртве ћу Ти претиле прин'јети,
С претилине димом од овновâ,
И теоце с јарићима младе. —
16. Ход'те, чујте сви богобојавни,
Шта је мојој учинио души.
17. К Њему својим устима покликнух,
На језику пјесна ми бијаше.
18. Да у срцу снујем безакоња
Не би мене услишао Господ.
19. Ал услиша, глас мољења прими.
20. Благословљен нека буде Господ
Што молитве не одврже моје,
Без милости не остави Своје!

ПСАЛАМ 66.

Захвална пјесма жетвена.

Поглавици пјевачком. Уз жице.

Боже благи, милостив нам буди,
Благословом полази нас Својим,
Обасјавај нас Својијем лицем,
3. Да се земљом Твоји знаду пути,
А спасење по свим народима.
4. *Да Те славе народи Господе,*
Да Те славе сви народи листом!
5. И племена да Ти се радују;
Еле судиш народима право,
И на земљи племен'ма управљаш.
6. *Да Те славе народи Господе,*
Да Те славе сви народи листом!
7. Земља даде плод свој изобилан;
Да нас Господ Бог наш благослови,
8. Да нас Бог наш вишњи благосивља!
Бојте Га се крајеви земаљски.

ПСАЛАМ 67.

Сла̀вна̀ пјесма побједна у духу Деворином.

Слједи пјесма Давидова света
А на руке пјевачком главару.

Да устане Бог, да се раваспу
Сви Његови зли непријатељи!
Нек побјегну од Његова лица
Свинолици што на Њега мрзе!
3. Ти ћеш Боже, свијех разагнати
Као што се димови разгоне;
Ка̂ што восак при огњу се топи
Тако ће ти сви зликовци листом
Изгинути од Божијег лица.
4. А праведник веселит се хоће,
Радоват се пред Богом својијем
И славити Њега у радости.
5. Пјоте Богу сла̀внѐ пјесме гласе,
Попјевајте имену Његову,
И путове Оном поравнајте
Што но иде пустињом неро̀дном;
Радујте се, Господ Му је име!
6. Бог је отац свијем сиротама
И чувадар плачних удовица̂,
Господ у Свом небесноме стану.
7. Бог дружину и самцима даје,
Сужње води на мјеста обилна,

Непокорни живе гдје је суша.
8. Боже, када пред народом пођè,
Кад Ти пође пустињом самотном,
9. Сва се земља тада тресијаше,
И ведро се небо растапаше:
Са свјетлости лица Божијега,
Синај гора са Господњег лица,
Да, са лица Бога Израјљева.
10. Излијева дажде благодатне
Добри Боже, а кад у невољи
Изнеможе достојање Твоје,
Ти си њега окр'јепио снажно.
11. Стадо Твоје живоваше ондје;
По доброти ој Господе Својој,
Јаднику си готовио храну.
12. Господ даје Своје р'јечи благе,
А велико гласникâ је множтво.
13. Та цареви војсковође бјеже;
Еле онá што но дома сједи
Онà д'јели плијен пребогати.
14. У крајевма смиривши се својим,
Ви сте као голубица кротка
Што по су јој посребрена крила,
А лагано перје јој се златни.
15. Када Господ поразасне царе
По тој земљи, она ће се блистàт
Као бјели снијег на Селмону.
16. Васанска је гора Беж'ја гора;

Васанска је гора хумовита.
17. Та кажите горе хумовите,
Завидљиво са шта погледате
Ону гору што Богу омиље,
Гдје ће Господ живјети до вјека?
18. Бојних колâ Божјих огњенијех,
Има у Њег бројем небројених,
Имаде их тисуће тисућâ.
Међу њима престолује Господ,
Свети Синај у светињи Својој.
19. Ти изађе гори на висину
И доведе робље заробљено;
Те дарове у народу прими,
И од оних који се противе
Да Господе, Ти овдје наставаш.
20. Благословен Господ без престанка;
Сваког дана бреме наше носи,
Он, да, Господ, наше је спасење. —
21. Он је Бог наш, Бог спаситељ нама.
Смртна врата у Божјој су власти.
22. Господ главу непр'јатељâ таре,
И власато тјеме том' на глави
Који грешно безаконье љуби.
23. Рече Господ: „Ја ћу од Васама,
„Из дубљине морске ћу довести,
24. „Да ти нога у крви огрезне
„Немилијех твојијех злотворâ,
„Језик пасâ твојих да је лиже.“

25. Ено Боже, како идеш славно,
Како свето иде Бог мој, цар мој!
26. Наприједи весели пјевачи,
А за њима ступају свирачи
С тимпанима посред дјевојака;
27. „На сабору Бога благосивљај
„Сваки што је с врела Изријљева.“
28. Ондје ено Вен'јамина младог,
Старјешина њихов знаменити;
Владаоци, Јудини кнезови,
Завулонски те и Нефталимски.
29. Силу ти је Бог твој даровао;
Ма утврди о Господе јаки,
Ово што си учинио за нас!
30. Цркви Твојој пут Јерусалима
Цареви ће прилагати даре.
31. Зв'јер укроти у влажноме риту,
Крд волова с телади народа,
Да пред Тобом они попадају
Са шипкама својим сребренијем;
Расни народ што бојеве жели.
32. Из Мисира дођи ће властела,
Етиопа пружит к Богу руке.
33. Појте Богу сва земаљска царства,
Те Господу пјесму пријевајте,
34. Који сједи у свом величанству
На небесма исконских небеса;
Ево грми Својим силним гласом.

35. Дајте славу Господу Својему,
Његово је свето величанство
Увишено више Израјиља,
Сила Му је и над облацима.
36. Диван ли си Господе, и силан
У светињи Својој неприступној!
„Бог Израјљев даје силу, крепост,
„Свом народу“. Благословљен Господ!

ПСАЛАМ 68.

Молитва из дубокога страдања изповједничкога.

Слједи пјесма Давидова света.
А на руке пјевачком главару,
Те уз справу Шошаним названу.

Помоз' Боже, еле веће доће
Силна вода до врх моје душе.
3. У дубоку већ пропадам глибу
Кому дна ми све достати није.
Тонем води у дубљине страшне,
Валови ме заронише силни.
4. Изнемогох кличући: „Помагај!“
Јад јадујућ грло ми промуче,
Мрке моје потавњене очи
Изгледајућ све Господа мога.
5. Оних што ме без узрока мрзе
Има више него русе косе.

Осилиште изкопњаци моји
Што су вољни све да ме погубе;
Сад да враћам што отима н'јесам!
6. Знам, да л' идем Боже, за безумљем;
Кривице ми сакривене н'јесу.
7. Немој да се у мени постиде
Они што се све надају у Те,
Ој Господе Боже над војскама!
Немој да се у мени обруже
Они који искрено Те траже,
Ој Господе Израјиљев Боже!
8. Тебе ради ја подносим ругу,
И срамота пада ми на лице.
9. Браћи својој туђином постадох,
Незнан мајке синовима своје.
10. Јер ме ревност за кућу Ти једе,
И ружење оних пада на ме
Који Тебе мој Господе, руже.
11. Свагда плачем и постим се душом,
Па гле, и то за зло ми се прима!
12. Кâ хаљину врећиште облачим,
Те сам њима чудило и прича.
13. О мени се злобно разговара
На вратима сједећ у кућама,
Пијућ вино мени припјевају.
14. А ја Ти се молим, о Господе!
Вријеме је да ми се смилујеш.
Услиши ме са милости Своје

Те истине Твојега спасења.
15. Извади ме из дубока гліба
Да Ти јадам са свим не пропадам,
Да с' избавим од ненавидникâ,
Из дубљинâ воде узбујане.
16. Да ме сила воде не однесе,
И пучина да ме не прождере,
Да не склопи бездана опасна
Над главом ми свог ужаса ждр'јела.
17. Услиши ме Господе свевишњи,
Јер је благост Твоја милосрдна,
По доброти Својој погледај ме!
18. Лица Свога немој да одвратиш
Од Свог слуге, еле ме је туга,
Похитај ми у помоћ, услиши!
19. Приближи се мојој јадној души,
Избави ме злотворма у супор.
20. Ти све знадеш под каквом сам ругом,
Под каковом срамотом и стидом,
Пред Тобом су непр'јатељи моји.
21. Срамота ми таре срце моје;
Изнемогох, изгледајућ чекам
Хоће ли се коме сажалити?
Али није никог ни од куда.
Хоће ли ме и ко утјешити?
Али нигдје никог не налазим.
22. Жуч ми дају да се њоме пијам,
Оцатом ме напајају жедна.

23. Буд' трпеза њихова им замка,
Безбрижному нека буде мрежа.
24. Нек им очи потамне њихове
Да не виде сунца ни мјесеца;
Нек им бедре разслаби за свагда.
25. Излиј на њих Боже, јарост Своју,
Нек их пламен гњева Твог обузме.
26. Станак њихов нека им опусти,
Живе душе у шатор не било!
27. Јер гањају које Ти порази,
Множе јаде Твојих рањеника.
28. На њих мећи кривду за кривицом,
Да до правде нигда и не дођу.
29. Нек из књиге живих се избришу,
Є праведници да писани н'јесу.
30. А ја сам Ти Боже, пропа, болан,
Помоћ Твоја нека ме заклања.
31. Бож'је име славити ћу пјесмом,
Њега својом величати хвалом.
32. То је Богу милије од вола
И с папцима телета рогата.
33. Видјети ће ништи, радоват се;
Вама који тражите Господа
Нек оживи срце у радости.
34. Еле Господ сиротињу пази,
Сужања се не оглуша Својих.
35. Нек га хвале земља и небеса,
Мора и све што є' у њима миче!

36. Јер ће Господ Свој спасити Сион,
Савидати Јудине градове
Рад' насеља и државе њине.
37. А потомство Његовијех слугâ
Те сви они што Му име љубе,
Наслједит ћê тамо и нисстават.

ПСАЛАМ 69.

Клик прогањанога ради помоћи.

Слједи пјесма Давидова света;
За успомен. Пјевачком главару.

Боже, хитај на спасење моје,
Дај, Господе, на помоћ ми, хитај!
3. Нек се стиде и нек се засраме
Они што но душу моју траже!
Нек одступе, нек се осрамоте,
Они што ми злу судбину желе!
4. И са стидом нека се поврате
Који мени веле: „Еле, еле!“
5. Нек се тјеше Тобом и веселе
Који иду за Твојим спасењем
Говорећи: „Велик ли је Господ!“
6. Еле ја сам Боже, ништ и убог,
Дај похитај к мени, ој помагај!
Ти си моја помоћ и спасење.
Ој Господе, часа не почаси!

ПСАЛАМ 70.

Молитва старца слуге Божијега ради даље помоћи Божије.

У Тебе се Боже, поуздавам,
Под срамотом вјечном остат не ћу,
2. Избави ме светом Својом правдом,
Пригни уко, прибави спасење.
3. Град ми буди гдје ћу да поживим;
Хоћеш да ми спасење приредиш,
Јер си град мој и крепост си моја.
4. Ослобод' ме из злотворске руке,
Те из шака зулца, насилника.
5. Јере си Ти све надање моје;
И Господ је Господ од искона,
Узданица моја од младости.
6. Све се Тебе држим од рођења;
Од кол'јевке мој си бранич славни,
Ја се Тобом непрестанце хвалим.
7. Та чудо сам дивно ја многима,
А Ти си ми уточиште јано.
8. Уста су ми пуна Твоје хвале,
Сваког дана пуна славе Твоје.
9. Не одбаци ме под старост моју,
Не остав' ме гдје м' издаје снага!
10. Јер о мени мисле непр'јатељи,
Договорно вребају ми душу,

11. Говорећи: „Тога Бог остави,
„Потјерајте да га уловимо;
„Тога није ко да га избави.“
12. Не буди ми Господе далеко,
Боже мили, у помоћ ми дођи!
13. Нека хрђе погину срамотно,
Противници худи моје душе.
Нек попадне срамота и рупа
На све оне који зла ми траже.
14. А ја ћу се свагда уздат у те,
Свагда Твоје понављати хвале.
15. Казиват ће свагда моја уста,
Твоју правду Твоја доброчинства,
Ел ми не знам броја ни рачуна.
16. Улазит ћу у сили Господњој
И славит ћу само Твоју правду.
17. Боже, Ти ме учи од младости,
Те чудеса све казујем Твоја.
18. У старости и када осједим,
Не мој Боже, да оставиш мене,
Да потомству мишицу Ти кажем,
Силу Твоју омладини ц'јелој.
19. Правда Ти је до највишег виса;
У дјелима Твојим великијем
Гдје је онај, ко је Теби раван?
20. Колико л' си бацао нас путâ
У невоље велике и љуте,
Па ћеш опет да нас све оживиш,

Из бездана земаљских извучеш,
21. Ти ћеш углед мени умножати,
Те с' обратит на утјеху моју.
22. С тога ћу Те хвалити уз арфу,
Тебе Боже мој, и вјерност Твоју!
Гуслит ћу Ти гусле јаворове
На прослављe Израиљев светче!
23. Уста ће се радовати моја
И душа ми коју си спасао,
Кад запјевам пјесму Ти захвалну.
24. Језик ће ми славит Твоју правду
Да злоради моји се засраме.

ПСАЛАМ 71.

Молитва ради мирна владања помазаника Божијега.

Слиједи пјесма Давидова света
Намјењена јесте Соломуну.

Боже, цару благи суд подјели!
(Свету правду царевићу младу). —
2. Нека влада Твом народу право
И праведно Твојим невољником.
3. Нек народу горе роде миром
Хумовима нек довори правда.
4. Да невољним свету д'јели правду,
Синовима ништега помаже,
Насилника свакога сатаре.

5. Нека Те се залац побојава,
Док је жарког сунца и мјесеца,
Од кољена на све на кољено.
6. Нека сиђе те да земљи буде
Што дажд тихи кошеној ливади,
Кад ромиња те земљу пораша.
7. Да праведник у Његове дане
Свуд процвјета на све св'јета стране,
Мир посвуда док текло мјесеца.
8. Нека влада од мора до мора,
И од р'јеке до крајев' земаљских.
9. Дивљаци ће пред Њим попадати,
Непр'јатељи лизати ће прах Му.
10. Островљани, цареви Тарсијски,
Доносит ће дарове богате,
Цар Арапски данак дат' и Савски.
11. Сви цареви кланьат ће се Њему,
Сви народи бит ће Му покорни.
12. Убогога те и невољнога
Који цвиле, Он ће да набави,
Којим није нигдје помоћника.
13. Милостив ће бити *убогоме*,
Јадним хоће спасавати душе.
14. Од пр'јеваре, насиља крвава
Извкупит ће Он њихове душе,
И скупа ће крв њихова бити
Пред Његовим праведним очима.
15. Да убоги на земљи поживе.

Златá ће му Савског даровати,
А он ће се молит Му за душу,
Сваког дана Њега благосиљат.
16. Земља нек је пшеницом обилна,
Пригорјем се лелијало класје,
Кâ планина зелена Ливанска.
По градовма да цвјетају људи,
Кâ по земљи травица зелена.
17. Нека Му је име благословно,
Да би растло докле тепло сунца,
Њим племена била благословна,
Блаженим га сви народи звали.
18. *Благословен Господ Бог Израјљев,*
Бог једини, што чудеса твори!
19. *Благослов Му на имену славну,*
Славе Му се земља напунила,
Тако сад и ва в'јек. Амин, Амин.

20. Свршише се мôбе Давидове,
Да, Давида, Јесејева сина.

ПСАЛАМ 72.

Надвладано изкушавање због одпадничтва.

Слиједи пјесма Асафова света.

Бог је добар Израјљу Своме,
Свим онима што су срца чиста.
2. У мало ми не заљоше моге

Стопала ми мало не пувнуше.
3. На безумне еле се разсрдих,
Гледајући залце у обиљу.
4. За невољу до смрти не знаду,
Претили су, животи веома.
5. На послу их људском нигдје није,
Нит се муче с људима другима.
6. Охолошћу и објешћу својом
Обточени, обучени јесу
Као огром, и рухом стајаћим.
7. Од дебљине ока избуљена,
Срце злобно пуно им је клапње.
8. Поругливо, пакостно беседе,
Поносито зборе о насиљу.
9. Устма својим небеса досежу
А језиком земљу обувимљу.
10. Народ њихов свагда к њима грне
Пијућ воду на врелу обилну;
11. Те говоре: „Та шта знаде Господ?
„Та зар Вишњи све то да разбира?!
12. „Па, гле, ено тих незнабожаца
„Све су сретни на овоме св'јету
„И богатство умножава им се!
13. „А ја залуд чистим срце своје,
„И умивам безгрјешношћу руке:
14. „Еле вас дан мукама се мучим,
„Свако јутро стиже мене казан.“ — —
15. Да говорим што они говоре

Невјеран бих. Твом кољену био.
16. Стадох мислит да ово разумјем,
Али ми се претешко вићаше.
17. Кад ал уђох у светињу Бож'ју,
Довнадох им за доба скончања:
18. Заиста их Господе, постави
На клизаво на мјесто опасно,
Те јаднике развалином градиш.
19. Како за час опусћаше тужни,
С ненадне их нестаде страхоте!
20. Као санак кад се човјек пренe,
Тако Боже, када се подигнеш
Растараш им утвору њихову.
21. Да ми срце чемером узкипи
Те у нутра трзати ме стане:
22. Тад бих луђак и безумник био,
Кâ живинче пред Тобом би био.
23. Али ја сам за свагда код Тебе,
Ти ме хваташ за десницу руку.
24. Водиш мене све по вољи Својој,
Те ћеш мене у славу одвести.
25. Кога имам на небу ведроме?
Ти си л' са мном, није ми до земље.
26. Срце, т'јело нека ми пропада,
Тврди граде Бог је срцу моме,
И дио ми душе до вијека.
27. Јере сви ће да погину брзо
Који Боже, од Тебе одступе.

Сваког Својим чичем потрјебљаваш
Што прељубно Тебе остављају.
28. А благо си мени Бога близе,
На Господа надање положех.
Казиват ћу све чудеси Твоја
На вратима кћери Сионове.

ПСАЛАМ 73.

Молитва против прогањању вјероваконскому.

Слиједи наук Асафов премудри.

Са шта Боже, све срдиш се на нас,
Гњев се дими Твој и разгор'јева,
А на овце свете паше Твоје?
2. Опомен' се сабора Својега
Кога стече од старине давне,
У насљедну сакупи државу,
Сион горе, новосеља Твога.
3. Стопе Своје подигни те ступи
На те свете развалине тужне,
По светињи све порушци злотвор.
4. Гдје су Бож'ји сабори нам били,
Сад злотвори наши ондје ричу,
Намећу нам своје обичаје.
5. Гле они су попут тог човјека
Који диже гвоздену сјекиру

На сплетене у дрвета гране.
6. Све по њему што би урезано
Изсјекоше брадвом и сјекиром.
7. Светиње Ти огњем сажегоше
Обаливши, на земљу срушивши,
Оскврнише стан имена Твога.
8. Бесједише у срцу својему:
„Сатримо их и разоримо их.
„Попалимо огњем да сагоре
„Зборна мјеста Божија по земљи.“
9. Ни знамења своји не видимо
Ни пророка више не имаде,
Нит је кога у нас ко би знао
Докле ли ће тај зулум трајати?
10. Докле ће се ругати насилник?
Хоће ли Ти противник до в'јека
Пркосити имену Твојему?
11. За што Боже, доселе устављаш
Руку Своју и десницу Своју?
Тргни руку из Својих њедара,
Те извади мача изкопњака!
12. Боже, Ти си цар мој од старине
Који твориш по земљи спасење!
13. ТИ разкину Својом силом море,
Сатр главе наказам' водѐним.
14. ТИ размрска главе Лев'јатану
И даде га гладним пустињаком
Да се њиме нахране довољно.

15. ТИ изведе врела и потоке.
ТИ пресуши р'јеке непресишне.
16. Твоји дани, Твоје мрке ноћи;
ТИ постави свијезде и сунце.
17. ТИ утврди крајеве земаљске,
ТИ уреди љето иза зиме.
18. Па и тога сад се опомени:
Непријатељ Господу се руга,
Безумни Те народ не познаде.
19. Недај звјерма анђеоске душе
Безазлене грличице Своје,
Не заборав стада мученикâ.
20. На завјет нам свети дај погледи,
Јер су пуни кутови земаљски
Све становâ цигла безакоња.
21. Нек жалостни не враћа се стидан,
Нека ништи свуда и убоги
По свијету име Твоје хвали.
22. Устан' Боже, брани Своју правду,
Опомен' се безумнога руге.
23. Не заборав вике противникâ,
Нити буке Твојих мутљивацâ
Којој није ни краја ни конца!!

ПСАЛАМ 74.

Близина судца с чашом гнѣвном.

„Не погуби.“ Пјевачком главару.
Асафова пјесма слѣди света.

Хвалимо Те Господе, хвалимо,
Близо нам је Твоје име свето.
Твоја чуда свуда се казују.
3. „Када видим да настаје вр'јеме,
„Судити ћу по истиној правди.
4. „Да се срма земља сва зашиха
„И са свијем што под сунцем живе,
„Вољан сам јој темељ да утврдим.
5. „Ја сам који хвалишама каже:
„Не хвал'те се, не срамотите се!
„Непрестанце све залцима кажем:
„Не дижите рога лукавога,
6. „Не дижите у вис рога свога,
„Не говор'те тврдоглаво, лудо.“
7. Јер то ваше све узвисивање
Не долази нити од истока,
Ни запада, нити од пустиње;
8. Већ је Господ судија праведни,
Једног диже другог понижује.
9. Јер је чаша у Господњој руци,
Врио му вино, наточио пуну,
И раздаје рујне капље редом;

Ема талог посркат ће њезин,
До дна изпит незнабожни залци.
10. А ја хоћу казиват до в'јека,
Те ћу пјеват Богу Јаковљеву.
11. „Рогове ћу поломити залцем,
„Дигнут ће се рози праведникâ.“

ПСАЛАМ 75.

Хвала Божија суда сљедњега суда (побједе).

Поглавици пјевачком. Уз жице.
Слједи пјесма Асафова света.

Зна Јудеја за Бога својега,
Веље Му је име у Израљу.
3. У Салиму шатор разапео,
На Сиону станове Му кажу.
4. Ту крилате сломи луку стр'јеле,
Штит и мач, те исти рат крвави.
5. Свјетао си као сунце жарко,
А дивнији од хајдучких гора!
6. Разоружа срчане јунаке,
Е заспаше да санак бораве,
Не нађоше храбрих својих руку.
7. С пр'јетње Твоје Господе Јаковљев,
Задр'јемаше коњи са колима.
8. Ти си страшан, ко ће одољети
Пред лицем Ти када се разљутиш?

9. С неба јављаш праведне усуде,
Земља Ти се препада и мучи,
10. Кад устане Господ да Сам суди,
Да помаже по земљи страдалцем: —
11. Све у Твоју славу се обраћа
Вас гњев људски, кад настане доба
Да пламеним опашем се гњевом.
12. Полажите, напуњујте вјерно
Све завјете Господу својему.
Сви који сте изокола Њега
Приносите жртве даре страшном,
13. Дух опорци кнезовима кроти,
Царевима земаљским је страшан.

ПСАЛАМ 76.

Утјеха повјесница за доба страдања.

Идутумских пјевача главару.
Слиједи пјесма Асафова свеца.

Глас мој кличе к Богу, да Га зовнем,
Глас мој кличе Господу да чује.
3. У дан бједе ја Господа тражих:
Ноћу ми је подигнута рука
И никада не спушта се нијком,
Души ми се утјешити не ће.
4. Кад поменем Господа, спе ječим,
Дух ми трне када размишљавам. —

5. Држим вјеђе моје да су будне;
Колебам се, зборит се не даде.
6. Све пребрајам дане стародавне
И године од искона старе.
7. Пјесамâ се својих ноћу сјећам,
Духом својим дубоко довијам.
8. „Зар ће ва в'јек да се Господ срди,
„Већ нас више миловати не ће?
9. „Зар за свагда милост Му престаде,
„Те се ријеч прекиде Његова
„Од кољена ва в'јек на кољено?
10. „Заборави л' милостиван бити,
„Или у гњеву узаврелом Своме
„Већ затвори милосрђе Своје?!"
11. И ја рекох: „Страдати је мени;"
Године су десницé Вишњега.
12. Памтим славеć' све дјела Господња,
Сјећам Ти се чуда из давнинâ.
13. Размишљавам о дјелима Твојим,
Довијам се чуду Твоје радње.
14. Боже, Твоји путови су свети,
Гдјé Бог вељи, као што је Бог наш?
15. Сами Бог си што чудеса твори.
Ти показа силу међ' народ'ма.
16. Ти мишицом Свој народ обрани,
Јаковљеве, Јосифове синке. —
17. Тад Те виде Боже, воде силне,
Тад Те виде воде па се врате,

И бездане све се задрмаху.
18. Из облакâ све воде лијаху,
А висине тутњем тутњијаху,
Свјетле Твоје стр'јеле пол'јетаху.
19. У вихару гром Твој проговори,
Васиљеном муње сијеваху,
Све се земља љуба и потресе.
20. Сиљим морем Твој путак бијаше,
Стазе Твоје силнијем водама;
Твога трага познат не бијаше.
21. Водио си народ Свој кâ овце
Мојсијевом, Ароновом руком.

ПСАЛАМ 77.

Повјестничко огледало за опомену од Мојсија до Давида.

Ово мудри Асафов је наук.

Чуј народе, мог наука гласе,
Пригни ухо к р'јеч'ма мојих устâ.
2. Уста своја за причу отварам,
Казиват ћу припов'једке старе.
3. Што слушасмо што ли утувисмо
Што нам отци казиваше наши,
4. Од дјеце им затајити не ћу;
Јавит ћемо познном нараштају
Славу Бож'ју и силу Његову,
И чудеса што је сатворио.

5. Свједочанство подиже Јаковом,
У Израјљу постави закон,
Који даде отцима нашијем
Да предаду унуцима својим.
6. Да би знао нараштај потоњи
Кад се роде дјечица нејака,
Својој она да казују дјеци.
7. Да у Бога надање полажу,
Дјела̂ Беж'јих не заборављају
И Његове држе запов'једи.
8. Да не буду ка̂ отци њихови
Род упоран и мутљиве ћуди;
Што не бјеше срцем својим сталан,
Нити Богу вјеран духом својим.
9. Јевремова дјеца оружана
Што стр'јељају са бојнога лу̂ка,
Побјегоше из јуначког боја.
10. Не чуваше завјета Беж'јега,
Не хтједоше ходит по закону.
11. Дјела Беж'ја позаборавише,
И чудеса која им показа.
12. Негда Господ пред њиним отцима
Чуда твори у земљи Мисиреској,
На убаву на пољу Цоану.
13. Ту он сиње разцјепио море,
Проведе их водѐнијем зидом.
14. Те их водѝ дању све облаком,
Мрке ноћи огњем свијетлијем.

15. И разкине у пустињи стијене,
Све напоји као из безданє.
16. Из камена потоке изведе,
Те р'јекама води воду хладну.
17. Али они све гр'јешише Њему
И гњевише Вишњег у пустињи.
18. Па у срцу Господа кушаху
Све по вољи иштући јестива,
19. И роптећи све на Бога рекну:
„Може л' Господ трпезу обилну
„Зготовити у пустињи гладној?
20. „Гле, удари у камен студени,
„Те протече силна вода хладна
„И ријеке узбујаху силне:
„Може л' Господ нама хљеба дати?
„Хоће л' пружит народу и меса?"
21. Господ чује, разљути се на њих,
На Јакову разгори се огањ,
На Израјља љути гњев се дигне.
22. Јер Господу не повјероваху,
У помоћ се Бож'ју не уздаху.
23. Облацима ипак заповједи
И отвори на небес'ма врата,
24. Те подажди за јестиво мана,
Даде њима хљеба небеснога.
25. Би човјеку хљеба анђелскога;
Пошаље им јела изобила.
26. Пусти небом устоку хлађану,

Силом Својом југове наведе;
27. Кâ прашином засипе их све месом,
Као пјеском морскијем птицама;
28. Сред окола попадаху њина,
И около њихових шаторâ.
29. Тако ти се сви сити наједу,
Даде њима чег' жељни бијаху.
30. Ал не мине све их жеља жива,
Још им јело у устима б'јаше,
31. Гњев се Бож'ји већ подигне на њих,
И помори најјаче међ' њима,
У Израјљу младиће потуче. —
32. Преко свег тог опет гр'јешијаху,
Чудесâ му признат не хтијаху.
33. Тада чиниî да им гину дани,
И године у журби залудној.
34. Стане ли их јадне да убија,
Тражеће Бога тад се обраћају
35. Називљући обранем Вишњега,
И како им спаситељ бијаше.
36. Тад ласкаху Њему својим уст'ма,
А језиком лагаху својијем.
37. Ема срцем не бијаху вјерни
Нити чврсти у завјету своме.
38. Али Господ милостив бијаше
Те покрије њихове гријехе,
Не поморî мало и велико.
Све би често гњев свој обуздао,

А вједа небо подизао.
39. Сјећâ би се да су само тјело
Или вјетар што лети без трага.
40. Колико л' га разсрдише путâ
У пустињи у самртној земљи!
41. Све ти они опет кушај Бога,
Те све дражи Израјљева светца.
42. Рукê му се не сјећаху свêтé
Нити дана када их избави,
43. Када метну у Мисиру знаке
И чудеса на пољу Цоану.
44. Гдје проврже у крв им ријеке
И потоке живе воде хладне,
Да је већ ни пити не могаху.
45. Пошаље им гамад да их коље,
И отровне жабе да их море.
46. Дáде буби љетину њихову,
Скакавцима сву муку њихову.
47. Винограде грáдом им потýче,
Ледном сланом смокве плодовите.
48. Крупном грáду стоку им предáде,
Свјетлој муњи стада небројена.
49. Пошље на њих огањ гњева Свога,
Срдњу, мржњу, чету злих анђелâ.
50. Своме гњеву ставу поравнава
Ни душе им самрти не чува,
Живот њихов помору предáде.
51. У Мисиру потубî првенце,

Први пород по колибам' Хама.
52. Те појави народ Свој кâ овце,
Као стадо крас пустињу жедну.
53. Водио их без сваке бојазни,
Непр'јатеље зарони им море.
54. Доведé их до светиње Своје,
Овој гори деснице Његове.
55. Испред лица народе им гони,
Жр'јебом д'јели сваком достојање,
Те насели свуда по шаторју
Поколење Израјиља Свога.
56. Али они опет у објести
Кушавајућ Господа разљуте,
Не чуваху Његових наредбâ.
57. Одустану те се сви одметну
Попут својих гр'јешнијех отацâ,
Опет слажу попут лоша лу̂ка,
58. Узгорносћу увр'једе Га својом,
И раздраже идолима својим.
59. Господ чује те се пораагњевî,
Разсрди се на Свог Израјиља,
60. У Силому оставî насеље,
И шаторје гдје с људ'ма живљаше.
61. Славу Своју оправî у робство
И красоту у силовне руке.
62. Бритком мачу народ Свој предáде,
Запламти се на све достојање.
63. Огањ једи младиће његове;

Дјевојкама кићеним његовим
Не пјеваху сватбених пјесамâ.
64. Свештенике мачем посијеку
Ни покајних не би удовицâ.
65. Сад кâ са сна презне ти се Господ,
Као јунак кад напије вино,
66. Те побије непријатеље с леђа,
Вјечитој их срамоти предâде. —
67. Ни шатора нехтје Јосинова,
Нит избира племе Јевремово.
68. Већ одбере Јудино кољено,
Гору Сион која Му омиље.
69. И сагради ту светињу Своју
Кâ небеса, кâ земљу утврди.
70. И Давида слугу Свог одбере,
Узевши га од овчих торовâ.
71. Од овацâ дојилицâ б'јелих
Одведé га, да му брижно пасе
Сад Јакова, Свој премили народ,
Израиља, Своје достојање.
72. И пасе их срцем праведнијем,
И води их мудријем рукама.

ПСАЛАМ 78.

Молитва за времена пустошења, крвопролића и пороге.

Слједи пјесма Асафова света.

Боже, гле гдје незнабошци љути
Заузеше Твоје достојање,
Оскврнише цркву Твоју свету
Јерусалим развалином граде.
2. Мртво трупље вјерних слугу̂ Твојих
Све предаду птицама небесним,
А зв'јерима моћи побожника̂.
3. Свету крвцу пролише њихову
На ријеке крај Јерусалима,
Укопника ником не бијаше,
4. Постадосмо подсмјехом сусједа̂,
Срамоте нас они изокола.
5. Докле ли ће трајати, Господе,
Гњева Твога тај огањ жестоки?
6. Излиј гњев на главу незнабошца
И на царства која не призивљу
Твог имена светог небеснога.
7. Већ изједе тај огањ Јакова,
Опустјеше његово насеље.
8. Не помињи безакоња̂ старих,
Већ затеци милосрђем Својим,
Еле смо Ти са свим олошали.
9. Помози нам Боже спаситељу,

Ради славе имена Твојега.
Избави нас, очисти од гр'јеха,
Ради светог имена Својега.
10. За што да нам невнабожци кажу:
„Гдје је Бог тај њихов превелики?“ —
Нек се јави пред очима нашим
Освета Му нада невнабожци,
Рад пролите крви Твојих слугâ.
11. Нек изађу, нека се покажу
Пред лицем Ти сужањски уздаси.
Силом Своје мишице сачувај
Милостиво нас, самрти дјецу.
12. Те у њедра седмоструко врати
Све ружење сусједима нашим,
Којим Тебе све Господе, руже.
13. Ми Твој народ, овце паше Твоје,
Ва в'јек ћемо славити Господа,
Славу Твоју казивати св'јету
Од кољена па све на кољено.

ПСАЛАМ 79.

Молитва за виноград Божији.

Поглавици веселих пјевачâ,
А уз справу Шошан-Едут звану,
Слиједи пјесма Асафова света.

Чуј, послушај Израј'љев пастире,
Ти, што водиш дјецу Јосипову
Кâ што пастир б'јеле овце јави,
На рукама сједиш Херувимâ;
С Твог пр'јестола јави нам се сада!
3. Пред Јевремом и пред Вен'јамином,
И на очи Манасије Свога,
Дај пробуди крепост Своју свету,
И приступи да нама помажеш!
4. *Боже силни, опет нас повраши,*
Сини лицем ше ћемо се спасши!
5. О Господе Боже Саваоте!
Докле ћеш се гњевити Господе,
Кад Те моли Твој невољни народ?
6. Ти њих питаш хљебом чемернијем,
Троструко их сузама напајаш.
7. Ти учини, те се изокола
Све око нас сусједи свађају,
Непр'јатељи смију се међ собом.
8. *Повраши се Боже Саваоше,*
Сини лицем, ше ћемо се спасши!

9. Ти пренесе чокот из Мисира
Винограда Свога рукосада,
Ти изагна све народе листом
Те посади Свога рукосада.
10. Криу земљу Ти окрчи њему
И он пусти у земљу корјење.
11. Сјен му широм горице покрива,
Силно ловје те́ Божије кедре.
12. Пустио га до сињега мора
И огранке своје до ријеке.
13. За што Боже, ограду обори,
Да га таре ко пролази путем?
14. Дивљи вепар њега подгризава,
Пољска звијер њега овобава.
15. Обрати се Боже Саваоте!
Гледни с неба, виђи те обиђи
Винограда Свога рукосада.
16. Заклон буди Твоме рукосаду
Ког посади ту десница Твоја,
И над сином, Твојим помазаним,
Ког ува се овластио јеси.
17. Попаљени огњем, изсјечени,
С Твог погледа пропадоше страшна.
18. Нек Ти буде моћна Твоја рука
Над човјеком деснице Ти Твоје.
И над сином човјечијем мудрим
Којега си утврдио Себи.
19. Одступити не ћемо од Тебе,

Оживи нас, да Ти ниже свете
Прослављамо сада и до вјеке.
20. *Повратиш нас, Боже Спасоше,*
Сини лицем, те ћемо се спасти!

ПСАЛАМ 80.

Поздрав пасхалним и славна прошетијед.

Слиједи пјесма пјевачком главару.
Асафова. А уз справу Гетему.

Радујте се Богу, нашем граду,
Поклицујте Богу Јаковљеву!
3. Запјевајте, гусле ударајте,
Сладке гусле, милу арфу дајте!
4. О мјесени трубите у трубу,
О уштапу рад празника свога.
5. Е је таки закон у Израиља
И наредба Бога Јаковљева.
6. Свједочанство постави Јосипу
Кад изађе на земљу Мисирску;
Слушах језик мени непознати:
7. „Ја уклоних рамена његова
„Од бремена, а његове руке
„Опросте се котарица тешких.
8. „Ти ме зазва у невољи својој,
„Избавих те, и чух усред грома,
„Изкушах те на води Мериви.

9. „Мој народе, слушај гдје свједочим,
„Израјиљу, да би ме послушâ:
10. „Нек у тебе туђег Бога није,
„Страном Богу кланьати се немој.
11. „Ја сам Господ, онај Бог твој силни
„Што т' изведох из земље Мисирске;
„ Отвор' уста да ти их напуним.
12. „Ал' ми гласа не послуша народ,
„А Израјиљ већ не мари за Ме.
13. „Ја их пустих на вољу им срца,
„Нека раде по својој домисли.
14. „О, да би ме послушâ Мој народ,
„На Мом путу боравио Израј'ељ!
15. „Злотворе бих њему покорио,
„Дигао бих на њих Своју руку!
16. „Који мрзе на Господа свога
„Нека су Му кротки и покорни,
„Дани би им за в'јек добри били.
17. „Хранио б' их пшеницом бјелицом,
„Наситио медом из камена.“

ПСАЛАМ 81.

Суд Божији над боговима земаљскијем.

Сљеди пјесма Асафова света.

Бог устаде на сибору Бож'јем,
Међ' богов'ма усуду изрече:
2. „Докле л' ћете судити неправо,
„Докле л' бити све уз незнабожце?
3. „Усудите нинтем и сироти,
„Опраштајте убогу, невољну.
4. „Избављајте ништег и убогог,
„Отимајте из безбожне руке. —
„Не познаше ни ти разумјеше,
„Кâ слијêпи лутају по тами;
„Темељи се земљи потресају.
6. „Рекох: Паз'те богови сте сами,
„Сви синови Господа вишњега.
7. „Али ћете кâ људи помр'јети,
„И паст ћете кнезовима налик."
8. Устан' Боже, да свој земљи судиш;
Наслједством су сви народи Твоји.

ПСАЛАМ 82.

Клик ратни к Богу против савезнијех непријатељâ.

Слједи пјесма Асафова свето.

Боже, немој да мирујеш с миром,
Нити му́чи Боже, ни почивај!
3. Узавреше непр'јатељи Твоји,
Ненавидни подигоше главу.
4. По Твој народ наумише злоћу,
На избране уроте се Твоје.
5. Па говоре: „Да их истр'јебимо
„Из народа, да се нигда више
„Не спомиње име Израј'љево.“
6. Еле сложно сви се договоре
Те уроту хрђе дигну на Те:
7. Сва насеља Едомова љута,
Исмај'ловци, Моав, Агарјани,
8. Гевал, Амон и Амалик с њима,
Филистимци, те уза̂ њих Тирци.
9. Па још Асур уза њих се нађе;
Све мишице Лотових синова̂.
10. Учини им Боже, ка̂ Мад'јану,
Ка Сисари и као Јавину
На потоку хладнога Кисона!
11. У Андору што их изкоп снађе,
Нагнојише собом земљу црну.
12. И уради с кнезовма њиховим,

Кâ уради с Зивом и с Оривом,
Кâ Салманом негда и Зевејем.
И са свијем главар'ма њиховим.
13. Еле ва в'јек говоре немило:
„Освојимо насеља Божија.“
14. Заповиди Господе, нек буду
Попут пљеве коју вјетар вије.
15. Кâ но огањ кад дубраву пали.
Кâ но пламен када горе жари:
16. Тако Својом олујом пожден' их,
И вихаром Својијем их смети.
17. Те срамотом покривај им лице,
Да питају за име Господње.
18. Нек се сраме те се суноврате,
Постиђени нека сви погину!
19. Нека знаду да се зовеш Господ,
Над свом земљом вишњи, и једини!

ПСАЛАМ 83.

Чежња за домом Божијем и за срећом да се у њему живе.

Начелнику пјевачком на руке.
А уз Гетску сираву за гуслење;
И пјесма је Корјевих синовâ.

Мили ти су тî станови Твоји,
О Господе Боже над силама!
3. Гине душа све од жеље живе.

Да уђе у Господње дворе,
Срце моје и тијело моје
Отима се к живом Богу своме.
4. Птица нађе кућу свога стана,
Ластавица свија себи гнијездо
Гдје ће лећи младе птиће своје —
Код олтара светијех Твојијех,
Мој Господе, Боже над силама,
О мој царе и Боже једини!
5. Благо оним у Твојему дому,
Непрестанце они Тебе хвале. —
6. Благо оном кому си Ти сила —
Те у срцу пут к Твом храму носи.
7. Јер идући сузнијем продољем
Изворима њега претварају,
Благословом дажд га заодјева.
8. Од одмора до одмора иду
Пред Господа доћи доћу Сиону:
9. „Ој Господе Боже над силама,
„Чуј молитву, ој Боже Јаковљев!“ —
10. Ти наш штите, Господе небесни,
Дај сагни се и доље погледај,
Види лице Свог помазаника.
11. Боље данак у дворима Твојим
Нег тисућа других у другијем.
Волим бити на прагу Бож'јег дома,
Нег живљети у сваком обиљу
Под шатор'ма невјабожна залца.

12. Јер је Господ штит и сунце жарко,
Господ славу и благодат даје;
Безавленом нигда не увкрати
Ни једнога добра овог св'јета.
13. Благо си га Боже над силама,
Том човјеку што се узда у Те!

ПСАЛАМ 84.

Молитва прије помилованога народа ради нова помиловања.

Начелнику пјевачком на руке,
И пјесма је Корјевих синовâ.

Смиловâ се на земљу, Господе,
И повратî робље Јаковљево.
3. Свом народу опроштî неправду;
Покрио си све његове гр'јехе;
4. Сву жестину уставио Своју,
Ублажио жеравицу гњева.
5. Поврати се Боже спаситељу,
Дај прекини срдњу Своју на нас.
6. Хоћеш ли се гњевити до в'јека
Од кољена на све на кољене?
7. Не ћеш ли нас оживити опет
Да би Ти се радовао народ?
8. Боже, милост Своју нам покажи
Те спасење Своје удјели.

9. Да послушам што говори Господ,
Он мираче мир народу Своме,
Мир народу, побожнијем Својим,
Да их опет не спиђе безумље.
10. Да, близо је Његово спасење
Онима што Га у истину штују,
Да Му слава нашој земљи дође.
11. Нек се срете истина и милост,
Мир и правда нека се пољубе.
12. Истина ће земљом да прониче,
А с небеса да приникне правда.
13. Те ће Господ свако добро дати,
Земља наша дат ће плоде своје.
14. И правда ће ходити пред Њиме,
Пазити ће на Његове стопе.

ПСАЛАМ 85.

Молитва прогањаног побожника.

Молитва је ово Давидова.

Пригни ухо Господе, услиш' ме,
Еле јесам ништ, убог веома:
2. Брани душу, побожника Свога.
Спаси Боже, сијерног слугу Свога
Што се свагда поуздава у Те.
3. Смилуј ми се, мој Господе благи,
Еле к Теби вас дан вином вичем.
4. Обвесели душу слуге Свога,

Јер подижем к Теби Боже, душу,
5. Е си Боже, добар милосрдан,
И веома милостив сваком
Који Тебе молитвом призивље.
6. Чуј Господе, чуј молитву моју,
И послушај глас мољења мога!
7. Дана туге своје призивљем Те,
Јер ћеш Ти ме Боже, да услишиш.
8. Таквог Бога није међ' богов'ма,
Нит је дјелâ какова су Твоја.
9. Сви народи које Ти сатвори
Сви ће Ти се поклонити доћи,
И славити Боже, име Твоје.
10. Јер си велик и чудеса творећи,
Ти си прави Господ Бог једини!
11. Своје путе Боже, ми покажи,
Те ћу ићи у истини Твојој.
Дај учини нек се срцу мили
Бојати се имена Твојега.
12. Хвалит ћу Ти мој Господе благи,
Свијем срцем и свом мојом душом,
Поштоват ћу име Ти до в'јека.
13. Нада мном је велика Ти милост,
Ти си моју извадио душу
Из бездане пакла најдубљега.
14. Охолице устадоше на ме,
Насилници траже моју душу,
А пред собом нигда те немаду.

15. Ма Ти Боже милосрдан, благ си,
Дуготрпљив, богат са доброте,
И обилан са истине свете.
16. Обрати се Господе, смилуј се,
Своју силу слузи Свом под'јели,
Сину Своје слушкиње помози!
17. Самном чудо учини доброте;
Нека виде сада ненавидни,
Постиде се што си ми Господе,
Помогао, те ме утјешио.

ПСАЛАМ 86.

Преизродни град народа.

Слједи пјесма Корјевих синова.

Што основа на горама светим —
Љуби Господ та врата Сионска,
Више сваког Јаковљева стана.
3. Граде Бож'ји, свуда словом словиш.
4. „Међу оне који ме познаду
„Бројити ћу Раáв и Вавилон;
„Филистимска, Тир са Етиопом —
Тај и онај родио се овдје.“
5. На Сиону ће се говорити:
„Сви се ново народише у њем,
„Сам га Вишњи утврђује силно.“

6. Сами Господ завиштати хоће
На пр'јепису народâ многијех:
„Тај и онај родио се овдје.“ —
7. Играјући пријеваају свуда:
„Сви извори у тебе су моји.“

ПСАЛАМ 87.

Плачна молитва страдаоца као што бијаше Јов.

Слједи пјесма Корјевих синовâ
Уз свиралу. Пјевачком главару.
А наук је Емана Зариског.

Мој Господе Боже, спасителу,
Ноћу ево гдје пред Тобом кличем,
3. Нек молитва преда Те ми дође,
Пригни ухо к јадовању моме!
4. Е се моја ојадила душа,
Те се паклу живот мој примаче.
5. Налик оним што у гроб одлазе,
Већ постадох кâ човјек немоћни,
6. Као да сам међу мртве бачен
Ил убијен, што у гробу леже,
Којих већ се ни Ти не спомињеш,
Те од руке одбити су Твоје.
7. Ти ме врже у јаму бездана,
У дубљине мореке, вјечни мрачај.
8. Отежаше гњева Твог ми јади,

Свим слаповима Својим удараш ме.
9. Ти другове од мене удаљи,
Већ ме е њима вирази са свиме,
Затворен сам, не могу изаћи.
10. Око моје усахну од јада,
По вàс дан Те Господе, ја кличем,
Молећ Ти се пружам к Теби руке.
11. Чинит ћеш ли на мртвим чудеса,
Ил ће они устат да Те славе? —
12. Еда л' ће се у самртном гробу
Милост Твоја приповиједати,
Вјерност Твоја на мјесту трухлости?
13. Је л' Ти познат' чудеса у тами,
Правду Твоју у области страшној
Гдје се свако добро заборавља?
14. А ја к Теби о Господе, кличем,
Све Те јутром молитва ми срета:
15. За што Боже, одбијаш ми душу
И одвраћаш јасно Своје лице?
16. Све се мучим од младости моје,
Подносим Ти страхоте; нуда ћу?
17. Гњева Твога ужаси ме стижу,
Све пропадам са страхоте Твоје,
18. Вàс дан мене обтечу кâ вода,
Ода свуда опасаше мене.
19. Ти м' удаљи пријатеља, друга,
Сакрише се у мрак мојн знанци.

ПСАЛАМ 88.

Молитва ради повољства милости Давидовијех.

Слиједи науч мудрога Етана,
Од племена Заринова стара.

Милости ћу пјевати Господње,
Од кољена на кољено јављат
Истину Ти устима својијем.
3. Вељу: Милост на небу је стала,
Гдје си Своју утврдио вјерност.
4. „Са избраним Ја учиних завјет
„Те се заклех Давиду Свом слуги:
5. „Утврђиват хоћу до вијека
„Сјеме твоје, твој пријесто златни.“ —
6. Небеса Ти Боже, чуда хвале,
А истину Твоју коло светих.
7. Ко је Богу раван на висини,
Ко л' Му налик међ дјецом богова?
Ко ли ће се изједначит с Њиме
Међу свијем Бож'јим синовима?
8. Бог престрашан у колу светијех,
И страховит над свим око Њега.
9. Ко је такав, Боже војсковође!
Силан јесте Господ над силама;
Истина је Твоја око Тебе.
10. Ти си тај што морском силом влада.
Кад валове уздизати стане
Ти Господе њих ми утишаваш.

11. ТИ обали Раáв поносити
У прашину попут рàњеника,
Разасија мишицом злотворе.
12. Твоје небо и Твоја је земља,
Ти си савдâ ц'јелу васиљену
И све што нам око по њој гледа.
13. Југ и сјевер Ти си сатворио,
Тавор, Ермон Теби се радују.
14. Прејака је та мишица Твоја,
Рука силна, десница висока.
15. А праведност и небесна правда
Подножје је пр'јестолу Твојему,
Истина Ти и милост пред лицем.
16. Благо си га народу ономе
Који знаде шта је слава сјајна;
Јер Господе, борави једнако
У свјетлости јасног лица Твога.
17. Радују се имену Твојему,
Те се правдом узвисују Твојом.
18. Јер си силе њихове красота,
Благост Твоја рог наш узвисива.
19. Обрана је наша од Господа,
А наш цар од Светог Израј'љева.
20. Рече вјерним у Свом привиђењу:
„Послах помоћ храброме јунаку,
„Из народа младића узвисих.
21. „Нађох кротка Давида Свог слугу,
„Помазах га светим уљем Својим.

22. „Ва в'јек с њим ће бити Моја рука,
„Крјепити га све мишица Моја.
23. „Непријатељ надвладат га не ће,
„Нит му синци лукавства досадит.
24. „Сатрти ћу злотворе пред њиме,
„И поразит оне што га мрзе.
25. „С њим је Моја истина и милост;
„С Мог имена рог ће му нарасти.
26. „А на море пружит ће му руку
„И на р'јеке десницу његову.
27. „Звати ће Ме: „ „О мој родитељу,
„ „Ти си Бог мој, град спасења мога!""
28. „А ја ћу га учинит првенцем,
„Вишим од свих земаљских царевâ·
29. „Милост ћу му хранити до в'јека,
„Свагда Ми је завјет с њиме вјеран,
30. „Сјеме ћу му продуљит до в'јека,
„Његов пр'јестол кâ небесне дане.
31. „Да му дјеца оставе Мој закон,
„Не увиду све у Мојој правди,
32. „Те да Моје уредбе погазе,
„Заповједи̂ Мојих не чувају:
33. „Онда ћу их покарати прутом
„За њихову непокорност тешку,
„Биједама за то безакоње;
34. „Ал милости увети му не ћу,
„Нит истином превернути Својом.
35. „Не ћу Свога погазит завјета,

„Ни поређи, што рекоше уста.
36. „Светосћу сам заклео се Својом,
„Свог Давида заварати не ћу.
37. „Нек му сјеме потраја до в'јека,
„Пријесто му преда мном ка̂ сунце.
38. „Као мјесец нек је до вијека;
„А вјеран је свједок над облаци.“
39. Сад Ти све то с немара одбаци,
Разгњевѝ се на Свог помазаног,
40. Занемари завјет Свој са слугом
И на земљу вјенац његов баци.
41. Све ограде његове обори.
Развалинам' градове обрати.
42. Сви га пљене, што пролазе путем,
Подсмјех поста у сусједа̂ својих.
43. Ти узвиси десницу злотвора̂
Обрадова све му непр'јатеље.
44. Ти острице мача му заврати̂,
Те у боју Ти га не укр'јепи.
45. Свјетлост си му јасну одувео
И на земљу оборио пр'јесто.
46. Скратио си младости му дане,
Срамотом си њега заодјео. —
47. Докле л' ћеш се Боже да одвраћаш,
Те ће пламтјет огањ Твога гњева?
48. Опомен' се какав ми је вијек,
Да сасвиме на ништаво створи
Све синове јадне Адамове!

49. Гдје је човјек што смрти не виђе,
Те је кадар да избави душу
Из престрашних рукȳ пакленијех? —
50. Гдје су Твоје пређашње милости,
Кад с' истином Давиду се клео?
51. Опомен' се Господе пр'јекора
Слугâ Својих од народâ силних,
Кога носим у њедрима својим.
52. Који коре — злотвори Ти Боже! —
Траг стопалâ Твог помазаника.
53. Благословен Господ! Амин, Амин.

ПСАЛАМ 89.

Уточиште к милости Вишњега под гнѐвнијем судом смртнијем.

Молитва је ово Мојсијева
А човјека кротка, Божијега.

Ој Господе, Ти бје уточиште
Од кољена наше до кољена.
2. Прије нег се горице родише
И Ти савда земљу, васиљену,
Ти си Бог наш од вијек вијека!
3. Ти повраћаш човјека у трухлеж,
И говориш нада самртници:
„Вратите се синови човјечји.“
4. Јер је вр'јеме тисуће годинâ

Дан од јуче пред очима Твојим
Када мине, и кâ ноћна стража.
5. Кâ поводњем тако их однашаш,
Те су махом као санак ноћни,
Јутром трава што с нова избија.
6. Раним јутром цвјета, те избија,
А вечером коси се и суши.
7. Јер са гњева нестаје нас Твога,
У сметњи смо са жестине Твоје.
8. Безакоња преда се нам стављаш,
Тајне наше на свјетлост Свог лица.
9. Сви се наши прекраћују дани
Од ужасне срдње Твоје тешке,
Гласку налик године брзају.
10. Наших данâ годинâ имаде
Свих заједно каштo седамдесет,
У јачега нек је осамдесет;
И ц'вјет им је мука и невоља;
Ма брзају а ми одл'јећемо.
11. Ко зна силу страшна гњева Твога,
Твога страха са жестине Твоје?
12. Научи нас тако бројит дане,
Да би стекли чврсто срце мудро.
13. Поврати се Господе, докле ћеш?
На см'јерне се смилуј Своје слуге.
14. За јутра нас насити доброте,
Да можемо у све дане своје
Радоват се и развеселити.

15. Обрадуј нас за те црне дане
Када си нас мучио толико,
И за оне године чемерне
У које смо невољу гледали,
16. Нек Ти дјело слуге Твоје виде,
Славу Твоју на дјеци њиховој.
17. Нека буде добра воља света
Нашег Бога и Господа с нама.
Доврши нам дјело рукȳ наших,
Да, доврши дјелонаш их рукȳ!

ПСАЛАМ 90.

Обранбена пјесма за доба раша и куге.

Слједи света пјесма Давидова.

Који живи у заклону Вишњег
Тај почива у сјени Господњој. —
2. Ја говорим Господу својему:
Ти си моје уточиште јако,
Бог мој бранич, у кога се уздам. —
3. Спâсти ће те замке птичареве,
И љутога помора пр'јекога,
4. Својим ће те осјенити перјем,
Заклонити под крилма Својијем;
Истина Му штит је и ограда.
5. Страхоте се ноћне бојат не ћеш,

Ни стријеле која лети дању.
6. Ни помора што иде по мраку,
Ни болести што мори о подне.
7. Покрај тебе паст ће их тисућа,
С десне стране ни броја им није;
Ема тебе ље дотаћ' се не ће.
8. Да, згледат ћеш очима својијем
И видјет ћеш невнабожцем плаће. —
9. Јер си Боже, узданица моја —
Вишњи јесте уточиште твоје.
10. Зло никакво затећи те не ће,
Ни невоља колибе т' досећи.
11. Ел анђел'ма Својим заповједа
Да те бране по свим путовима.
12. На своје ће руке те узети,
Ни ногом ти за камен запети.
13. Нагазит ћеш на змију и лава,
Газити ћеш лавића и змаја. —
14. „Милује Ме избавити ћу га,
„Заклањам га, јер Ми име знаде.
15. „Зазове л' Ме услишат га хоћу.
„С њим ћу бити у невољи љутој,
„Избавит ћу и прославит ћу га.
16. „Живота ћу наситит га дуга,
„Наслађават Својега спасења.“

ПСАЛАМ 91.

Мисли суботне.

За суботу пјесма намјењена.

Лијепо је хвалити Господа,
И пјевати Твом имену, Вишњи!
3. Раним јутром јављат милост Твоју
А истину Твоју мрке ноћи,
4. Уз десетак милогласних жица̂
Те уз арфу, уза гусле јасне.
5. Е ме Боже, дјела Ти веселе,
Радујем се е дјела̂ Твојих руку̂.
6. Велика л' су дјела Ти Господе,
Предубоки Твоји помишљаји.
7. *Земном* тога знат човјеку није,
Безумнику разумјети није.
8. Незнабожци кад ничу ка̂ трава,
Цвијетају свуд безаконици:
То све бива само намјештено
Да се они до в'јека изтр'јебе.
9. А ти Боже, узвишен си за в'јек;
10. Еле гину непр'јатељи Твоји,
О Господе, непр'јатељи Твоји!
Та злотвори разсипљу се листом.
11. А мој рог Ти узвисујеш дивно
Попут рога звјери једнорога,
Новијем сам ја помазан уљем.

12. Око моје све лукаве мотри,
А ушима преугодно чути
Злобне залце што устају на ме.
13. Праведник се кâ финик зеленй,
Као кедар на Ливану расте.
14. Ког засади Господ у Свом дому
Зелени се у Божијем двору.
15. Плодни јесу једри и зелени
И у својој великој старости,
16. Јављајући како је праведан
Господ, моја каменита кула,
Те да није у Њему неправде.

ПСАЛАМ 92.

Царски пријестол над морем народâ.

Слједи света пјесма Давидова
За дан онај уочи суботе,
Кад је земља насељена била.

Господ вишњи царује у слави,
Обукâ се вàс у величанство,
Да, у силу обукâ се Господ
И силе се опасао пасом.
С тога ти је васиљена стална,
Никада се помјестити не ће.
2. Твој пријестол од искона стоји,
Ти си Боже, био од вијека.

3. Стоји бука Господе велика,
Стоји бука велика ријекâ,
Р'јеке буче и ујају силно.
4. Од бучања силне воде хладне,
Од валовâ морскијех хумовâ
Силнији је на висини Господ.
5. Свједочанства Твоја су становна,
Твоме дому светиња припада
Ој Господе, на дуго вријеме.

ПСАЛАМ 93.

Ушјеха молитвена под зулумом тирјанина.

Слједи пјесма Давидова света
За четврти дан тједна. спјевана.

Боже страшни, Господе освете,
Покажи се Боже од освете!
2. Подигни се судио земаљски,
Охолима заслугу подјели.
3. Докле ће се Боже све зликовци,
Докле ће се хвалити зликовци?
4. Срамно руже, говоре охоло
Величави и злобни зликовци.
5. Све Твој народ о Господе, газе,
Мȕком мȕче Твоје достојање.
6. Убијају, љутом смрћу море
Удовице, сироте, дошљаке,

7. И говоре: „То Господ не види,
„Није брига Бога Јаковљева.“
8. Дођ'те к себи о људи безумни,
Та кад ћете до памети доћи?
9. Ко сатвори ухо, зар не чује?
Ко начини око, зар не види?
10. Зар да онај покарати не ће
Што народе непокорне казни,
И човјека учи спознавању?
11. Господ знаде људске помишљаје,
Разабира како су ништави.
12. Благо оном кога Господ кара
Законима Својим подучава,
13. Да му даде мир у црне дане
Док се јама зликовцу изкопа.
14. Е народа Бог одбацит не ће,
Ни оставит достојања Свога.
15. Јер ће суд се вратити на правду,
Наћи ће га сва праведна срца.
16. Прот залцима ко ће устат за ме?
Ко ли стати супроти зликовци?
17. Да ми није Господ у помоћи
Душа би се преселила моја
Брзо тамо гдје се ва в'јек му́чи.
18. Када речем да ми дрхће нога
Милост Твоја Боже ме прихвата.
19. Кад се бриге умноже у срцу
Ти утјехом разговараш душу.

20. Је л' крај Тебе пр'јесто кривог суда
Гдје се суди закону на супор?
21. Спремају се на праведног душу,
Крвцу пра̀ву окривљују злобно.
22. Али Господ тврди ми је граде
И Бог ми је од обране кула.
23. Вратит ће им сву њихову злоћу,
Затрт ће их рад' пакости њине.
Затрт ће их Господ, вишњи Бог наш.

ПСАЛАМ 94.

Позив на молитву Богу и на покорност према ријечи Његовој.

Слједи хвална пјесма Давидова.

Ход'те сада Богу да пјевамо,
Свом Господу, свог спасења граду.
2. Изађимо пред лице Му с хвалом,
Милом пјесмом Њему покликујмо!
3. Е је Господ већи Бог од в'јека,
Већи царе над свим боговима.
4. У руци Му дубљине земаљске,
Његове су све главице горске.
5. Његово је дјело море сиње,
И копно су створиле му руке.
6. Ход'те да се Њему поклонимо,
Пред Господом клечкê припаднемо,

Ка пред својим милосрдним творцем.
7. Јер је Бог наш који чуда твори,
А ми народ Његове смо паше
И ми овце Његове смо руке.
Да Му данас послушате гласак:
8. „Чувајте се да вам не дрвени
„Срце ваше, ка̂ но у Мериви,
„Као дана пустињског кушања,
9. „Гдје Ме отци кушаваху ваши,
„Ма да дјело видјеше Ми руку̂.
10. „Четрдесет година̂ се срдих
„На род онај и говорих њему:
„Ови људи срцем тумарају.
„Ел путова̂ Мојих не спознаше.
11. „И за то се заклех у Свом гњеву,
„Да Мом миру приступити не ће̂.“

ПСАЛАМ 95.

Поздрав дошастога царства Божијега.

Слједи хвална пјесма Давидова,
На зидање цркве послје робства.

Нову пјесму Господу запојте,
Пјевај своме Господу сва земљо!
2. Попјѐвајте Господу вишњему,
Све Му свето име благосивљај,

С дана на дан спасење Му јављај!
3. Незнабожцем славу Му казујте,
И чудеса по свим народима.
4. Вељи Господ, и достојан хвале,
И престрашан над свим боговима!
5. Ел богови народâ су ништа,
А Господ је створио небеса.
6. Пред лицем Му слава, величанство,
У светињи сила и красота.
7. Дајте Богу, народна племена!
Славу и част подајте Господу.
8. Дајте славу имену Господњем,
Нос'те жртве, ид'те Му у дворе,
9. Поклон'те се Господу својему,
Поклон'те се у красоти светој.
Стрепи пред њим сва земљо широка!
10. „Бог царује“ — рец'те незнабожцем —
„С тога ти је стална васиљена,
„Никада се помјестити не ће;
„Владати ће народима право.“
11. А небеса нека се веселе,
Црна земља нека се радује,
Море пљеска, и његово пуње.
12. Нека скаче плодно поље равно
И све што је на пољу родноме,
Дрвље горско нека се радује —
13. Пред Господом; еле веће иде,
Еле иде да усуде суди,

По правици ц'јелој васиљени,
Народима по истини Својој.

ПСАЛАМ 96.

Настање царства Бога судца и спасителя.

Сдједи пјесма Давидова света,
На његове земље уређење.

Господ вишњи царује у слави:
Црна земља радује се широм.
И отоци веселе се многи.
2. Мрак и облак јесте окó Њега,
Суд и правда ступови пр'јестолни.
3. Огањ иде пред Њим пламенити,
Окó Њега непр'јатеље пали.
4. Васиљеном сијевају муње;
Све то види земља и трепеће.
5. Силне горе кâ восак се топе
Од жаркога лица Господњега,
Да, од лица Господа свој земљи.
6. Небеса Му навјесћују правду,
Сви народи гледају Му славу.
7. Стид ће паст на идолопоклонце,
Што се хвале идолима својим;
Клањају се сви богови Њему.
8. Сион чује те се узрадује,
И кћери се Јудејске веселе
Ради Твојих Господе, сýдовâ,

9. Еле Боже, висок си над земљом,
Надвисујеш све богове ине.
10. Сви ви, који Бога милујете,
Узмрзите на паклену злоћу.
Својих светих душе који чува
Отет ће их зликовцу из руке.
11. На праведна просипа се свјетлост,
И весеље на сваког прàвога.
12. Радујте се праведни Господу,
И Његово слав'те име свето.

ПСАЛАМ 97.

Поздрав одкривења у правди и спасењу.

Слједи пјесма Давидова света.

Нову пјесму Господу запојте,
Е почини све чудеса дивна.
Поможе Му десница Његова
И Његова мишица пресвета.
2. Јави Господ свуд спасење Своје,
Пред народма одкри Своју правду.
3. Милости се опомену Своје
К синовима рода Јаковљева,
И вјерности к Израј'љеву дому.
Сви крајеви земаљски видјеше
Већ спасење Господа нашега,
4. Земљо ц'јела радуј се Господу;

Пијевајте, клич'те и пјевајте —
5. Свом Господу гусле ударајте,
Похвалне им гласе припјевајте.
6. Затрубите рогове и трубе
Пред Господом царем небеснијем.
7. Нека пљеска море валовито
И све што је у сињему мору,
Васиљена и што по њој живе.
8. Нек ријеке пљескају рукама,
И нека се горице радују
9. Пред сјајнијем пред Господњим лицем.
Јере иде да свој земљи суди.
Васиљеној судит ће по правди,
По правици народима силним.

ПСАЛАМ 98.

Хвална пјесма Трисветому.

Слједи пјесма Давидова света.

Господ вишњи царује у слави
А све стрепе народи пред Њиме.
На рукама сједи херувимâ,
Црна земља либа из темеља.
2. А велик је Господ на Сиону,
Он над свијем народ'ма узвишен.
3. Нека славе велико и страшно

Име Твоје. Да је *свет* ва вијек!
4. Силу цара Ти утврдѝ тога,
Који љуби правицу и праву;
Суд и праву утврдѝ Јакову.
5. Узвисујте Господа нашега,
Клањајте се подножју Његову;
Свет нам буди сада и до в'јека!
6. Свештеници Бож'ји угодници,
Самуило, један од онијех
Што призивљу име свог Господа,
С њим Мојсије и Арон премудри;
Призиваху Бога свог Господа,
И Он мôбе услиша њихове.
7. Бесједѝ им у ступу облакâ,
Што Његове чуваше наредбе
Свети закон кога њима даде.
8. Ти Господе, њих си услишао,
Ти си њима благи Господ био
И осветник за дјела њихова.
9. Узвисујте Господа нашега,
На светој се гори Му клањајте,
Јер је *свет* наш Господ Бог небесни.

ПСАЛАМ 99.

Позив свега свијета на службу Бога истинога.

Слједи пјесма Давидова хвална.

Радуј ми се Господу сва земљо,
2. И весело служите Господу:
Пред лице Му ходите кличући.
3. Припознајте да је Господ Бог наш;
Он нас створи, ми смо Његов народ,
Овце паше Његове небесне.
4. На врата Му улав'те са хвалом,
С топлом хвалом у Његове дворе,
Славите Га и благосивљајте.
5. Благ је Господ, а милост Му вјечна,
Од кољена на кољено вјерност.

ПСАЛАМ 100.

Завјет царски.

Слједи пјесма Давидова света.

Милост Твоју пјевам све и правду,
Тебе славим, Господе небесни.
2. Све ћу пазит праведности путе,
Мој Господе, када ћеш ми доћи?
Безавлено живит ћу у дому.
3. Да м' ништавство пред очи не иде;

Мрзит хоћу саблазан безстидну
А никада пристајат уза њих.
4. Немам мјеста срцу покварену,
Нити злоћи икад се довијам.
5. Ко ближњега опада потајно
Тога мрзим и тога изгањам.
А не трпим ока охолога,
Нити ко је све срца надута.
6. Обраћене јесу очи моје
На вијерне што но су по земљи,
Те нека су ва вијек уза ме.
Ко ли ходи праведнијем путем,
Тај ми служи, те добро ми дошâ.
7. Живјет није том' у дому моме
Који само о лукаву ради;
Ко лаж збори, преда мном не стоји.
8. Незнабожце за рана затирем
На тој земљи, рад бих да изтр'јебим
Безаконство из Господњег града.

ПСАЛАМ 101.

Молитва страдаоца због себе и због Јерусалима разореног.

Молитва је тужна невољника,
Кад Господу излијева тугу.

О Господе чуј молитву моју,
Нек ми поклик преда Те изађе!
3. Не одврати лица Свог од мене,
Оног дана, кад сам у невољи.
Пригни Боже, к мени ухо Своје,
Услиши ме када Те призивам.
4. Налик диму минуше ми дани;
Кâ огњиште огорјеше кости.
5. Срце ми се сасуши кâ трава,
Од жалости хљеб свој заборавих.
6. Од тешкога од јадиковања
Кости моје прирастоше к т'јелу.
7. Већ сам попут гема у пустињи,
Ја сам као на зидини сова.
8. Већ ево ме са несна нећнога
Попут птице на крову без друга.
9. Сваког дана непр'јатељ ме руши;
Они што се изузеше на ме
Граде клетву од имена мога.
10. Пепел једох мјесто хљеба свога,
Пиће моје са сузама мјешах

11. Са Твог гњева и са срдње Твоје,
Што ме диже еле опет баци.
12. Дани су ми као сјен разтегнут,
Венем као покошена трава.
13. Ти Господе, престолујеш вјечно,
А Твој спомен траје на кољена.
14. Та устани, смилуј се Сиону,
И доба је да му се смилујеш,
Еле дође милости вријеме.
15. Јер слугама Твојима омиље
И камење студено његово,
Исти прах му жале у свом јаду.
16. Ема ће се узбојати круто
Незнабожци имена Господњег,
И славе Му цареви земаљски;
17. Јер ће Господ сазидати Сион,
Јавити се у свој слави Својој.
18. Погледат ће на мобу невољних,
Молитви им оглушит се не ће.
19. Писат ће се роду потоњему
И нов народ хвалит ће Господа,
20. Што приниче са висине свете,
Господ с неба на земљу погледа,
21. Да он чује сужња уздисање
И одр'јеши самрти синове.
22. Да би име славили Господње
По Сиону и Јерусалиму,
23. Кад народи скупе се и царства

Сјајну збору да Господу раде.
24. Крепост ми је еломио на путу,
Скратио ми број мојијех данâ.
25. Рекох: Боже одазват ме немој
За половне добе мојих данâ,
Године Ти кољеном кољенâ.
26. У давнини Ти утврди земљу,
Небеса су дјело Твојих рукȳ.
27. То ће проћи а Ти ћеш остати;
Кâ хаљина све ће оветшати,
Кâ хаљину промјенити ћеш их;
Они ће се промјенити сами.
28. Ма Господе, Ти си свагда исти,
А године изтећи Ти не ће.
29. Твојих слугâ живјет ће синови,
Пред Тобом се утврдит им сјеме.

ПСАЛАМ 102.

Славнá пјесма Богу премилостивому.

Слѣди пјесма Давидова света.

Благосивљај душо, свог Господа,
А име Му све што је у мени.
2. Благосивљај душо, свог Господа,
Не заборав' добра ни једнога
Што је теби Господ учинио.

3. Он ти прашта безакоње твоје,
Изцјељује све болести твоје.
4. Од самрти живот ти избавља,
Милосћу те вјенча и добротом,
5. Добрим жеље твоје изпуњава,
Кâ но орлу младост обновљава.
6. Господ твори суд и свету правду
Те праведно поступа на суду.
7. Он Мојсију путове показа,
Вељa дјела дјеци Израј'љевој.
8. Милосрдан и добар је Господ,
Благ и спор је да узпламти гњевом,
А велик је са милости Своје.
9. Не гњевй се свагда без престанка,
Нит се срди до вијека Господ.
10. По гр'јесима нашим не поступа,
Нит нам враћа све по безакоњу.
11. Кол'ко небо од земље високо,
Милост Му је толика к онима
Који Га се у истину боје.
12. Колико је исток од запада,
Толико ти удаљује Господ
Од нас грјешна безакоња наша.
13. Кâ родитељ што синове жали,
Тако Господ све што га се боје.
14. Јер Он знаде бића нашег грађу,
Памти да смо прах земаљског праха.
15. Човјечји су дани као трава:

Он процвјета палик пољском цв'јету,
16. Дуне вјетар нањ и нестане га,
Ни његово мјесто га не позна.
17. Али вјечна милост је Господња
На онима који га се боје.
И небесна остаје Му правда,
На синовма њихових синовâ,
18. Који држе свети Његов завјет
И Његове памте заповједи.
19. Свój је Господ поставио пр'јестол
На небесма, и царство Му влада.
20. Благословте Господа својега
Сви анђели, витезови силни,
Што Његове извуњате р'јечи
Слушајући бесједе Му гласе.
21. Благословте Господа својега,
Све Му војске и Његове слуге,
Што но сте Му свете воље крила.
22. Благословте Господа вишњега
Сјајна дјела руку̂ Његовијех,
По Његовој владавини светој;
Благосиљај душе, свог Господа.

~ЖЕ~

ПСАЛАМ 103.

Сла̀вна̂ пјесма Богу од седам дана̂.

Слѣди пјесма Давидова света
И бесѣди о створењу св'јета.

Благосивљај душо, свог Господа,
Велик ли си Господе, и силан!
У красоту обука̂ се сјајну,
У красоту и у величанство.
2. Ка̂ хаљину свјетлост си обука̂,
Као шатор небо разапео.
3. Што у води Своје гради дворе,
Од облака̂ кола Своја бојна,
Те на крилма вјетрѐнијем лети.
4. Гласници Ти вјетрови крилати,
Вјерне слуге огњено пламење.
5. На темељ'ма утврдио земљу,
До вијека да се не помјести.
6. Ка̂ хаљином водѐном безданом
Ти си нам је заодјео дивно;
На горама сташе воде силне.
7. Од пријетње Твоје разбјегну се,
Са громотна Твог брзају гласа,
8. Подижу се горе у висине,
Слијежу се доли у низине,
Све на своје мјесто основано.
9. И крајину Ти си поставио.

Преко које корачити не ће,
Да покрију црној земљи лице.
10. Долинама што врела изведè,
Између горâ теку и одтјечу.
11. Напајају све пољске звијери,
И ослови дивљи жеђу гасе.
12. Покрај њих је стан небесних птицâ,
Глас се њихов кров гране разл'јеже.
13. Горе пији са Својих тр'јемовâ,
Црна земља себе засићава
Дјелâ Твојих плодом изобилним.
14. Даје трава да буса за стоку,
За човјека биље свакојако,
Да изводи хљеба из земљице,
15. Да му винце развесели срце.
А од уља свјетли му ее лице,
Хљеб да срце човјечје крријепи.
16. Те се сите дрвêћа Божија,
Дугоживи кедри по Ливану,
Које Му је посадила рука.
17. Птице вију по њима гњијезда,
На кипресу родé птицé станак.
18. Дивокозам' горице високе,
Горском' зецу камен уточиште.
19. А мјесеца, ноћнога путника,
Створио је да времена каже;
Жарко сунце запад свој познаде.
20. Таму стереш, те ноћ мрка бива,

Изазивље све горско звијерје.
21. За плијеном све лавићи ричу,
Од Господа хране своје траже.
22. Сунце гране, они се сакрију,
Полијежу у своје ложнике.
23. Изилази човјек к раду своме,
К раду своме до мрке вечери.
24. Много л' ти је о Господе, дјела̂,
Па све ли си створио премудро,
Пуна л' ти је земља блага Твога!
25. Гле, велико и широко море,
У њем гмиже, а броја јој није,
Животиња мала и велика.
26. Туда једре хитропловке лађе;
Левијатан љуту зв'јер воденȳ
Створио си да ту поиграва.
27. Све изгледа, и све чека на Те
Да им дајеш пићу на вријеме.
28. Ти им дајеш а они све приме;
Руку Своју отвориш богату
А они се сите добра Твога.
29. Ти одвратиш сјајно Своје лице
А они се сасвим ожалосте;
Дух им узмеш, а њих понестане,
Враћају се у прашину своју.
30. Пошаљеш ли дух Свој, тад оживе,
Те понављаш црној земљи лице.
31. Слава буди Господу за вијек,

Нек дјелима весели се Својим.
32. Гледне земљу, она се потресе;
Дотакне л' се горâ, задиме се.
33. Господу ћу пјеват за живота,
Свог ћу Бога хвалит докле живим.
34. Нек Му моја омили бесједа,
О Господу веселит се хоћу.
Нек нестане са земље грјешникâ
И да није већ безаконикâ.
35. Благосивљај душо, свог Господа,
Узкликни Му свети Алилуја!

ПСАЛАМ 104.

Славнá пјесма захвална Богу доброшвору старом.

Хвал'те Богу, гласите Му име,
По народ'ма дјела Му јављајте.
2. Пјевајте Му, те Га прослављајте,
И казујте чудеса Његова.
3. Хвал'те Му се именом светијем;
Нек се срце весели онијех
Који траже Господа својега.
4. Траж'те Бога и силу Његову,
Непрестанце тражите Му лице.
5. Памтите Му чудеса Његова,
Која но је учинио дивно,
Знакове Му, и судове устâ,

6. О слуге Му, сјеме Аврамово!
А избрани, Јаковљеви синци!
7. Он је Господ, Бог наш милостиви,
По свој земљи судови Му суде.
8. Памти ва в'јек завјет Свој и ријеч
Коју даде на тисућ' кољенâ,
9. Када се је заклео Исаку,
И Авраму кад се завјетовâ.
10. То постави законом Јакову
Као вјечни Израјиљу завјет,
11. Када рече: „Теби ћу дат земљу
„Ханаанску у наслједни дио."
12. Тад их мало на броју бијаше,
Мало б'јаше, придошлице бјеху,
13. Од племена к племену иђаху,
Из тог царства к народу другоме.
14. Да им и ко науди, не дадѐ,
Па цареве караше њих ради:
15. „Не дирајте помазане Моје,
„Зла не чин'те пророком Мојијем."
16. Глад пошаље на земљу њихову,
Хљеб потаре што за храну б'јаше.
17. Те човјека пошаље пред њима,
У сужањство Јосипа продаду.
18. Оковима ноге њему стегну,
Тишташе му душу гвожђе љуто,
19. Док се стече мудра р'јеч његова,
И Господња прославѝ га ријеч.

20. Цар пошаље те га одријеше;
И пусти га господар народâ.
21. Постави га дома свога главом
И војводом над војскама својим.
22. Над кнезовма да по вољи влада,
Старјешине да му подучава.
23. Тако стиже Израјиљ у Мисир,
Јаков паде у Хамову земљу.
24. Тада силно Свој умножи народ,
Поста јачим од свих противникâ.
25. Еле срце њихово преврне
Те омрзну на мили Му народ,
Чињаху Му слугама лукавство.
26. Тад Мојсију пошље слугу Свога,
И Арона избраника Свога.
27. А ови ти међ' њима покажу
Чудотворну силу Му и знаке,
У Хамовој богатој области.
28. Мрке пустй̂ мраке и замрачи,
Не б'јаху Му ријечи противни.
29. У крв воду претворй̂ њихову
И помори сву рибу њихову.
30. Провр'је земља жабама њихова,
Исте собе њихових царевâ,
31. Рече тако, ето ти гамади
И ушију̂ по свијем крајев'ма.
32. Мјесто дажда, ето на њих грàда,
Жива огња на земљу њихову.

33. Похара им виново чокоће,
Смокве, дрво по њиховом крају.
34. Рече тако, долете скакавци,
Гусјенице, да им броја није;
35. Те изједу сву по земљи траву,
Род обилан на пољу њихову.
36. Све првенце у земљи побије,
И првине свакога им труда.
37. Те изведê Израјиљце Своје
Из сужањства са сребром и златом.
И сустала очи не видјеше
Колико је племенâ им било.
38. Над излавком радова се Мисир,
Е га стра̀ха попала бијаше.
39. Покривач им разстрј'е од облака,
Рече огњу, да им ноћу свјетли.
40. На молбу им препелице шаље,
И хљебом их небеснијем храни.
41. Разби камен те вода протече
На ријеке све пустињом сухом.
42. Еле свете спомену се р'јечи
Што бесједи свом Аврааму слузи.
43. Свој изведè у радости народ,
У весељу своје изабране.
44. Дâ им земљу сву незнабожацâ
У насљедство ва̀с труд туђинацâ.
45. Да чувају свете заповједи
Законе му навеђ. Алилуја!

ПСАЛАМ 105.

Невјера Израиљева из Мисира и Божија вјерност све доселе.

Алилуја, Богу Алилуја!

Хвал'те Бога, Господа вишњега,
Јер је добар, милост Му до в'јека.
2. Ко ће силу изказат Господњу?
Сву Његову испричати славу?
3. Благо оним што правицу хране,
У свачему свагда право творе!
4. Опомен' се Господе, и мене,
На свој народ милост кад изл'јеваш;
Походи ме са помоћи Својом,
5. Да у добру гледам Ти избране,
Веселим се народа весељу,
Да се дичим Твојим достојањем.
6. Згријешисмо са отцима својим
Те смо кривци и безаконици.
7. Отци наши у плодном Мисиру
Не пазише на чудеса Твоја;
Не сјећаше милости се Твојих,
Пркосише крај црвеног мора.
8. Ал им ипак поможе милостно
Рад имена Свога небеснога,
Да покаже силу Своју дивну.
9. Он запр'јети црвеноме мору,
И послушно пресахнуло море.

Проведе их преко све бездане
Јави као преко поља равна.
10. Сачува их ненавидне руке,
Те избави непр'јатељске руке.
11. Непр'јатеље вода им покрије,
Да ни један од њих не остаде.
12. Тад Његовим вјеровaше рјеч'ма,
Попјéваше све Господњу хвалу.
13. Ал Му брзо дјела заборaве,
Нит Му воље почекаше свете.
14. У пустињи сви се полакоме;
Стани опет те Бога кушавај
У тој земљи гдје живјети није.
15. Он изпуни молитву њихову,
Ал им посла погибију души.
16. Позавиде Мојсиј' у околу
И Арону светцу Господњему.
17. Разсједне се земља и прождере
Та бездана и узме Датана,
И затрпâ чету Авирама.
18. Огањ чету спали сву њихову,
И сажежê пламен незнабожце.
19. Сад начине теле на Хориву,
Клањаху се кипу сливеноме.
20. Промијене славу своју дивну
На прилику вола рогатога
Који пасе по ливади траву.
21. Заборaве у својој објести

Спасителља Господа својега,
И дјела Му вељa у Мисиру;
22. Дивна дјела у Хамовој земљи,
Страшна чуда на црвеном мору.
23. Ту их хћаше богме да изтр'јеби,
Да Мојсије Његов изабраник
У провалу не стадѐ пред Њиме,
Не одврати Његове жестине,
Да их ондје с мјеста не изтр'јеби.
24. Посл'је тога ни марити не ћê
За убаву земљу омиљелу,
Нити ћê Му вјеровати р'јечи.
25. Узроптају под шатор'ма својим,
Не слушаху гласа Господњега.
26. Тад подигне руку Своју на њих,
У пустињи све да их потуче,
27. Да им племе затре међ' народ'ма,
Равсије их по земљама туђим.
28. И пристану за Ваалфегором
Те изједу прилог жртве мртвих.
29. Дјел'ма својим Господа разсрде
Те удари погибија на њих.
30. Ал устане Финејес побожни
Те умири, погибија јења.
31. И то му се примило у правду
Од кољена дов'јек на кољено.
32. Али они све опет разгњеве
Свога Бога на води Мериви,

И пострада Мојсије њих ради.
33. Еле духу његову дотуже,
И погр'јеши устима својијем.
34. Па истр'јебит народâ не хт'јаху
За које им говорио Господ.
35. Већ се сами с незнабожци сложе
Те привикну дјелима њиховим.
36. Стану служит идол'ма њиховим,
Тиме своју позамјесте замку.
37. Кћери своје и синове миле
Нечастивих жртви принашаху.
38. Крв праведну р'јекам' прол'јеваху,
Крв синовâ и кћерî својијех
Које клаше идол'ма хана'нским;
Крвним дјел'ма оскврни се земља.
39. Оскврне се дјелима својијем
И прељубом поступања свога.
40. На народ Му гњев Господњи плане,
Омрзне Му мили Његов дио.
41. Предáде их у злотворске руке,
Незнабожци да им господаре.
42. Непр'јатељи дод'јеваху њима,
Својој власти покоређ' јаднике.
43. Много их је избављао путâ,
Ма све они дај пркоси опет
Док пропадну с безакоња свога.
44. Ал он гледне на невољу њину
Кад њихову зачује тужњаву,

45. Милосрдан са милости Своје
Тад се сјети Свог завјета с њима.
46. И учини те их жалит стану
Сви, што но их заробили бјеху.
47. Спаси нас о Боже, наш Господе,
Те покупи из незнабожацâ
Да славимо свето име Твоје,
Да се славом нахвалимо Твојом.
48. *Благословен Господ Бог Израј'љев,*
Од вијека свагда до вијека.
Народ кажи: Амин! Алилуја!!

ПСАЛАМ 106.

Опомена повраћенијех сународнікâ на хвалу ради претрпљене пашње.

Алилуја, Богу Алилуја!

„Хвал'те Бога, Господа вишњега,
„Јер је добар, милост Му до в'јека.“
2. Тако нéка све они бесједе
Које но је избавио Господ
Из невоље и немиле руке;
3. Скупио их на разних земаљâ
Од истока до запада сунца,
Од сјевера и сињега мора.
4. Е луташе по пустињи пустој,
Не нађоше углађена пута,

Ни питому насељењу града.
5. Гладни, жедни све се пренемажи
Те у њима душа изнемажи.
6. *Тад викаху у невољи Богу —*
Из невоље избави их луте,
7. Па изведе на те праве путе
Што но иду насељењу града.
8. *Нек Господа са милости хвалѐ*
И чудеса̂ рад' људских синова̂.
9. Ел Он сити да не скапа душу,
Сваког добра пуни душу гладну.
10. Ти̂ у смртној што сједјеше тами
И у сјени самртној, суморној,
Оковани у гвожђе и тугу —
11. Е ријечи Бож'је не слушаху,
Не марише за вољу Вишњега,
12. Те им срце поништи страдањем:
Ти̂ посрну, а помоћи не би̂.
13. *Тад викаху у невољи Богу —*
Из невоље избави их луте.
14. Изведѐ их из сјене и таме,
Поразкидѐ окове њихове.
15. *Нек Господа са милости хвале*
И чудеса̂ рад' људских синова̂.
16. Ел он разби та мједена врата
И гвоздене кључанице сломи.
17. Безумници пострадаше љуто
Рад' неправде и хрђавих пута̂.

18. Свако јело згади им се души,
Веће стигну до самртних вратâ.
19. *Тад викаху у невољи Богу —*
Из невоље избави их луше.
20. Своју ријеч пошље да изц'јели,
Те избави све из гроба њина.
21. *Нек Господа са милости хвале*
И чудесâ рад' људских синовâ.
22. И нек жртву принесу Му хвале
И дјела Му у пјесми казују. —
23. Тй што плове корабом по мору
И што раде на водама вељим,
24. Тй Господња дјела угледаху
И чудеса морског вилимана:
25. Рече, те се силан вихар дигне,
Узбујају валови на мору.
26. А онй се дижи до небесâ
Те се спуштај доље до бездана,
С невоље им разл'јевај се душа.
27. Као п'јани љуљај се, посрћи,
Свê нестаје мудрости њихове.
28. *Тад викаху у невољи Богу —*
Из невоље избави их луше.
29. Он обрати ујање вихара
У мајину, те лавори само,
А валови умукну њихови.
30. Ој радости када се стишају,
Те их води жељном пристаништу!

31. *Нек Господа са милости хвале*
И чудесâ рад' људских синовâ.
32. На сабòру нек Га узвисују,
На скупштини старјешинâ славе.
33. Он претвори пустињом ријеке
И сухотом изворе водѐне;
34. Плодну земљу у пустару слану,
Пакостнијех становникâ ради.
35. У језера пустињу претвара,
Суху земљу у врела водѐна;
36. И онуда насељава гладне,
Те градове за живљење граде.
37. Сију поља, винограде саде,
Сабирају љетину обилну.
38. Све се множе јер их благосиља,
А број стоке им не умањива.
39. Малица их и опет бијаше,
Опадаху од зла и невоље
Која их је постивала свуда.
40. Тај што стидом кнезове посрма
Оставља их да лутају сами
По пустињи гдје није путовâ:
41. Из невоље убогог извуче
Као стадо кољена умножи.
42. Добрй виде и све се радују,
Неваљалство затискује уста.
43. Ко је мудар нека ово памти,
Нек познаду милости Господње!

ПСАЛАМ 107.

Два сложена Елохимска одломка псаламска.

Сљеди пјесма Давидова света.

Орно ми је срце, ој Господе,
Орно ми је Боже, срце моје;
Пјевати ћу и похваљивати,
Да, појати хоће моја душа.
3. Пренте се гусле, сладка арфо!
Пробудит ћу зору на уранку,
4. По народ'ма славит ћу Те Боже,
Појат ћу Ти по свим племенима.
5. Еле Твоја милост сврх небесâ,
А истина Твоја до облакâ.
6. Узвиси се Боже, врх небесâ,
По свој земљи нек је слава Твоја!
7. Да се мили спасавају Твоји,
Услиши ме, десницом помози!
8. Рече Господ у светињи Својој
Нека ми се срце развесели,
Нек раздјелим Сихем на потесе,
И долину Сокох да разшјерим.
9. Мој је Галâд, и мој Манасија,
Јеврем крепост буди моје главе,
Јуда жезло цароке моје славе!
10. Моав чаша умивања мога,
На Едома бацит ћу обућу,

Попјеват ћу земљи Филистимској!
11. Тко ли ће ме одвести до града?
Одпратити до града Едома?
12. Зар да са́м Ти мој Господе, не ћеш?
Јеси ли нас одбацио тужне,
Те не идеш Боже, с нашом војском?
13. Дај нам помоћ у тјескоби нашој,
А узалуд обрана човјеч'ја.
14. Са Господом веома смо јаки,
Еле гази непр'јатеље наше.

ПСАЛАМ 108.

Клетва оному, тко проклиње и воли клетву него ли благослов.

Слједи пјесма Давидова света,
А на руке пјевачком главару.

Боже, славо моја, дај не ми̑чи!
2. Јер се ево несмабожна уста
И лукава отворише на ме;
Говоре ми лажљивим језиком.
3. Од алоба̑ ме гањају немило,
Ни за што се оружају на ме.
4. С љубави ми све устају на ме,
А ја тужан само Ти се молим.
5. Враћају ми зло за добро моје,
Своју мржњу све за моју љубав.

6. Постави му настојником зала,
Нечастивог са десне му стране.
7. Нек на суду кривијем изађе,
Гријех буди молитва његова.
8. Дани њему нека буду кратки,
Власт његову нек добије други.
9. Дјечица му нека осироте,
Вјерна љуба нек му обудови.
10. Дјеца му се потуцала просеć'
И тражила хљеба у туђина
Даље изван својих пустолина.
11. Дуговање добро му одн'јело,
А туђини муку разнијели.
12. Не било му ни мила ни драга,
Сиротама ко би смилова ее.
13. Затрло се његово потомство;
У другоме кољену његову
Нек имену не буде им трага.
14. Безакоње старијех његових
У Господа нека се спомене,
Гријех мајчин нек се не избрише.
15. Нека буду пред Господом свагда,
Нек истр'јеби спомен им на земљи,
16. С тога што је немилостив био
И гањао ништа и убога,
Смрт желио у срцу тужному.
17. Љубио је клетву, стигнула га;
За благослов ни марио није,

Господ дао те га пожелио!
18. Нек с' обуче у хаљину клетве,
Као вода нек у њега уђе
И кâ уље у кости његове.
19. Кâ хаљина буд' му што облачи,
И кâ појас кога опасује.
20. Така плаћа Господња злотвором,
Свим што зло о души мојој зборе.
21. А Господе, мени Ти учини
Што приличи имену Твојему;
Ти си добар, милосћу ме спаси.
22. Еле сам Ти сасвим ништ, невољан,
И срце је израњено моје.
23. Кâ сјен гинем када се одиче;
Тјерају ме кâ скакавце гладне.
24. Кољена ми веће изнемажу
И тијело ослаба од поста.
25. Постадох им подсм'јех и поруга,
Видећи ме све климају главом.
26. Чуј помагај Господе, мој Боже,
И спаси ме по милости Својој!
27. Нек познаду да је Твоја рука,
Ти Господе да учини ово.
28. Они куну а Ти благосиљај;
И устају, ма нек се постиде,
Нека Твој се обрадује слуга.
29. Нек с' обуку моји противници
У срамоту, нек се покривају

Кâ хаљином све својијем стидом.
30. Хвалити ћу устима Господа,
Усред многих прослављати Њега.
31. Да он стане с десна убогоме,
Те му душу крива суда спасе.

ПСАЛАМ 109.

Цару свештенику с десне стране Божије.

Алилуја. Пјесма Давидова.

Рече Господ Господу мојему:
„Сједи к Мени с десне Моје стране
Док положим непр'јатеље твоје,
Да ти буду подножје ногама.“
2. Жезло силе и небесне правде
Са Сиона Господ теби пружа:
„Владај усред непр'јатеља својих“.
3. У дан рата твој је готов народ,
У сјајноме руху саборноме,
Као роса зори из утробе
За тобом ће момчад пристајати.
4. Рече Господ, кајати се не ће:
„Свештеник си ти мој до вијека,
„А по реду Мелхиседекову.“
5. Господ Бог је теби с десне стране,
У дан гњева побит ће цареве;

6. Судити ће свијем народима,
Напунити земљу труповима,
И на земљи сатрт једну главу.
7. На путу ће пити из потока,
И за то ће подигнути главу.

ПСАЛАМ 110.

Хвала Божија.

Алилуја, Богу Алилуја!

Хвалим Тебе Господе, од срца
На сабору, праведничком в'јећу.
2. Велика су све дјела Господња,
Драга свима који но их љубе.
3. Дјело Му је слава и красота
И правда Му траје до вијека.
4. Чудеса је учинио Своја,
Да никада не заборава се;
Милосрдан и добар је Господ.
5. Чува оне који Га се боје,
Ва в'јек памти Свог завјета силу.
6. Силу дјелâ јавио је Својих
Свом народу на овоме св'јету,
Јер им дадѐ насл'једство народâ.
7. Дјела сјајна руку̂ Његовијех
Све су жива истина и правда.
Његове су заповједи вјерне;

8. И тврдо су за довјек вијека,
Основано истином и правдом.
9. Свом народу посла избављење;
За довијек постави завјет.
А пресвето име је Његово,
И достојно да Му се кланамо.
10. Страх Господњи мудрости почетак;
Ко их твори доброг је разума,
Хвала њему траје до вијека.

ПСАЛАМ 111.

Хвала боговојазнога.

Алилуја, Богу Алилуја.
Захарије пјесма и Агеја.

Благо си га човјеку ономе
Који но се свог Господа боји,
Те милује наредбе Његове.
2. На земљи ће сјеме бит му силно,
Род праведних бит ће благословен.
3. Обиље је свагда и богатство
У његову преопуну дому,
Правда траје њему до вијека.
4. Праведником и у тами сјаје
Попут сунца видјело небесно,
Са праведна, добра, милостива.
5. Благо си га сваком милостивом

Што у зајам своје добро даје;
Утврђује ријечи на суду.
6. Јер до в'јека посрнути не ће,
Ва в'јек ће се праведник спомињат.
7. Никада се зла не боји гласа,
Све је стално срдашце његово,
Јер се узда у Господа свога.
8. Утврђено срце је његово,
С ничега се побојати не ће,
Гледати ће гдје му злотвор пада.
9. Он просипа, убогима даје,
Ал му правда до вијека траје;
Славе му се рог све узвисује.
10. Залци виде све те се иједе,
Зуб'ма шкрипе те сахну од јада;
Нестати ће и жеље њихове.

ПСАЛАМ 112.

Алилуја оному, који подиже из понижења.

Алилуја, Богу Алилуја.

Хвал'те слуге Господње, хвалите,
Свето име хвалите Господње!
2. Нека Му је име благословно,
Сад и ва в'јек све и до вијека.
3. Од истока до запада сунца

Да се слави свуд име Господње.
4. Узвишен је Господ над народ'ма;
Сврх небесâ слава је Његова.
5. Ко је такав као што је Бог наш,
Што столује на висини ведрој;
6. Тај што све се дубоко сагиба
Небом, земљом мотри и погледа.
7. Што убогог подиже из праха,
Те из кала ништег узвисује;
8. С кнезовима да њега посади,
С кнезовима у народу своме;
9. С неродкиње кућу насељава,
И чини је прерадостном мајком.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 113.

Покрет природни пред Богом спаситељем из Мисира (1—9.)
Клик к живому Богу Израиљеву ради спасења славнога гласа Свога. (9—27.)

Алилуја, Богу Алилуја.

Кад Израиљ из Мисира крену,
Дом Јаковљев из земље незнане,
2. Тад Јудеја светињом постаде
А Израиљ областу његовом.
3. Тада виђе и побјеже море,

Те се Јордан обратио хладни.
4. Кâ овнови поскочише горе,
А брегови кио млади јањци.
5. Што је теби сиње море, било,
И Јордане водо, те се врати?
6. И вам' горе и брегови мили,
Да играсте кâ бијеле овце?
7. Дрхћи земљо пред Господњим лицем;
Да. пред лицем Бога Јаковљева,
8. Што претвара камен у језера,
Станац камен у врела водена.
9. Не нам, не нам, о Господе силни,
Већ имену славу подај Своме
Са милости те истине Своје.
10. За што да нам незнабожци кажу:
„Та гдје им је Бог тај превелики?“
11. Бòг велики наш је на небес'ма,
Све што хоће створити је кадар.
12. Идоли су њини сребро, злато,
Сàмо дјело човјечијих рукȳ.
13. Уста су им, али не бесједе,
Очи су им, али не гледају.
14. Уши су им, али не слушају,
Ноздрве су, али не миришу.
15. Руке су им, али не хватају,
Ноге су им, али ни корака,
Нити гласка из грла њихова.
16. Такови су они што их граде.

И сви они што с' уздају у њих.
17. Израјиље у Бога се уздај;
Он је њима храна и обрана.
18. Дом' Аронов, у Бога се уздај;
Он је њима храна и обрана.
19. Сви који се Господа бојите,
Уздајте се у Бога својега;
Он је њима храна и обрана.
20. Господ благи нас се опомиње,
Милостив нас благословит хоће —
Дом Израј'љев Господ благосивља,
Дом Аронов Господ благосивља.
21. Благосивља све богобојазне
Благосивља мало и велико.
22. Да вам Господ благослов умножи
Вам и вашој дјечици нејакој.
23. У Господу да сте благословни
Што је творац земље и небесâ.
24. Небеса су небеса Господња,
Земљу даде синов'ма човјеч'јим.
25. Мртви не ће хвалити Господа,
Нити они што силазе тамо
Гдје се вјечно само мȕком мȕчи.
26. А ми живи благосивљат ћемо
Свог Господа од сад и до в'јека,
Алилуја, Њему Алилуја!

ПСАЛАМ 114.

Захвална пјесма онога тко се спасао од смрти. а.

Мило ми је што Господ услиши
Смјерне моје молитве ријечи,
2. Јер ми Господ пригну ухо Своје,
С тога ћу Га призивати ва в'јек.
3. Самртни ме обколише боли,
Задесише паклени ме јади,
Те нагазих на муку и тугу.
4. Еле призвах име тад Господње:
„Избави ми Боже, моју душу!"
5. Предобар је Господ и праведан,
Милостив је Бог од памтив'јека.
6. Чувадар је безавленом Господ
У невољи бијах, ма поможе.
7. Миру своме врати ми се душо,
Јер је Господ твој добротвор благи.
8. Ти ми душу од самрти спасе,
Око моје од грозниијех суваа.
Ногу моју ода спотицања.
9. Ходити ћу пред Господњим лицем
По земљици живијех под сунцем.

ПСАЛАМ 115.

Захвална пјесма онога што се спасао од смрти. 6.

Алилуја, Богу Алилуја!

Ја вјеровах када све говорих:
„У невољи ево ти ме љутој.“
2. Тада рекох ја у својој сметњи:
„Сваки ти је човјек лажа права.“
3. Шта ли ћу ти да Господу вратим
За сва добра што ми Он учини?
4. Спасења ћу чашу да подигнем
И Господње име да призивљем.
5. Извршит ћу своја обећања
Пред народом Господу својему.
6. Прескупа је пред Господом нашим
Смрт Његових побожникâ благих.
7. Да, Господе, знај да сам Ти слуга,
Слуга сам Ти, син служкиње Твоје;
Окове си с мене разковао.
8. Хвале ћу Ти жртву принијети,
Те ћу име призвати Господње.
9. Извршит ћу своја обећања
Пред народом Господу својему,
10. А у двору дома Господњега
Усред тебе, Јерусалим граде.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 116.

Позив свијех народа на улаз у царство Божије.

Алилуја, Богу Алилуја!

СВИ народи хвалите Господа,
Славите Га СВА племена њина!
2. Велика је милост Му над нама,
А Господња истина до в'јека.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 117.

Славна пјесма приликом свештања цркве.

Алилуја, Богу Алилуја.

Хвал'те Богу Господу вишњему,
Е је добар, милост Му до в'јека.
2. Нека рече дом Израј'љев славни:
„Јесте добар, милост Му до в'јека.“
3. Нека рече дом Аронов славни:
„Јесте добар, милост Му до в'јека.“
4. Нека реку сви богобојазни:
„Јесте добар, милост Му до в'јека.“
5. Из тјескобе Господу повиках,
Услиша ме са милости Своје,
Те изведе на мјесто пространо.
6. Кад је Господ са мном, не бојим се:

Та шта ће ми човјек да учини?
7. Господ ми је храна и обрана
Злотворе ћу слободно да гледам.
8. Та боље је уздат се у Бога
Нег на људску ослањати снагу.
9. И боље је прибјегнут Господу
Нег с' ослањат на кнезове силне.
10. Незнабожци нека ме обколе,
Разбит ћу их у име Господње.
11. Та нека ме опашу са свуда,
Разбит ћу их у име Господње.
12. Кâ сáт пчеле нека ме обл'јећу,
Али ће се угасити скоро
Попут огња у сирову трњу;
Разбит ћу их у име Господње.
13. Отисну ме да опáднем нагло,
Али мене сам Господ прихвати.
14. Господ ми је пјесма, моја дика;
Спаситељ ми постаде преблаги.
15. Глас радости, весеље спасења
Равл'јеже се по колибам' прàвих:
„Силу даје, десница Господња;
16. „Висока је десница Господња,
„Силу даје десница Господња.“
17. Умр'јет не ћу, него ћу да живим,
Свуд ћу дјела казиват Господња.
18. Карајући Господ ме покара,
Ма не даде смрти немилостној. —

19. Правде врата отвор'те ми сада,
Уђ' ћу на њих да Господа славим. —
20. „Господња су отворена врата,
„ На улазак светих праведникâ."
21. Хвалим Тебе, што си услишао,
Те ми души спаситељ постао.
22. *Камен кога бацише зидари,*
Поста глава угла кућевнога.
23. Све то бива од воље Господње,
Те у нашим очима је дивно.
24. Ево дана кога створи Господ,
Радујмо се, веселимо му се!
25. Ти превишњи Господе, помози,
Дај Господе, нек је у напредак!
26. Благословен буди до вијека
Који иде у име Господње.
Благослов вам из Господњег дома!
27. Бог је Господ, он нас обасјава;
Сад празничку жртву накићену
К жртвеничким водите рогов'ма. —
28. Ти си Бог мој, Тебе Боже, хвалим,
Тебе Боже, ва в'јек узвисујем;
Еле Ти ме услиша и спасе.
29. Хвал'те Бога Господа својега,
Е је добар, милост Му до вјека!

ПСАЛАМ 118.

Двадесет и два струки низ бесједни човјека, којега прогањају ради вјере.

Алилуја, Богу Алилуја.

Благо оним' на чистоме путу
Који ходе у закону Бож'јем.
2. Благо оним што чувају свагда
Одкривења блаженства Његова,
И свесрдно Њега ва в'јек траже.
3. Што не чине гр'јешна безакоња,
Веће ходе путов'ма Његовим.
4. Ти си дао Своје заповједи
Да се по свуд сачувају вјерно.
5. Кад би на то ишли моји пути
Да сачувам све наредбе Твоје,
6. Тада ти се постидио не бих,
Пазећи Ти на све заповједи.
7. С правијем бих хвалио Те срцем
Учеђ' Ти се законом праведним.
8. Чувати ћу све наредбе Твоје,
Не остав ме Господе, са свијем. —
9. Како младић да очисти пут свој?
Владајућ се по р'јечима Твојим.
10. Свијем срцем својим Тебе тражим,
Не дај заћи од наредба̂ Твојих.
11. У срце сам р'јеч Ти затворио,
Да не гр'јешим, да не губим душе.

12. Благословен нек си ми Господе,
Наредбама научѝ ме Својим.
13. Уст'ма Својим свему св'јету јављаш
Све судове мудре Твојих уста̂.
14. А на путу одкривења̂ Твојих
Радујем се као за богатство.
15. Ја разматрам заповједи Твоје,
Врло пазим на путове Твоје,
16. Наредбама Твојим с' утјешавам,
Нити рјечѝ Твојих заборављам. —
17. Милост слуги учини Твојему,
Да поживи те р'јеч Твоју чува.
18. Отвори ми очи, да угледам
Сва чудеса закона Твојега.
19. Гост сам овдје на земљици само,
Не сакривај Твојих заповједѝ
20. Душа моја веће изнеможе
Жељкајући знат судове Твоје.
21. Поноситу духу си престрашан,
Што не пази Твојих заповједѝ.
22. Руг, срамоту од мене одврати,
Еле чувам Твоја одкривења.
23. Ма кнезови на окупу бјеху
И на мене договараху се;
Све Твој слуга Твој закон разбира.
24. Утјеха су Твоја одкривења,
Наредбе Ти моји савјетници.
25. У прашини лежи моја душа,

Оживи ме по ријечи Својој.
26. Своје путе јављам, Ти ме чујеш,
Научи ме наредбама Својим.
27. Дај да појмим заповједи Твоје,
Размишљат ћу о чудима Твојим.
28. С туге рони сузе моја душа,
По ријечи Својој ме окр'јепи.
29. Пут лажљиви од мене уклони,
И даруј ми Твој пресвети закон.
30. Пут истине изабрах и правде,
А премудре законе Ти тражим.
31. Прионух за одкривења Твоја,
О Господе, не срамоти мене.
32. Трчим путем Твојих заповједи,
Е си срце разширио моје. —
33. Пут наредба Својих ми покажи,
Да га се ја држим све до краја.
34. Просвјетли ме, те ме опамети,
Па закона држат ћу се Твога,
Чувати га свијем срцем својим.
35. Став' ме на пут Својих заповједи,
Еле мени омиље сасвиме.
36. Склон' ми срце к одкривењ'ма Својим
А не склони к подломе лакомству.
37. Од ништава очи ми одврати,
Оживи ме Својим светим путем.
38. Слузи своме р'јеч изпуни Своју,
За да Те се срцем узбојава.

39. Руг м' уклони којега се плашим,
Јер су благи сви судови Твоји.
40. Миле су ми заповједи Твоје,
Светом Својом оживи ме правдом. —
41. Дођи Боже, милост Твоја на ме,
Помоћ Твоја по ријечи Твојој.
42. Ко ме ружи одговорит ћу му,
Јер се уздам у ријечи Твоје.
43. Сасвијем ми немој одузети
Р'јеч истине од мојијех уста̂,
Јер судове Твоје изчекивам.
44. Чувати ћу све законе Твоје
Без престанка ва в'јек до вијека.
45. Слободно ћу ходити по земљи,
Еле тражим Твоје заповједи.
46. Говорит ћу о Твом одкривењу
Пред царев'ма, стидјети се не ћу.
47. Тјешит ћу се Твојим заповјед'ма
Које су ми омиљеле јако.
48. Руке пружам к Твојим заповјед'ма.
И размишљам о наредбам' Твојим. —
49. Опомен' се р'јечи к слузи Своме
На коју се ослањат имадем.
50. У невољи утјеха је моја
Што ме ријеч оживљава Твоја.
51. Охоли се ругају ми круто,
Ал остајем код закона Твога.
52. Судове Ти од искона памтим

О Господе, те се утјешавам.
53. На безбожне гњев ме обузима
Што законе остављају Твоје.
54. Пјесма моја наредбе су Твоје
У мојему путничкоме стану.
55. Ноћу име помињем Ти свето
О Господе, и чувам Ти закон.
56. То је добро, то је миље моје,
Да ја чувам заповједи Твоје. —
57. Дио мој си о Господе вишњи,
И наумих да Ти чувам рј'ечи.
58. Молим Ти се из свег срца мога,
Смилуј ми се по ријечи Својој.
59. Разматрам Ти све путове Твоје,
Обраћам се к одкривењ'ма Твојим.
60. Хитим, брзам, те се не затежем
Да Ти чувам заповједи Твоје.
61. Обколи ме мрежа безбожника,
Ал закона Твог не заборављам.
62. У по ноћи устајем на славу
За те Твоје судове праведне.
63. С онијем сам који Те се боје,
Те чувају заповједи Твоје.
64. Доброте је земља пуна Твоје;
Наредбама научи ме Својим. —
65. Слузи Свом си добро учинио
О Господе, по Својој ријечи.
66. Доброј мисли, знању ме научи

Јер вјерујем Твојим заповјед'ма.
67. Прије него страдах, све Ти лутах
А сад чувам свету ријеч Твоју.
68. Ти си добар Боже, добро чиниш.
Научи ме наредбама Својим.
69. Лаж охоли на мене износе,
Ал свесрдно наредбе Ти чувам.
70. Као сало задриже им срце,
Ја се тјешим законом Твојијем.
71. Добро ми је дошло и страдање,
Да се учим наредбама Твојим.
72. Закон ми је милй Твојих устâ
Него сребра тисуће и злата. —
73. Руке Твоје начинише мене,
Дај Господе сад ме опамети,
Да се учим Твојим заповјед'ма.
74. Који Те се боје, видјет ће ме,
Радујућ се што се поуздавам
У истину Твоје р'јечи благе.
75. Знам судови да су Ти праведни,
И по правди Боже, Ти ме караш.
76. Доброта Ти утјеха ми буди,
Кâ што рече Ти Својему слуги.
77. Нек ми дође милосрђе Твоје,
Нека дође, да јоштер поживим,
Јер је закон Твој утјеха моја.
78. Охолице нека се постиде,
Без кривице јер ме оборише;

Све разматрам Твоје заповједи.
79. Нек с' обрате к мени они кротки,
Који Те се у истину боје,
Који знаду Твоја одкривења.
80. Буд' ми срце уз наредбе Твоје
Да се с мојих не постидим дјелâ. —
81. Чезне душа за Твојим спасењем,
Жељно чекам свету ријеч Твоју.
82. Чезну м' очи за Твојом ријечи;
Вељу: Кад ли утјешит ме каниш?
83. Као мијех у диму постадох,
Ма наредбâ нè поврговх Твојих.
84. Мало бит ће данâ слуге Твога,
Кад ћеш судит гањачима мојим?
85. Охоли ми јаму изкопаше
Све у супор закону Твојему.
86. Истина су Твоје заповједи;
Без кривде ме гањају, помагај!
87. У мало ме не скончаше овдје
Ал сам вјеран Твојим заповјед'ма.
88. По милости оживи ме Својој
Одкривења устâ да Ти чувам.
89. До вијека света ријеч Твоја
Утврђена јесте на небес'ма.
90. На кољена ва в'јек Ти је милост,
Ти постави земљу, те је стална.
91. По наредби Твојој све постоји,
Јер све служи Твојој вољи светој.

92. Да Ти закон утјеха ми не бѝ,
Ја погинух у невољи својој.
93. До в'јека Ти заборавит не ћу
Премудријех Твојих заповједѝ,
Јер ме њима ново оживљаваш.
94. Твој сам Боже, дај те ми помози,
Еле тражим Твоје заповједи.
95. Кад зликовци хоће да ме сруше,
Ја све учим Твоја одкривења.
96. Свему видјех савршеном краје,
Ма заповјед Твоја без крајине. —
97. Како ли Ти ја Твој закон љубим!
Вас дан само о њему размишљам.
98. Заповјед ме света Твоја чини
И мудријем од свих непр'јатељâ,
Јер је сâмном ва в'јек без престанка.
99. Учитеље претекох разумом,
Еле учим Твоја одкривења.
100. Мудрији сам од свијех стараца̂,
Јере чувам Твоје заповједи.
101. Од зла пута ноге ми устављај
Да сачувам свету ријеч Твоју.
102. Од наредба̂ Твојих не одступам,
Јере си ме научио њима.
103. Сладке су Ти р'јечи мојим уст'ма,
Мом језику слађе су од меда.
104. Разбистрих се, постадох разуман
Од Твојијех мудрих заповједѝ;

С тога мрзим лажљиве путове. —
105. Ријеч Твоја нози ми је жи́жак
И видјело на стазици мојој.
106. Ја се заклех, свјеровати хоћу,
Да Ти правде све наредбе чувам.
107. Поништен сам Го̑споде, сасвиме,
Оживи ме по Својој ријечи.
108. Нек Ти буде Господе, угодна
Добровољна жртва мојих уста̑,
Научи ме судовима Својим.
109. За невоље ва в'јек ми је душа
Не престано све у мојој руци;
Све се сјећам закона Твојега.
110. Ма да међу залци мени замке
Не застраних с Твојих заповједи̑.
111. За ва в'јек Ти примих одкривења,
Јер су свагда радост срцу моме.
112. Срце сам већ приволио своје
Да до краја наредбе Ти твори. —
113. Мрзим оне што нагибљу с пута,
А закон Ти нада свиме љубим.
114. Ти си мени јаки штит и заклон,
Жељно чекам ријеч Твоју свету.
115. Одбите се ој безаконици!
Свог ћу Бога чуват заповједи.
116. По рѝјечи укр'јепи ме Својој,
Те ћу живјет, не срамоти мене
Да ме нада моја не издаде.

117. Утврди ме, па ћу Ти се спасти,
Размишљат ћу о наредбам' Твојим.
118. Тé обараш који но одступе
Од мудријех наредбâ Твојијех;
Е су лажне све плетке њихове.
119. Као троску тако одбацујеш
Све зликовце од себе на земљи;
С тог ми прија Твоје одкривење.
120. Од Твог страха дрхће моје т'јело
И бојим се судовâ Твојијех.
121. Суд и правду чиним непрестанце,
Па не дај ме мојијем гањачем.
122. Слугу Свога на добро зам'јени,
Да ми силе не чине охоли.
123. За спасењем чезну очи моје
И за свете р'јечи Твоје правдом.
124. Слуги Своме чини по милости,
Научи ме наредбама Својим.
125. Слуга сам Ти, опамети мене,
Познати ћу Твоја одкривења.
126. Вријеме је већ да Господ ради;
Оборише све законе Твоје.
127. С тог милујем заповједи Твоје
Нада златом и камењем драгим.
128. Пристајем Ти с тог на заповједи
Те све мрзим на путове лажне. —
129. Дивна ли су Твоја одкривења,
И за то их чува моја душа.

130. Р'јечи Твоје када нам се јаве
Просвјетљују разум најпростији.
131. Да достигнем све уста отварам.
Е сам жедан Твојих заповједи.
132. Погледај ме и смилуј се на ме
Ка онима што Ти име љубе.
133. Моје стопе тврди Својом р'јечи
Те несрећи не дај да овлада.
134. Избави ме од људског насиља
И чуват ћу Твоје заповједи.
135. Своје лице преобраз' пред слугом,
Научи ме наредбама Својим.
136. Очи моје грозне сузе роне
Што закона не чувају Твога. —
137. Праведан си Господе превишњи,
И праведни судови су Твоји.
138. Правду јави у Свом одкривењу,
Правду јави те истину живу.
139. Ревност моја поједе ме веће,
Јер ти моји злобни нападачи
Твоје р'јечи позаборавише.
140. Згоља чиста све је ријеч Твоја,
И Твој слуга искрено је љуби.
141. Ја сам мален, поништен сасвиме,
Ал се сјећам Твојих заповједи.
142. Правда Твоја то је вјечна правда,
И закон Ти истина је жива.
143. Кад ме туга и невоља снађе,

Утјеха су заповједи Твоје.
144. Вјечна Ти је правда одкривење:
Жив ћу бити ако ме просвјетлиш. —
145. Из свег срца кличем, дај м' услиши,
Сачуват ћу наредбе Ти, Боже.
146. Призивам Те Господе, помагај,
Држат ћу се Твојих одкривења.
147. Рујну вору претјечем кличући,
Ријеч Твоју свету чекајући.
148. А претјечу очи моје мутне
И јутрењу на уранку стражу,
Да размишљам о Твојој ријечи.
149. Глас с ког словим, по милости чуј ми,
Оживи ме све по Својој правди.
150. Безобразник већ се прикучује
Који бјежи од закона Твога:
151. Тим си ближе Господе небесни,
Истина су све Ти заповједи,
152. Одавна Ти знам за одкривења
За довијек да их Ти постави. —
153. На невољу гледни, те м' избави,
Јер се сјећам закона Твојега.
154. Ствари моје прими се, обрâн' ме,
Оживи ме по Својој ријечи.
155. Далеко је спас од незнабожца,
Јер не држи Твојих наредабâ.
156. Велико је милосрђе Твоје,
Оживи ме по Твом правом суду.

157. Много ли је мојих противникâ,
И премного мојијех злотворâ;
Ал никада одступити не ћу
Од мудријех Твојих одкривењâ.
158. Одметнике видим, мрско ми је
Е ријечи не чувају Твоје.
159. Гле, како Ти љубим заповједи,
Оживи ме по милости Својој.
160. Истина је основа Ти р'јечи,
А вјечни су судови Ти правде. —
161. Кнезови ме гањају без кривде,
Ал се боји срце р'јечи Твоје,
162. Радујем се р'јечи Твојој благој,
Као нетко пл'јену богатоме.
163. На сувјеру мрзим, гади ми се,
Нада свиме законе Ти љубим.
164. Седам путâ на дан Тебе хвалим
За судове свете Твоје правде.
165. Мир велики сви они имаду
Који закон Твој небесни љубе,
И у тијех спотицања није.
166. Чекам Твоје Господе, спасење,
Заповједи извршујем Твоје.
167. Душа моја чува Т' одкривења,
И љубим их кâ зенице своје.
168. Чувам свете заповједи Твоје
И премудра Твоја одкривења,
Пред Тобом су сви путови моји.

169. Нек м' изађе тужњава преда Те;
По р'јечи ме Својој уразуми.
170. Нек м' изађе мољење преда Те,
Избави ме по Својој ријечи.
171. Уста ће ми запјевати хвалу
Кад наредбам научиш ме Својим.
172. Мој ће језик р'јеч Ти казивати,
Праведне су Твоје заповједи.
173. Рука Твоја нек је помоћ моја:
Заповједи миле су ми Твоје.
174. Жедан сам Ти, Господе, спасења,
Твој је закон сва утјеха моја.
175. Тебе хвалеће нек ми живи душа,
Нек помогу судови ми Твоји.
176. Зађо'л' као изгубљена овца,
Тражи Боже, вјерног слугу Свога;
Е се сјећам Твојих заповједи̂.

ПСАЛАМ 119.

Невољни клик у дружству свадљивом.

Ова пјесма јесте постубовна *).

У невољи Господу покликнем,
Услишѝ ме по милости Својој.
2. Избави ми ој Господе, душу
Од нечистих и *лажљивих усти̂*,

*) Види „Разјасњења" к пс. 119—133.

И *језика̂* влијех *лукавијех*;
3. Шта ли ће Ти дати, шта л' прин'јети
Лажна уста и *језик лукави?*
4. Тај је као што су стр'јеле љуте
У рукама јакога човјека,
Ил ка̂ живо смрековo угљевље.
5. Јао си га мени кад *настављам*
Као туђин невнан код Мосоха,
Код шатора̂ Кидарских *настављам.*
6. И дуго је живјела ми душа
Са онима који *мир* не *љубе.*
7. *Мир* ја *љубим*, заустим ли само,
Ема они махом на оружје.

ПСАЛАМ 120.

Ушјеха Божије обране.

Ова пјесма јесте постубовна.

Очи своје дижем ка горама
Одакле ће *мени помоћ* доћи.
2. Од Господа *мени помоћ* иде
Који створи земљу и небеса.
3. Не ће дат ти нози да попузне;
Благо теби, *чувар* ти не *др'јема.*
4. Спаваћива није њега наћи,
Израјиљев *чувар* не *дријема.*
5. Господ *чувар* и сјен т'јела твога,

И Он ти је све са десне стране.
6. Дању сунце убити те не ће,
Нити мјесец мрке ноћи тавне.
7. Господ ће те од зла да *сачува*,
Господ твоју *сачуваш ће* душу.
8. Господ нека улазак *сачува*
И излазак од сад до вијека.

ПСАЛАМ 121.

Обзир на град зборни с добром жељом.

Давидова пјесма постубовна.

Радовах се када ми рекоше:
„Да идемо Господњему дому.“
2. Постајаху трудне ноге наше
На вратима *Јерусалим* граду;
3. *Јерусалим* ново изградану,
Кâ сливену вàс у једну зграду.
4. Тамо иду све *племена* силна,
Та *племена* Господња су сама —
По наредби Израј'љевој светој —
На прослављe имена Господњег.
5. Еле тамо *пр'јестоли* бијаху
Пријестоли дома Давидова.
6. *Мир* тражите Јерусалим-граду;
Нек *благују* они што те љубе.
7. *Мир* нек буде окó зидовâ ти,

Да *благују* у дворима твојим!
8. Ради браће, пријатељâ својих,
Говорим ти ево: *мир* ти буди!
9. Ради дома Бог-Господа нашег
Желим теби добро изобилно.

ПСАЛАМ 122.

Поглед ка Господу за времена руге и срамоте.

Ова пјесма јесте постубовна.

К Теби своје *очи* све подижем
Који горе на небес'ма живеш!
2. Као што су *очи* слугȳ вјерних
Господар'ма упрте у руку,
Кâ по *очи* слушкиње послушне
У ручицу њевине госпође:
Тако су нам *очи* у Господа
Док се сјети и *смилује* на нас.
3. *Смилуј* нам се Господе, *смилуј се*,
Довољно смо срамотом *пїшани*.
4. Душа нам је *пїшана* довољно
Сваке руге поноситих људȋ,
И зулума злобних насилникâ.

ПСАЛАМ 123.

Спаситељ од самрти у води и у замки.

Давидова пјесма постубовна.

1. *Да Господа с нама не бијаше* —
Нека рече Израјиљ избрани —
2. *Да Господа с нама не бијаше*,
Када људи устадоше на нас:
3. Живе би нас *тада* прождирали
Кад б' им гњев се разпалио на нас.
4. *Тада* би нас вода потопила,
Ријека нам *заронила душу*.
5. *Тад* би нашу *зарониле душу*,
Зарониле воде узбујане.
6. Благословен Господ до вијека,
Што нас неда зубима њиховим!
7. Душа наша избави се жива
Као птица из ловачке *замке*:
Замјештена разкине се *замка*
А ми ти се избависмо јада.
8. Помоћ нам је именом Господњим
Који створи земљу и небеса.

ПСАЛАМ 124.

Бедем Израјиља прости изкушавању на одметничтво.

Ова пјесма јесте постубовна.

Ко се узда у Господа свога
Тај је као Сион гора миран,
Ва вијек је и не помјешта се.
2. Окó светог Јерусалим града
Подижу се горе *наоколо,*
А Господ је *окó* Свог народа
Непрестанце *ва вијек вијека.*
3. Не ће остат жезло пакостникâ
Нада самим дјелом *праведникâ,*
Да не пруже *праведници* руке
На њихово безакоње клето.
4. *Добро* свима Господе, учини,
Што су *добри* те су срца прàвог.
5. Који сврћу на путове криве,
Отјерат ће Господ са зликовци.
Мир Израј'љу! Нек је *мир* Израј'љу!

ПСАЛАМ 125.

Жетва радости иза сјетве сузне.

Ова пјесма јесте постубовна.

Кад Сионско робље Господ врати,
Кâ но у сну тако нам бијаше.
2. Радости нам *пуна* бише уста
И наш језик *преопун* пјевања.
По народ'ма тада говораху:
„*Веље дјело* чини Господ њима.“ —
3. *Веље дјело* нама чини Господ,
Радујмо се и веселимо се!
4. Робље наше Господе, *повраши*,
Кâ на југу потоке *повраћаш*,
5. Са сузама који су сијали
Пожети ће пјесму *пјевајући*:
6. Плачућ иду тамо и овамо
Сјеме сјетви собом *доносећи*;
Вратит ће се пјесму *пјевајући*,
Снопље своје собом *поносећи*.

ПСАЛАМ 126.

Ништа без благослова Божијега.

Соломунска пјесма постубовна.

Ако Господ не *сагради* дома
Залуд муке оних што га *граде.*
Ако Господ не *сачува* града
Залуд стражи онај што га *чува.*
2. На уранку ра̀ни́те *залуду*
А вечером касно лијежете,
Хљеб једући трудна рада свога —
Он то даје у сну милом своме. —
3. Од Бога су наслједство *синови*,
Плод премили кољена људскога.
4. Што су стр'јеле у јуначкој руци
То *синови* родитељу млади.
5. Благо си га човјеку ономе
Што је с њима напунио тулац:
Еле не ће остати под стидом
Кад на врат'ма са злотвор'ма зборе.

ПСАЛАМ 127.

Домаћа срећа богобојазнога.

Ова пјесма јесте постубовна.

Благо сваком ко се Бога боји
И ко ходи Његовијем путем,
2. Уживат ће труд својијех руку̂,
Благо теби и добро ти буди.
3. Жена твоја родна ти је лоза
Разграната у сред дома твога,
А *синови* ка̂ маслине младе
Око́ стола поредани твога.
4. Гле, тако ће *благословен* бити
Човјек који Господа се боји.
5. Са Сиона Бог те *благослови*,
Свако добро да Јерусалимско
У све дане живота *гледао*,
6. И *гледао синове синова̂.*
Мир Израј'љу, ве̏љу, мир Израј'љу!

ПСАЛАМ 128.

Скончање нападача̂ на Сион.

Ова пјесма јесте постубовна.

С младости ми много додијаше —
Нека рече Израјиљ побожни —
2. С младости ми много додијаше,

Додијаше, ал ме не свладаше.
3. На леђ'ма ми ораше орачи,
Потеваше дуге своје бразде.
4. Али Господ праведан бијаше,
Зликовцима конопце изс'јече.
5. Постидјет се, одступити хоће
Сви који но ненавиде Сион.
6. Бити ће им ка̂ на крову трави
Што с' сасуши прије нег одрасте,
7. И од које жетелац ти не ће
Напунити руковеди своје,
Нити везач наручаја свога.
8. Ко пролази нигда рећи не ће:
„Нек је на вам *благослов* Господњи!
„*Благослов* вам именом Господњим! !“

ПСАЛАМ 129.

Клик из дубљине срца.

Ова пјесма јесте постубовна.

Из дубљина̂ к Теби Боже, кличем,
2. Чуј Господе, вику гласа мога!
Нек Ти уши *пазе* моју мо̂бу.
3. Ако ли ћеш *пазити* безакоње
Та ко ће Ти Боже, да остане?
4. Ал је Боже, у Тебе праштање
Да би Те се људи узбојали.

5. У Господа *нада* ми се душа,
Да, *надам* се у Његове р'јечи.
6. На Господа *чека* моја душа
Више нег на *јутро* ноћне *страже*
Које *јутром* на уранку *страже́*.
7. Нека *чека Израјиљ Господа*;
Јер је милост у *Господа* Бога,
Те је *одкуп* у њега обилан.
8. *Израјиља* он ће да *одкупи*
Од његових свијех безакоња̂.

ПСАЛАМ 130.

Синовска покорност у Богу.

Давидова пјесма постубовна.

Ој Господе, срце моје *смјерно*
Никада се надимало није,
Ни се очи узносиле моје,
Ни идем игда на велико,
Ни што је повише од мене.
2. *Душом* својом кротак сам и *смјеран*
Као *д'јете одбито* у мајке,
Као *д'јете одбито́* ми *душа*.
3. Израјиље *чекај* на Господа,
Сад и ва в'јек *чекај* до вијека.

ПСАЛАМ 131.

Молитва за дом Божији и дом Давидов.

Ова пјесма јесте постубовна.

Помени се Господе *Давида*,
И биједа̂, смјерности његове!
2. Тога, што се Богу кунијаше,
Завјетова̂ *Силном Јаковљеву*:
3. „Не ћу уђ' у шатор дома свога,
„*Ни*ти лећи одру на постељу;
4. „*Ни*ш очима дати ноћна санка,
„*Ни* др'јемати вјеђама својима,
5. „Док не нађем мјеста свом Господу,
„Светог *стана Силном* Јаковљеву."
6. Ено чусмо да Му *стан* бијаше
У Ефрати на пољу питому,
Нађосмо Га у Јарим дубрави.
7. Ел у *стан* Му ступимо шатора,
Клањајмо се подножју Његову.
8. *Стани* Боже, у *стану* Свог мира,
И с ковчегом силе Твоје дивне.
9. *Свештеници нек Ти се обуку*
У одору истиниште правде,
Да побожни радују се Твоји.
10. Рад *Давида* слуге Свога немој
Да одвратиш сјајног лица Свога
Од избраног Свог помазаника.

11. *Давиду* се заклињао Господ,
Ва истину свјеровати хоће:
„Од порода посадит ћу *твога*
„*На пријестол* да народом влада.
12. „Ако *Твоја* узчувају *дјеца*
„Одкривења и завјете *Моје,*
„Којима сам научит их вољан,
„Тада ће им и *дјеца* њихова
„На *пр'јестолу* сидјет до вијека.“
13. Јер је Господ Сион изабрао,
Омиље Му да на њему живи.
14. „Овдје ти је мир Мој до вијека.
„И ту Ми се хоће да наставам,
„Еле Мени *омиље* веома,
15. „Да му житак његов благословим,
„Хлебом да му убоге нахраним,
16. „*Свештенике обучем спасењем,*
„Да побожни пјевају његови. —
17. „*Давиду* ћу рог дигнути онди,
„А видјело Мом помазанику.
18. „Непр'јатеље злобне ћу његове
„Све обући у одору срама,
„А над њиме цвјетат ће му вјенац.“

ПСАЛАМ 132.

Похвала братинске задруге.

Давидова пјесма постубовна.

Шта је тако красно, племенито,
Као браћа кад у слози живе!
2. Као добро уље што на глави,
Све се *стаче* Ароновом брадом,
Те се *стаче* одежди на скуте —
3. Као рана роса на Ермону,
Што се *стаче* на гору Сионску,
Е ту Господ благослов утврди,
И радости живот до вијека.

ПСАЛАМ 133.

Свеноћни поздрав и одпоздрав.

Ова пјесма јесте постубовна.

Благослов'те Господа ој *слуге*,
Све *Господње слуге* што стојите
Мрке ноћи у *Господњем* дому.
2. За светињом подигните руке,
Благослов'те Господа вишњега. —
3. Да и тебе *благослови Господ*
Са Сиона, неба, земље творац!

ПСАЛАМ 134.

Четвероглас ни Алилуја Богу Израиљеву, Богу богоі.

Алилуја, Богу Алилуја!

Хвал'те име Господа вишњега
Хвалите Га о Господње слуге,
2. Што стојите у Господњем дому,
У дворима дома Бога нашег!
3. Хвал'те Бога, јер је добар Господ.
Славит име Његово је дивно.
4. Јакова је изабрао Господ,
Израиља достојању Своме.
5. Еле знадем да је Господ велик,
И наш Господ над свим боговима.
6. Што год хоће све Господ учини
На земљици и на небесима,
У морима и свим безданама.
7. Са крај земље изводи облаке,
Муње пали усред дажда плаха,
Гони вјетар из његових стаја̂.
8. Он првенце поби̂ у Мисиру
Од човјека све до живинчета.
9. Он чудеса показа и знаке
Усред тебе богати Мисире,
На твојему Фараону силну
И на свијем слугама његовим.
10. Он народе поби̂ небројене
И потуче те цареве силне:

11. Да, Сихона цара Аморејског,
СилнаОга цара Васанскога
И сва ина царства Ханаанска.
12. Земљицу им чини достојањем,
Достојањем Израјиља Свога.
13. Твоје име вјечно је Господе,
Од кољена све је на кољено.
14. Свом народу дат ће Господ правду,
Слугама се смиловати Својим.
15. Идоли су у незнабожацâ
Само сребро или сухо злато,
Само дјело човјечијих рукȳ.
16. Уста су им, али не говоре,
Очи су им, али не гледају.
17. Уши су им, али не слушају,
На устима није им дихања.
18. Такови су онȋ што их граде
И сви онȋ што с' уздају у њих.
19. Израјиљев доме и Аронов,
Благосивљај Господа својега!
20. И Левијев доме изабрани,
Благосивљај Господа својега!
Сви који се Господа бојите,
Сви му свето име благословте!
21. Благословен Господ са Сиона
Који живи у Јерусалиму.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 135.

Славите Господа, јер је добар.

Алилуја, Богу Алилуја.

Хвал'те Богу Господу својему
Јер је добар, милост Му до в'јека.
2. Хвал'те Богу над свим боговима,
Јер је милост Његова до в'јека;
3. Господару над свим господар'ма,
Јер је милост Његова до в'јека,
4. Том једином што чудеса твори,
Јер је милост Његова до в'јека.
5. Који створи небеса премудро,
Јер је милост Његова до в'јека,
6. Који земљу над водом утврди,
Јер је милост Његова до в'јека.
7. *Том'* што створи видјела велика,
Јер је милост Његова до в'јека.
8. Створи сунце да управља даном,
Јер је милост Његова до в'јека;
9. Мјесец, зв'језде, да владају ноћу,
Јер је милост Његова до в'јека.
10. *Том'* што Мисир поби с првенаца,
Јер је милост Његова до в'јека.
11. Израјиља изведе из њега,
Јер је милост Његова до в'јека.

12. Руком крјепком, мишицом дигнутом,
Јер је милост Његова до в'јека.
13. *Том'* што море црвено равсјече,
Јер је милост Његова до в'јека.
14. Израјиља кроз њега проведе,
Јер је милост Његова до в'јека.
15. А у море врже Фараона
И његову небројену војску,
Јер је милост Његова до в'јека.
16. *Том'*, што народ свој пустињом води,
Јер је милост Његова до в'јека.
17. Што велике цареве потуче,
Јер је милост Његова до в'јека.
18. И цареве изгубио славне,
Јер је милост Његова до в'јека.
19. Да, Сихона, цара Аморејскот,
Јер је милост Његова до в'јека,
20. СилнаОга цара Васанскога,
Јер је милост Његова до в'јека.
21. Земљицу им чини достојањем —
Јер је милост Његова до в'јека,
22. Достојањем Израјиља слуге,
Јер је милост Његова до в'јека.
23. Што се нас у понижењу сјећа,
Јер је милост Његова до в'јека.
24. Избави нас наших противника,
Јер је милост Његова до в'јека.
25. Који хлеба сваком даје т'јелу;

Јер је милост Његова до в'јека.
26. О хвалите Богу небесноме,
Јер је милост Његова до в'јека!

ПСАЛАМ 136.

На ријекама Вавилонскијем.

Давидова пјесма. Јеремија.

На р'јекама покрај Вавилона
Сјећасмо се плачући Сиона,
2. О врбама вјешајући арфе.
3. Тада наши злобни насилници
Силише нас да се веселимо:
„Пјевни робље пјесмицу Сионску!“
4. Како да вам запјевамо тужни,
И Господњу пјесму изводимо
У тој земљи туђој и незнаној?
5. Да б' икада ја заборавио
Тебе свети Јерусалим граде,
Десница ме заборави моја.
6. Нек ми језик за небо прионе
Ако те се споменуо не би,
Ако ти' не би уздржао свагда
Јерусалим над радости свајом.
7. Наумени Господе превишњи
Синовима злобним Едомовим
Да нак туге Јерусалим-града,

Који нама бесједише тада:
„Разкопајте, разкопајте свега,
„До темеља, да му није трага.“
8. Ој крвнице, кћери Вавилонска,
Благо оном ко ти жао врати
Које си ти учинила нама!
9. Благо оном ко ти дјецу узме
Те нејаку о камен разбије!

ПСАЛАМ 137.

Посредник и избавитељ.

Слједи пјесма Давидова света
(Агејева и Захаријева).

Хвалит ћу Ти од срца Господе,
И пјевати пред свим боговима.
2. Клањати ћу према Твојој цркви,
Хвалит хоћу Твом имену светом
Са милости те истине Твоје.
Што си свуда узвисио силно
Твоје име, Твоје обећање.
3. Оног дана у који Те зазвах
Ти услиша, и соколи мене,
Дух слободе ули ми у душу.
4. Хвалит ће Ти, Господе превишњи,
Сви цареви на овом свијету,
Када чују р'ječи Твојих уста.
5. Пјеват хоће путове Господње,

Е је слава Господња велика.
6. Бог је висок те види низнога,
Из далека охолог познаде.
7. Већ скапавам, а Ти ме оживиш;
Руку пружаш на гнев мог злотвора,
А десница заклања ме Твоја.
8. Све за мене свршити ће Господ;
Милост Ти је Господе, до в'јека,
Не остављаш дјелâ својих рукȳ. —

ПСАЛАМ 138.

Клањање оному који све зна, те је посвуда.

Слједи пјесма Давидова света,
А на руке главару пјевачâ;
Захарина, а уз Расан иде.

Ти Господе знаш ме и кушаваш,
2. Сјело моје, устанак мој знадеш,
Из далека моје помишлаје.
3. Живовање, моје пландовање,
Све разбираш, путе ми познаваш.
4. Још ми није на језику р'јечи
А Ти ми је већ Господе знадеш.
5. Спр'јед и састраг Ти ме обузимљеш
И на мени држиш Своју руку.
6. Чудно ми је то високо знање
И не могу да Ти га докучим.

7. Куд бих бјежâ, куда утекао
Од Твог духа и од лица Твога?
8. Да изађем на небеса: ту си;
А да сиђем у пакао: ту си.
9. Да се дигнем на крилима зоре,
Или на крај насели се мора.
10. И онуд би водила ме рука
И десница држала ме Твоја.
11. Па да речем: нек ме мрак сакрива,
Нек видјело у ноћ се обрати —
12. Ема Теби ни мрак није мрачан,
Ноћ свијетлâ као дан сунчани,
Тама, видиш, Теби све једнако.
13. Јер Ти створи сву утробу моју,
Ти ме отка у мајчину крилу.
14. Хвалим Теби што сам саздан дивно,
Дивна су Ти Боже, дјела Твоја,
Душа моја све то добро знаде.
15. Коет ни једна није Ти незнана
Ма да јесам у тајности саздан,
Дубљинама ове земље преден.
16. Мој зачетак видје око Твоје,
У књизи је Твојој записано:
Дани бјеху сви већ основани
Кад ни једном зоре не бијаше.
17. Како су ми дивни, недокучни,
Ти премудри Твоји помисљаји,
А није им броја ни рачуна.

18. Да их бројем пребрајати станем,
Више их је него у мору пјеска.
Кад се пренем, све сам јоштер с Тобом.
19. Ема Бого, зликовце потуци,
Крвоније одбите се љуте!
20. Оне што Те спомињу с лукавства
Рад' пр'јеваре — противници Твоји.
21. Зар да хрђе оне ја не мрзим
Који Тебе мој Господе мрзе,
И не злобим Твојијем мутљивцем?
22. Свом жестином све ја мрзим на њих,
Јере су то и моји злотвори.
23. Окушај ме Боже, срце познај,
Испитај ме, познај ми помисли.
24. Види Боже, да л' сам на злу путу,
Па ме води на путове вјечне.

ПСАЛАМ 139.

Молитва против људима злијем и подмуклијем.

Слиједи пјесма Давидова света
А на руке, пјевачком главару.

Избави ме, о Господе, змиćа,
Од човјека злоćа, пакостнога.
3. Зло у срцу који помишљају,
Рат подижу, нигда не патишу.
4. Језик оштре као змија љута,

Аспидин је у њиховим устма. —
5. Сачувај ме, Боже злиноваца,
Од човјека злога, пакостнога.
6. Охоли ми замјештају замке,
Ловна пругла чим се птице лове,
Те на пут ми постављају мрежу,
Злобе своје прећу разапињу.
7. Ал ја велим Господу својему:
Ти си Бог мој, Господе услиши,
Кликовање чуј молитве моје!
8. Бог Господе град ми је спасења,
Дана ратног заклањаш ми главу.
9. Зликовцима по жељи не дајн
Да докуче што су наумили,
Да се одвиш узносили не би.
10. Отров оних што су окó мене,
Погибао њиховијех устâ,
Нек се на њих свали и обрати:
11. На њих падни све угљење живо;
Нек их баци све у огањ живи,
У пропасти, да већ не устану.
12. Човјек што је лајав и језичав
Не дај да се на земљи утврди,
Неправедног увалит ће злоћа
У бездану, изкопат се не ће.
13. Знадем да ће Господ заузет се,
Да парницу води невољнога,
Да извади сиромаку правду.

14. Да, праведни славит ће Ти име,
Остати ће пред Твојијем лицем.

ПСАЛАМ 140.

Вечерња пјесма за времена Авесаломова.

Слиједи пјесма Давидова света.

К Теби кличем Господе, помагај,
Ој послушај глас мољења мога,
Када Боже, вйком к Теби вичем!
2. Нека моја молитва изађе
Као тамјан пред Господње лице,
А дизање сиjерно мојих рукŷ
Нека буде кâ вечерњи принос.
3. Став' Господе, језику ми стражу,
Чувај вратя устиjŷ мојиjех.
4. Срцу моме не дај на зле путе,
Да саблазни не почини дjелâ
С охолиjем са безаконици,
Не дај да им сладостй окусим.
5. То је милост кад праведник биjе,
Карање му уље мojoj глави,
Глава моја одбацити не ће;
Е молитвом еретам злобе њине.
6. Велеможе скакат ће њихове
Низ камене клисуре врлетне
Мojoj р'jечи све ће клиновати.

7. Јави као што се земља оре
Тако ти се кости наше сију
Око врата̂ мјеста пакленога.
8. Еле к Теби Господе свевишњи,
Све обраћам очи и уздање,
Не прол'јевај јадне моје душе!
9. Чувај мене ужа ловачкога
Сачувај ме замке подметнуте
Лукавијех што вребају мене,
10. Нек у своје зајци мреже падну,
Делај, да ја недотакнут прођем.

ПСАЛАМ 141.

Клик из шавнице на добро пријатељ.

Ова пјесма Давидов је наук
И молитва у пећини горској.

Гласом својим ка Господу кличем,
Гласом својим Господу се молим.
3. Мо̂бу моју изл'јевам пред њиме,
И невољу све пред њиме јављам.
4. Кад у мени дух мој изнемогне,
Моја стаза Теби је позната,
Мојом стазом сакривају замке.
5. Гледнем десно није пријатеља,
Еле није уточишта мога,
За душу ми нитко и не пита,

6. К теби кличем Господе превишњи,
Реци, да си моје уточиште,
Ти мој дио у области живих.
7. Чуј тужаву, већ сам опјешао;
Избави ме мојијех гањача,
Еле њима одољет ми није.
8. Дај изведи ми из тавнице душу
Да ја славим свето име Твоје.
Хвалит ће се са мном праведница
Када виде да ми добро твориш.

ПСАЛАМ 142.

Чежња за милости из тавнице.

Слједи пјесма Давидова света,
Кад га гања син му Авесалом.

Молитву ми Господе, услиши,
О послушај на моје мољење.
Услиши ме по истиној правди.
2. С слугом Својим на суд и не иди,
Жива није праведна пред Тобом.
3. Е је злотвор гањао ми душу,
У прах згази мог живота дане
Те у грозне постави ме мраке,
Као мртве када се преставе.
4. Дух ми скапа, срце моје трне.
5. Спомињем се данâ стародавних

И пребрајам Твоја дјела сјајна,
О дјелима рукȳ Ти размишљам.
6. К Теби своје трудне пружам руке,
Душу своју попут земље жедне. —
7. Дај услиши Господе, похитај,
Дух ми гине све са жеље живе.
Не одврати Свог од мене лица,
Да не будем кâ да у гроб л'ježем.
8. Дај да рано милост Твоју слушам,
Јер се у Те свагда поуздавам.
Пут покажи којијем да идем,
Јер подижем к Теби своју душу.
9. Дај избав' ме од непријатељâ,
К Теби самом утјечем се, Боже.
10. Вољу Твоју творит ме научи,
Еле Ти си Бог мој милостиви,
Дух Твој благи вод' ме ставом равном.
11. Због имена Твога ме оживи,
Из невоље избави ми душу,
Да, Господе, а по Својој правди.
12. По милости Својој изтријеби
Ненавидне непр'јатеље моје;
Све их одби што ми муче душу,
Еле сам Ти ва в'јек слуга вјеран.

ПСАЛАМ 143.

Поуздање у Бога пред бишком (1—11). *Благословено стање народа Божијега* (12—15).

Голијату. Пјесма Давидова.

Благословен Господ мој и град мој
Који учи бој моје руке,
Прсте моје рату јуначкоме.
2. Милост си ми, уточиште моје,
Тврди граде и мој избавитељ,
Штит мој јаки који ме заклања,
Који народ мој ми покорава.
3. Та Господе, шта је човјек слаби
Те за њега знадеш и разбираш,
Син самртног, да Ти њега пазиш?
4. Та човјек је само као пара,
И дани му као сјена тавна,
Што пролазеђ све се изтанчава.
5. Сави Боже небеса те сиђи,
Да се диме дотакни се горâ.
6. Сјевни муњом те их поразгањај,
Мећи стр'јеле, нека се поплаше.
7. Руку Своју пружи са висине,
Извад' мене из воде вѐлике,
Отимај ме из руке туђинâ,
8. Којих уста говоре ништаво,
Десница им десница лажљива.

9. Боже, пјесму пјеват ћу Ти нову,
Ударати арфу с десет жицâ,
10. Теби који цареве спасаваш,
И Давида слугу свог избављаш
Од бриткога мача злотворскога.
11. Отимај ме из руке туђинâ
Којих уста говоре ништаво,
Десница им десница лажљива.
12. Еле су нам синови кâ бори
Што весело за младости расту;
Кћери наше ступови кићени
Израђени у двору прекрасно.
13. А житницâ наших ока многа
Све пунана жита свакојака.
Овце наше нек су на тисуће,
Сто тисућâ по нашим торов'ма.
14. И говеда нека су нам плодна
Без незгоде и без узетнице;
Ни ридања по улицам' нашим.
14. Блажен народ с таким благословом,
Благо си га народу ономе
Ком' је Господ прави *Бог истини!*

ПСАЛАМ 144.

Похвална пјесма предоброму цару.

Слједи пјесма Давидове хвале.

Боже, царе, увисиват ћу Те,
Благосивљат име Ти до вјека.
2. Сваки дан ћу Тебе благосивљат,
Име Твоје славити до в'јека.
3. Бог је велик и славе достојан,
Постићи Му није величанства.
4. Хвала дјелâ Т'иде кољенима,
Сила Твоја све их навјесћује.
5. Славна Ти је сјајност величанства,
Разабирам њу и чуда Твоја.
6. Нек се славе Твоја дјела страшна,
Чуда Твоја ја ћу да повједам.
7. Славом словиш с велике доброте,
Кликом кличу светој Твојој правди.
8. Благ је свагда, милосрдан Господ,
Дуготрпљив и велемилостив.
9. Предобар је Господ према свима,
Милосрдан свијем дјел'ма својим.
10. Боже, Тебе дјела Твоја славе,
Благослове Твоји побожници.
11. Све казују славу царства Твога,
Силу Твоју изповиједају.
12. Да објаве синовима људским

Вења дјела славе царства Твога.
13. Царство Ти је свих вјековâ царство,
Влада Твоја свијем кољенима.
14. Бог прихвата све који падају,
Те изправља који су погнути.
15. Свих су очи управљене к Теби,
Сваком дајеш храну на вријеме;
16. Отвораш им благу Своју руку,
Насићаваш са благости живô.
17. Бож'ји пути праведни су свагда,
Сама благост сва дјела Његова.
18. Близ је оним што Му име кличу,
Свим истински што Га призивају.
19. Жеље срца оним испуњава
Који Га се у истину боје;
Тужњаву им чује и помаже.
20. Господ чува све који Га љубе,
А зликовце све ће да истр'јеби.
21. Нек Му хвалу говоре ми уста,
Свако т'јело име благосивља,
Свето име, ва в'јек и до в'јека!

ПСАЛАМ 145.

Алилуја Богу јединому правому помагачу.

Алилуја. Захар'је, Агеја.

Хвали душо моја, свог Господа!
2. Хвалит ћу Га за живота мога,
Богу свом ћу пјеват докле живим.
3. У кнезов'ма није поуздања,
Ни у сину рода човјеч'јега,
У којега помоћи немаде.
4. Кад из њега живи дух изађе,
У земљу се он поврати своју;
Све основе пропадну му тада.
5. Благо оном на овоме св'јету
Ком' је помоћ Бога Јаковљева,
И надање у Господу вишњем
6. Који створи земљу и небеса,
Сиња мора и све што у њима —
Који држи вјеру за довијек.
7. Те суд чини којима је криво
И гладнима удјељује хљеба. —
Господ др'јеши робље повезано,
8. Господ очи сл'јепима отвара,
Он подиже оборене силно,
Господ своје праведнике љуби.
9. Господ чува незнане дошљаке,
Удовици, сироти помаже,

А превраћа зликовцима путе.
10. Вјековито твој царује Господ,
На кољена Бог твој, о Сионе!
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 146.

Алилуја оному, који све снабдјева, и Јерусалим сазидава. А).

Хвал'те Бога Господа вишњега,
Слатко ти је пјеват Бога свога,
Јер благоме приликује хвала.
2. Господ зида Јерусалим града
И сабира дјецу разсијану,
Сиротице Израјиља Свога.
3. Изцјељује скрушене у срцу,
И њихове туге ране вида.
4. Он избраја небројене зв'језде,
Сваку својим именом називље.
5. Велик ти је, силом богат Господ,
Мјере није Његову разуму.
6. Господ смјерне десницом прихвата,
Понижава све безаконике.
7. Свом Господу хвалу запјевајте,
Богу нашем гусле ударајте.
8. Који небо с облаци застире,
Спрема земљи дажда из облана̂,

Чини трава да горама расте.
9. Стоци даје пићу изобилну,
Гавранићем који к њему гракћу.
10. За ту силу коњску Он не мари,
Нит за силу човјечијих крака̂.
11. Господу су мили изабрани
Који Га се у истину боје,
Уздају се у Његову милост.

ПСАЛАМ 147.

Алилуја оному, који све снабдјева, и Јерусалим сазидава. Б).

Алилуја. Захар'је, Агеја.

Слав' Господа, о Јерусалиме,
Хвали Бога својега, Сионе!
2. Јере Господ утврђује силно
Пр'јеворнице врата̂ дома Твога,
У теби ти дјецу благосивља.
3. Миром твоје ограђује међе;
Пи̇та тебе бјелицом пшеницом,
4. Тај што шаље земљи заповједи,
Те Му ријеч стрелимкê пол'јеће.
5. Даје снијег као вуну б'јелу,
Мраз просипље ка̂ пепел лагани.
6. Лед свој баца као залогаје —
Ко ћ' одољет Његовој студени?!

7. Пошље ријеч и све се разграви,
Вјетром дуне а протеку воде.
8. Јавио је р'јеч своју Јакову,
Израјиљу законе и права.
9. Ово није Господ учинио
Ни једноме народу иноме,
Законâ Му они не познаду.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 148.

Алилуја свијех створовâ небеснијех и земаљскијех.

Алилуја, Богу Алилуја!

Хвал'те Бога Господа с небесâ,
Хвалите Га на висини светој.
2. Хвалите Га анђели Његови,
Хвалите Га све војске Његове.
3. Хвалите Га сунце и мјесече,
Хвалите Га све звијезде сјајне.
4. Хвалите Га небеса небесâ,
И све воде нада небесима.
5. Нека хвале све име Господње;
Јер он рече, а све ти се створи.
6. Постави их за свагда до в'јека,
Даде закон, светиња је свему.
7. Хвал'те Бога са земље широке
Све бездане и наказе морске.

8. Огањ и град, сн'јег и магла сушна,
Вихар силни што Му врши р'јечи;
9. Силне горе, хумови зелени,
Родно дрвље, сви кедри високи;
Горске звјери и питома стока,
Ситне бубе и птице крилате;
10. Сви народи, цареви земаљски,
Сви кнезови, судије земаљске;
11. Млади момци, кићене дјевојке,
Сједи старци с омладином плахом:
12. Нека хвале име свог Господа,
Јер је оно над свим земаљскијем,
Врх неба му слава и врх земље.
13. Рог народа Свога Он узвиси,
А на елаву Својих побожникâ,
И синовâ Израјиљевијех,
И народа што је близо Њега.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 149.

Алилуја Богу добитнику народа свога.

Нову пјесму Господу запојте;
Хвала буд' Му на збору побожних.
2. Нек Израјиљ весели се творцу,
О свом цару синови Сионски.

3. Нек Му име игром кола хвале,
Ударају гусле и тамбуре.
4. Јер је мио свом Господу народ,
Украшава смијерне спасењем.
5. Побожници веселе се дивно
И радују на постељам' својим.
6. Пуна уста Бож'је пјесме слàвнé,
Мач у руци оштар с' обје стране,
7. Да освету по народ'ма врше,
И племена покарају гр'јешна;
8. Веригама да цареве вежу,
Оковима гвозденим кнезове.
9. Да на њима писан суд изврше —
Така слава побожним Његовим.
Алилуја, Богу Алилуја!

ПСАЛАМ 150.

Коначни Алилуја.

Алилуја, Богу Алилуја!

Хвал'те Бога у светињи Бож'јој,
Хвалите Га на тврђави силној.
2. Хвалите Га са Његове силе,
Хвалите Га с вељег величанства.
3. Хвалите Га гласовима трубним,
Хвалите Га гуслама и арфом.
4. Хвалите Га тамбуром у колу,

Хвалите Га жицам' и свиралом.
5. Хвалите Га кимвалима јасним,
Хвалите Га кимвалима гласним.
6. Све што дише нек Господа хвали!
Алилуја, Богу Алилуја!

ВРХУБРОЈНИ ПСАЛАМ. (151.)

Слједи пјесма Давидова света,
О свом боју с Голијатом силним.

Мален бијах међу браћом мојом
И најмлађи дома баба мога,
Пасох б'јеле овце баба свога.
Руке моје гусле сатворише,
Прсти моји псалтир саставише.
Ко објави Господу мојему?
Сами Господ, сам Господ дочуо,
И сам посла анђела Својега
И узе ме те собом одведе
Од оваца̂ старца баба мога,
Помаза ме светим уљем Својим. —
Браћа моја добра и велика,
Еле Господ њих не помилова.
Ја туђину на сусрет изађох,
И прокле ме идол'ма својијем.
Мач извргох из његових руку̂,
Манух мачем, одсјекох му главу,
Одгнах зулум од Израјиљаца̂.

РАЗЈАСЊЕЊА.

РАЗЈАСЊЕЊА.

Псалми, од грчкога ψαλμοί, βιβλος ψαλμῶν, побожне су пјесме, као посебна глава светога писма, гдје по домисли разнијех уредникâ његовијех заузимају кашто и разно мјесто. Као што је читаво св. писмо Завјета Старога писани су и псалми Давидови језиком јеврејским, али су већ преведени мало не у све језике бијелога свијета. Најстарији је превод грчко-александријски, учињен окó више сто годинâ прије Христа, кажу, од 70 тумачâ, зато „Septuaginta". Осим тога тиче нас се превод Старо-славенски св. писма, страном од св. Ћирила и Метода, који се раби с некијем промјенама у језику и дан данас у цркви православној источној; па превод латински „Vulgata" од св. Јеролима „juxta Hebraicam veritatem" у цркви римској; а има међу осталијем подобар превод латински од ријечи до ријечи из год. 1652 од F. Junius-а. Међу њемачкијем преводима св. писма одликује се из старијех Љутеров, из новијех онај од *Кеила* и *Делића* [1]), а односно на псалмове превод *Делићев* [2]) којега се ја овдје највише држим — те онај Дра. *Хитцига* [3]), оба с' обширнијем разјасњењима, затим *Бунсенов* превод св. писма, а у њему *Камихаузеново* тумачење псаламâ. Од славенскијех има само чески Краљички, пољски *Вујеков*, словенски *Далматинов*, и србски *Даничића-Вуков* читав, руски библ. друштва и бугарски само до некле; од србскијех и хрватскијех преводâ споменути нам

---

[1]) Biblischer Commentar über das alte Testament von C. F. Keil und Fr. Delitzsch.

[2]) Biblischer Commentar über die Psalmen von Fr. Delitzsch. Leipzig 1867 у великом 8. образâ 800.

[3]) Die Psalmen übersetzt und ausgelegt von Ferd. Hitzig. Leipzig 1863 у великом 8. образâ 776.

је још *Шкарићев* св. писма, *Ђорђића*, *Будинића* и *Горјановића* псалтира (ова два само на одломке), али је само превод *Даничића* у погледу Старога, а *Вука Караџића* у погледу Новога Завјета, рад изврстан и кадар да поднесе критику у обзиру ствари и језика по захтјевима нашега доба.

Између свијех преводâ није двају који би сагласни били међу собом према матици својој, јер сваки преваћач схваћа матицу по свом знању и према средствима, која му ради лагљега разумљивања на мети стоје. Код све занимивости, важности и достојности свакога штовања старинскијех преводâ св. писма, није могуће дан данас да се не признаје, да су новији преводи далеко изврстнији и точнији од првијех, и да иду вавјек узпоред с напредком знаности, које засјецају у ову струку духовнога рада човјечнијега. Гдје је била умјетност тумачења (ексегеза) за времена кад је учињен први превод грчки, а гдје је сада! — Да ту ваља напредовати с временом и према кораку знаности, то се увиђа већ посвуда, и звало би се дјетињити, тко би тврдно, да је оно савршено, што су људи радили прије 2000 година.

Као посвуда има и у крилу православне цркве већ људи, међу Грцима, који лучком знаности у руци брзају на путу знанствене ексегезе св. писма според најславнијих вјештакâ ове струке у Европи, а занста само на корист матере цркве своје. Споменути ми је овдје у том погледу навластито: „*Пролегомена*“ к тумачењу псалтира јерусалимскога патриархâ Антимоса од Дионизија Клеопас'а (Јерусалим 1855) писанијех духом који се натјече с ревносћу њемачке знаности која се за чудо попела у тој струци на највишји ступањ.

Псалми зову се обично Давидови, јер је велики дио њихов већ у најстаријим зборницима псалмовâ означен да су

спјевани по Давиду, цару израјељскому, а доказано је историјом да је збиља за његова доба свето пјесничтво било процвјетало у велике. Сам цар Давид бијаше рођен пјесник и вјешт гуслар. Већ као чобанин у Витлему, родном мјесту своме пребирао је он жице арфе и пјевао побожне пјесме срцем пуннијем правога страха Божијега. А кад се с врлинâ својијех попне до пријестола царскога, бијаше му нећи ставом зарастлом трњем и коровом, а „*најслађе пјесме ничу из страдања*“, каже пословица нећијска. Живот му бијаше пребогат разнијем згодама, које га побуде час на тужњаву, час на пјесме славне (химинјске). Истодобно бијаше Давид и почетник царства обећанога, живо пророчанство о Христу који ће да дође. Ни на пријестолу не заборави он арфе своје, која га је спроводила и уз бјежан исту. Он подиже арфу до висока достојанства, све у већу славу Бога истинога.

Псалми Давидови отварају нам читави нутарњи живот Израјељев дубљином и ширином његовом. Није ни једнога важнога догађаја од избора Аврамова до новога положаја свјетовнога послије доба иза изселења мисирскога, дакле за времена од пó тисуће годинâ, који се у псалмовима споменуо неби, — вели *Делиħ*.

Каковом славом заодјену Давид службу Божију на Сиону, гдје је стајао св. Ковчег завјетни, те на Гивеону при патору стојном Мојсијеву, на покон на гувну Орнанову, послије брду храмовному при Јерусалиму — види се из овога што слиједи: Читави број од 38.000 Левитâ раздјели Давид у четири раздјела службена, и опредјели свакому раздјелу свој задатак при служби Божијој, те тако припадне раздјелу четвртом музика црквена. Из тога раздјела одреди Давид 288 по избор пјевачâ (у 24 разреда) под трима начелницима пјевачкијем (Хеман са 14 синовâ, Асаф са 4 сина, Етан

- Идутум са 6 синовâ). И тај Асаф био је збиља велики пјесник. Давид умножи гусларске справе, понајвише жичне, и доведе музику и пјевање црковно до савршенства. Главна справа гусларска, која је равнала музику њихову, бијаше кимвал. Арфа је заступала *сопран*, за осам гласовâ ниже нека врст тамбуре (цитара) *бас* или мушки глас напрема женскому. Имадијаху и свиралâ, трубâ, роговâ и т. д. *).

Осим 73 псалма надписана именом Давидовијем, од којијех ће бар 50 свакојако бити прави Давидови, код некојијех је назначен Асаф или тко други да их је створио, код другијех пак није нитко наведен као њихов пјесник. Али и сви ови псалми дишу истијем духом Давидовијем, па ако баш и нијесу сви чеда ума његовога, а то се види из свега, да је Давидов дух надахнуо и друге пјеснике суврмене или потоње те је по том као дошло у обичај, да се читав псалтир називаше Давидовијем. Псаламâ има 150, односно 151, јер у некојијем зборницима изоставља се један, (наш послједњи) као да није прави који спада у псалтир; ал ипак стоји он, само као врхубројан, у преводу грчком, и по тому међу осталијем и у псалтиру св. писма старо-славенскога, те сам га и ја овдје уврстио. Удара у очи да некоји псалмови имају на челу своје надписе, а други не. У некојијем назначена је и згода, којом су спјевани; а има и другијех биљежакâ, дан данас врло тешко разумљивијех, јер им нитко већ кључа наћи кадар није.

Шта се тиче пјесничкога слога (стиха) тијех пјесамâ у матици јеврејској, влада такођер неизвјестност. Стара јеврејска пјесма не позна ни мјере (metrum) ни срока (rima) пјесничкога у данашњем смислу. Али има ипак и ту нека

*) Delitzsch Commentar образ 7.

врст мјере стихотворне, само што није све једнака, него се мијења према смислу пјесме исте, као нека врст говора ритмичнога, који се попут грчкога хексаметра и пентаметра у првој половини сваког стиха, у овој књизи бројевима означеногa, подиже, а у другој половини спушта. Хвали се у тијем пјеснама сликовање (мољовање) с гласовима, јер на мјестима има ријечи, које уз логични смисао свој изражавају и наравни глас онога чина о којем је говор; н. п. грмљавину, тутњавину, ујање воде и. т. д.

У погледу тумачења псаламâ држи се, да је тумачење Исуса Христа, почетак и сврха христјанскога тумачења псаламâ, које је прешло и на ученике његове, те они спомињу псалмове око 70 путâ.

Тумачење псаламâ бива 1. с гледишта старозавјетне обћине; 2. с гледишта цркве; 3. с гледишта пјесникова, те не ваља мјешати овијех гледиштâ међу собом. Препуштајући другима, да заступају обширније прва два, хоћу да речем коју само у погледу *пјесничком*, разјасњивајући овдје у истом и у погледу старинарско-исторично — земљописном што је најнужније, да нашици лагље схвате смисао и праву сврху псаламâ, с обзиром на загоће из којега је протекла која од овијех пјесамâ побожнијех. С тога је нужно свакому да прочита приповједке Старога Завјета, тко хоће сасвијем да разуми смисао многијех псаламâ.

У погледу редања и раздјељивања псалмовâ ваља ми напоменути ово. У поменутој Септуагинти и у некојијем рукописима јеврејскијем, по томе и у старославенском, те у Даничића преводу св. писма иду псалмови онијем редом, као што се налазе у овој књизи мојој. Али други уредници и преводачи св. писма другачије су поредали псалме, тако да они под бр. 1—8 иду једнако, али већ 9-и раздјељен је

на два, тако да само стихови 1—21 сачињавају псалам 9-и, а стих 22—39 чине псалам 10-и. Тиме, пада псалам наш споменуте грчке редакције под бројем 10-им, под број 11-и те сада броји сваки псалам за један више, све до 113. Овај је такођер разјењен на два, те стихови му 1—8 чине псалам 114-и, а ст. 9—26 псалам 115-и, дакле би их сада било за два више. Али већ наш псалам 115-и спојен је с 114-им, па тако и остаје даље само за један више, све до нашега 146-ога, с којијем је скопчан пс. 147-и. Тим се начином њихов број опет изравнава, па иду заједно до бр. 150; само што, како рекох горе псалам 151. није примљен у некоје зборнике, јер се не држи да је прави Давидов. Понешто су и стихови другачије передани, те н. п. Пс. 74 (75). има каткад и 12. стихова мјесто нашијех једанаест. А сада приступити нам је к појединијем псалмовима нужднога разјасњења ради:

Псалам 1. Како је различно схваћена ријеч коју ја овдје преваћам с *незнабожно* и *незнабожац*, види се од туда, што је други преваћају с ἄθεος (грчки) *impius* (Vulgata) даначе *improbus* (Junius) *Gottloser* (Нијемци) *безбожник* (Данићић) а старославенски превод са нечестивїи, грѣшникъ, безбожникъ, беззаконикъ. Мислим да је и с обзиром на сврху псалтира у нас најбоље рећи *незнабожац*, јер би се иначе чинило дан данас овдје, гдје није тако званијех *безбожникâ*, као да би псалтир оветшао (застарио); а уз ријеч *незнабожац* (ignarus Dei) чини нам се као да су дотични псалмови намјењени и нашему добу, јер жалибоже има и дан данас у крилу исте цркве Христове доста људи, који *за Бога не знају*. Па и у Вукову рјечнику, образ књиге 415, стоји из народне приче узета ријеч „*незнабожац*“ с додатком: „Дође Звонимир *незнабожац* и начини

град Зворник, прије Христа 800 годинâ.“ Много је тога у некојнјем преводима крштено све једном ријечи, чему се није нашло прикладне ријечи, као: зликовац, залац, злорад, злочинац; еле није то све што у псалтиру стоји наперено само проти безбожницима или незнабожцима, већ и проти обичнијем грешницима. Новији преводи разликују врло пујединe такове ријечи матице, те преваћају сваку точно што значи у истинну.

Пс. 2. Стих 7—9 тумачи се, да говори помазаник (Давид) сам. Пјеснику се привиђа, гледа у огледало прошастности, слуша јеку чувенога. Говор је о умјештењу царства, о зачећу царском, које настаје чином помазања истога, с којнјем Господ *посини* Давида. Овај синовски одношај изабраникâ Божијих био је као пророчанство спаситељско у духу старијех Израјиљацâ, те је од највеће знаменитости у Старом а наравно и у Новом Завјету.

Пс. 3. Из времена уз бјежан Давидову из узрока протањања *Авесаломскога* нашао се само овај и 142. псалам. Познато је из историје свјетске и библијске, како је Давидов син Авесалом подигао буну против отца свога Давида, и мало да овај заглавно није, докле Авесалома не погуби Јоав, и не утиша буне.

Пс. 4. Оно у надпису *Уза жице* тумачи се тако, да је Давид овај и некоје друге псалме уручио начелнику пјевачком, с наредбом да се пјева уз арфу и друге справе са жицама, као што су други псалми означени да се пјевају уз свиралу, шошан, шошаним, шошан-едут, аламот, Гетске гусле, о чему се дан данас баш ништа и не зна.

Пс. 6 *и* 11. Наредба да се овај и још некоји псалам пјева *уз*, или *са осам жица*, не има за нас правога смисла.

Хитциг тумачи, да бијаше пјевати у октави, или по осмој врсти гласовној (achte Tonart).

Пс. 9. 15. *Сион* су звали се брегови на којијем је узидан стари Јерусалим, особито *понајвиши* бријег према југу на којему бијаше град Давидов, и према њему на бријегу Мо́рија храм Божији. Сион, Давидов град, био је ограђен у наоколо дугачкијем платнима са 60 кулâ (торњевâ). *Кћи Сионова* је Божија обћина, у свом дјетињском заручничком односају к Богу. На *прагу* њезином, хоће рећи: пред народом Господњијем, јер ту се састају и договарају.

Пс. 10. 1. Брдо Јудино не бијаше обрађено, него као уточиште звјеради што бјеже од људи. Тамо бјежаху и прогањани житељи израјељски, као што бјеже у гору и наши хајдуци. То се дакле савјетује Давиду, нека и он *лети као птица у гору,* па нек се не усуди изаћи на бој, а за разлог узимље се, да праведник сам помоћи не може, кад све пропада, а нитко не ће да ради. Али Давид се ипак узда у Господа, па не сједи прекрштенима рукама, те му Бог и помаже.

Пс. 15. 4. *Налијевати крваве нал'јеве* значи, да Давид у свом великом неуздању у Бога не ће да приноси жртвâ таковијех, какове они прилажу, али не разумјева се, да су то биле жртве из крви или из вина с крељу помјешана, каковијех старинство и не познаваше, него се говори само као да би биле из саме крви, јер их принашаху рукама крељу окаљанима, и савјесћу обтерећеном клетвом. Ст. 5—6. Племе Левијево није добило земљишта при раздјељењу земљиштâ, али њему остаде као и свакому вјерному ужитак у Богу. Мјерачко *уже* — вели — захватило му је ипак друга красна мјеста, — срећа му је красно наниј ела

— те је добно лијеп дио у задрузи Божњој. То рајско насеље његов је дно њему омиљели.

Пс. 17. У надпису овога величанственога псалма спомиње се *прогонство Саулово.* Саул, цар израјљески, позове Давида свому двору као наслједника; али Давид храбросћу својом стече велику љубав и особити углед у народу. Ради тога изпизми се Саул на њега, и стане га прогањати, не би ли га се како избавио. Него то све није користило, те по смрти Сауловој, заузме Давид пријестол, и владао је 40 годинâ. Давид овдје говори сам о себи као о слузи Господњему, јер он је онај, с којнјем почиње царство обећано, као што је Мојсија извадио у Бога закон, а Јозуа земљу обећану. Дивно је и величанствено насликован овдје живом бесједом долазак Господњи усред муњâ и громовâ небесниjех, те при стиху 16. прелази се већ у алегорију. Ст. 3. *Рог* је Израјљцу сподоба оружане силе владања и љепоте. 5. *Велијал*=Βελίαρ-Βελίαλ, придјевак сотоне и његова царства пакленога. Са ст. 31. красно се свршава први дио псалма, те почиње у 32. дио други лирски, као што је први био епски.

Пс. 21. 13. *Волови Васански* т. ј. непријатељи његови, које приподабља јакнјем воловима из Васана, краја на сјеверу од Јавока до подгорја Ермона, гдје је земља Огова била, а после Манасијева. Тако називље и људе тамошње ради необичне јакости њихове. Такове приподобе човјека са животињом у смислу етничном разјасњавају се тиме, што су стари сматрали живиниче и сотону као власти што владају оба у кољену адамском. *) 22. *Јединицу моју*, т. ј. *душу*, која је дакако јединица свакому човјеку. На мјестима

*) Delitzsch: Commentar, образ 201.

називље се душа и „*дика*“ (Пс. 7. 15. 29: што Нијемци преваћају „*die Hehre*“.

Пс. 23. Овај псалам спјеван је, кад је Завјетни Ковчег донешен из Кирјат-Јармина на Сион (*пс.* 131 ц разјасњење). Састоји се двију различитијех половина: *прва половина* од ст. 1—6, пјевала се као *походни* псалам на дочеку Господњем доље под Сионом. 1. и 2. стих пјевао је *збор*, 3. само један глас, 4. други глас, 5. и 6. опет *збор*. Од 7. до 10. ст. *друга је половина*, пјевана је као *улазна* пјесма горе на Сиону пред градом сионскијем, и то 7. ст. по *збору*, 8. и први редак 10-ога по *једном* гласу, као с прага из нутра храма, а остатак опет по *збору* као одговор. 7. *Врата* (вјечности) нека *узвисују врхове*, т. ј. горње прагове, јер су као преннска за улаз госта небеснога.

Пс. 28. *Делиħ* називље овај псалам од „*седам громовâ*“ по том, што се у матици јеврејској изражава грмљавина и ударац грома до седам путâ у овом псалму. Божија сила и слава јавља се у олују. *Воде* јесу óидје киша у облацима. *Ливан* и *Ширион* (у сирском језику се зове овим послиједњијем именом гора *Антиливан*) високе су горе у Палестини. *Кадис* пустиња на западу подгорја едомскога према Аргави, потреса се од силне олује, која подиже пјесак пустињски у зрак. Почетак овога краснога псалма показује отворена небеса, Господа на свом пријестолу усред клиновања анђеоскијех зборовâ, а свршетак му указује на земљи народ Господњи иза потреса гњевнога побједоносан и миром благословен. Иста ријеч *мир* на концу псалма јавља нам се попут свода дýге иза олује земаљске*). Број *седам* је као свети број на истоку, као што је у нас *девет*.

---

*) Delitzsch: Commentar, образ 236.

Пс. 29. Односи се по свој прилици на посвећење призидане стране града сионскога, предузета иза тешке болести Давидове. 12. *Вреће рухо јадно*: т. ј. рухо коротовања или одијело покорничко (Trauer- oder Bussekleid).

Пс. 33. *Лудити се:* Кад удари Саул с војском на Давида, а овај побјегне у област Филистимску, гдје га познаду да је њихов непријатељ од давна познати, и доведу га пред цара Ахиса, стане Давид лудити се из пуке невоље, да тако спасе живот свој, јер га хћаше да смакне. Тада заповједи збиља цар Ахис да Давида тобоже полуђелога отјерају, те се он поврати здрав и читав у своје уточиште домаће у пећину Адулам у пустињи Јуда.

Пс. 38. Из времена прогонства Авесаломскога, као и псалам 61.

Пс. 40. Невјерни пријатељ Давидов бијаше Ахитофел, који се уроти с Авесаломом проти Давиду.

Пс. 42. *Корах*, праунук Левијев, тај што га је ради непокорности према Мојсију и Арону покарао Бог, али синови му бијаху изузети. За Давидова доба бијаше ова породица једна од најпоглавитијијех племена Левијева Кехаговићâ. Корјевићи придруже се Давиду кад удари с војском на Циклаг, и били су чувари вратâ храма Божијегâ на Сиону. —

Овај псалам и тај што слиједи под бр. 43. (као и онај под бр. 25. 54 и 62) изражује душевно расположење Давидово за доба онога, кадаје ваљда ради рата или мутње народне морао да се удаљи од Сиона у пустињу Јудску, и земљу на истоку Јордана, те је неко доба био у Маханајиму у Галааду, и по свој прилици код величанственијех слаповâ (водопадâ) језера Музêрива или оних на Јордану при Панеју. С обзиром на ову околину своју тадашњу, говори се

у стиху 8. као да све те силне воде падају као валови несреће на његову главу.—У осталом као да је задружни обичај био Корјевнића, да пјесме њих којега или више синова ове породице, иду под именом задружнијем њиховнјем.

Пс. 43. Овај псалам близанац је с 59. и односи се по овој прилици на рат сирско-амонићанско-едомски. 20. *Стан шакала*, т. ј. пустиња.

Пс. 44. По спољашњој направи овај је псалам као пјесма свадбена, намјењена некојему цару, о којега имену се учењаци још дан данас препиру, и таковој пјесми баш не би било мјеста у зборнику пјесама побожнијех. Али прастаро је већ тумачење (Јеврејско писмо 1, 8), да је тај цар сами будући помазаник и син Божији (Христос), а заручница жива црква његова, у којему пророчанско-месијанскому смислу говори и старо-синагогско предавање, које вели: „Твоја љепота о цареМесија, већа је од љепоте човјечије.“ Тако би и ст. 10. *царске кћери* били народи незнабожни, *царица* пак нови очишћени, спасени Израиљ, Богу и својему Христу на ново заручени, те ће ступити у задругу његову. 13. *Кћи Тирова* су становници градаТира, те *најбогатији свијех* народа, не само Тирци, хоће се њојзи молити. Оно у ст. 8. *Боже Бог твој*, има такођер мјеста при тумачењу месијанском. По јеврејској матици превађа Делић: „Elohim dein Gott.“ Они који веле да је ово пјесма свадбена некојему цару, гатају да би то могао бити Јорам од Јудеје с Атаљом од Израиља, јер је заиста била кољена царскога из Тира, а његзи отац Ахав, имао је и двор подлистан слоновом кости. 11. *Дом очин заборави* хоће се да рече, нека дјевојка заборави незнабоштво народа свога, и дом идола, којима се клањала у роду свом. С гледишта пјесничкога хвали се и слави вјештина пјесникова, који је у једну

једиту слику сбијо што бива у двору царском и у двору отчином заручнице, простором и временом подалеко једно од другога, како је сватови воде к цару и како улази у царски двор с пратњом својом.

Пс. 45. Говори о рату Моавићанâ, Амонићанâ и Едомићанâ под Јосафатом на Давида и на Јерусалим, гдје се непријатељи његови помуте, те ударе међу се један на другога, докле не претворе бојно поље у самртно гробље.

Пс. 47. Брдо храмовно, или Сион у ужјем смислу, сачињава заиста сјеверно-источну страну Јерусалима старога. Говори се о ратној невољи под Јосафатом, кад се савезници утаборе у пустари Текоа близо Јерусалима. У ст. 8. говори се о трговачком бродовљу, које је саградио био Јосафат с Ахазијем од Израјиља. *Тарсиско коравље*, не властито него као слика свјетовнијех властй наведено (види *пс.* 71 *и разјасњење* к истому).

Пс. 50. Овај псалам односи се на гријех прељуба са Ватсевом (Вирсавијом) женом Уријевом и по тому на крвничтво учињено погубљењем мужа јој Урије, у погледу којега је Давиду пророк Натан објавио казнену усуду Божију, којој се он покорава те моли, да га Бог очисти од тијех гријехова његовијех. Опомиње на покропљење китицом *исопа* (исте биљке, на које струку су послије пудили Исусу на крсту сунђер с оцатом насађен да жеђу гаси), и на прање, које мораде да чини нечисти у сваком случају нечистоће своје. Овдје се то разумијева давако не у тјелесном, него у духовном смислу. И заиста Бог прими искрену покору Давидову, опрости му и преобрати крваи гријех на пречисту бјелину, те се роди из потоњега законитога брака Давидова с Ватсевом син му Соломун, најблагословенији између свијех царевâ.

Пс. 51. При *Авимелеху*. Говор је о оној згоди, када

бијаше Давид у Нову (Нобу). Поводом овога издајства Доигова погубе 85 свештеника, само син Авимелехов, Евјатар, утече и дође к Давиду.

Пс. 52. Овај псалам није друго већ онај исти, који долази под бројем 13. с малом промјеном, али у неку руку ипак знаменитом. Та промјена односи се на име Божије, које се у матици зове у некијем псалмовима из почетка *пс.* 1 до 42, и отрага од *пс.* 85 до 150 само *Јахве* или *Јах* (*Јехова*) а у осталима мало не посвуда *Елохим.* *) Ст. 6. Односи се ипак, различно од *Пс.* 13. — на неки нов догађај, и ту се говори у трећем редку тога стиха к народу Божијем, против онијех који су били ударили на њега.

Пс. 53. Напоменути горе Евјатар дође к Давиду у тврђаву Кејилу, гдје ее затвори са 600 момака, те му јави поруку Божију, да ће га издати становници, ако Саул удари на град.

Пс. 55. Надпис „*О далекој голубици н'јемој*" тумачи се као да је то само наслов или почетак некоје народне познате пјесме, по које мелодији се имао пјевати овај псалам.

Пс. 56. 57. 58. У надпису „*не погуби*" тумачи се као и ово горе, да је само назначена мелодија народна.

Пс. 56 Надпис: *Пећина* је од Адулама, или она лавиринтична на горама у Енгиду.

Пс. 58. Вечерња пјесма из добе опасне у Гивеју, гдје Саул хтједе Давида да смакне из потаје, прије него што ће заповидјети да га погубе сутрадан јавно. Али Давид опази намјеру крвника те измакне некано за времена.

Пс. 59. 9—10. Овај псалам тиче се најјаванијега, најдуљега и највећега рата Давидова с Амонићанима. Докле

*) Vide „Symbolae" од Дра. Delitzsch'a.

давид војева с овима на сјеверу царства свога, ударе Едомићани с југа на његово с те стране неутврђено царство, те ало не буде му залуду сва корист побједâ његовијех на јеверу, докле и те непријатеље Давид не савлада, и не вузме њихов главни град Идумеј.

Ст. 8—10. *Раздјелиш ћу Сихем* (Самарија): Давид каже ако му рече Господ нека узме свој дио од свега тога. Спомиње е суд Божији, којега је чуо пјесник из устâ Божијих, те и он) све броји к својој отчевини, и као побједитељ према суједним народима Моав, Едом и Филистимска. Овдје говори ам *цар*, и казује својијем ријечима оно што је чуо од Господа. Могло је бити ово, веле, и пророчанство (оракул) да е Давид лагље утврди у владавини над својијем сусједима као посинак Божији. *Сихем* је био град и покрајина у ред земље Давидове на јужној, долина и мјесто *Соков* на јеверој страни Јордана, племена Гадскога. *Галаад* и *Манасија* племенска област од Гâда и Рувна. *Јефрајим* и *уда* најјаче су покрајине његове, и стога ће по њима да влаа. А *Моав, Едом* и *Филистимска* имаду да остану поијеђене и покорене, и то поносити *Моав* само као његова осуда за умивање, као што се на истоку носи за војсковом; коварни *Едом* има да се покори без и каква поговора, р *бацити обућу* на нешто, значи на истоку да је оно оја имовина. „Она је била обућа моја, па сам је изуо“ аже Арапин за жену, коју је одбио. *Пјевај ми земљо Филистимска*, вели, нека она покликује добитнику свом, ма а јој није до пјевања. *)

Пс. 60. Псалам из доба Авесаломскога, пјеван у Гаваду, када царска војска поби мутљивце у планини Јеф-

*) Delitzsch, образ 390.

рајимској. Удаљен из земље Господње у ужјем смислу, земљи с они крај Јордана, чинило се Давиду као да је да леко од лица Божијега, на скрајној крајини земље.

Пс. 66. Свака благословена жетва Израјељцу је изпу њење обећања Господњега, и поручанство, да је Бог уз на род свој, и да не ће необјављено остати његово позвање н све народе свијета. Код некојијех старијех зове се овај псалам управ „*Отченаш Старога Завјета.*“

Пс. 67. „Прекрасни псалам овај попут пјесме пророчице Деворе, (библијска историја, књига о судцима) стоји на највишем ступњу осјећања химнијскога, и најславнијз из књижевности старинске ту је сједињено“ — вели Делић Али је и задао крваве муке онијем који су стали да га пр тумаче. Ст. 13. *Која дома сједи*, т. ј. домаћица, љуба во никова, која ће га дочекати, па дјелити војнички плијен шт ће он донијети дома кад се врати с војске. 14. *Голубица — посребрена крила — перје јој се златни:* Добитници ће се смирити, обогаћени плијеном богатијем од сребра и зла предобитнијех непријатеља. 15. Побјеђени непријатељи с се разсули, те се од њихова оружја, оклопа, кацига, однијел и т. д. земља бјеласа, као снијег на гори Селмону. 16. *Гор Васанска* (Басан) гора је висока, хумовита, из вулканск троске, лаве и базалта камена, од којега јој изводе име. Он стоји као какав горостасан непријатељ према кршовитому пјесковитому Снону маленому. 23. *Од Васана довести ћу* Као да ће разбјена војска непријатељска побјећи к југу горе Васанске, те још даље на југ у дубљине морске (сла море) и сакрити се. 25—28. Ово је као већ у напријед опи сана будућа слава Божија, која ће се славити кад се из бави народ, побједивши непријатеље своје. На ту славу до ћи ће сва племена Израјељска, из којијех се именују сам

ı јужна и два сјеверна: племе Вењаминово, као најзнаменитије, напријед. Јуда, племе Давидово. Завуломска и Нефтимовска су славни с јуначтва свога. 31. *Звјер у ритру*: ка укроти крокодила у Нилскијем ритовима у Мисиру исирски народ). *Крд волова* т. ј. јаке цареве који владаc народима као *с теоцима*. Са *шипкама сребренијем:* ребром некованијем богати народ, или можебит они што се однијело накићено сребром, као токама.

Пс. 71. *Пјесма Соломунска,* или *о Соломуну:* Преорно је питање у какову одношају стоји Соломун к овом алму. По читавом смислу свом овај је псалам *народна лишва за цара*, а црква Христова га држи да је *месијски*. Делић пише као да је овај псалам намјењен самому ломуну, и као да је он сам њега метнуо у уста народу, ı је ступио на пријестол. За доба Давидова и Соломунова вјела је још нада вјернијех очекивајући спасење с цара Давидова. Тада се још није знало што о другом спасу еснји) него о Божијему помазанику на пријестолу царм, који је сам Давид и Соломун био. Еле када се доказа, царство њихово недосеже до те висине, да оживи помиај правога спаса или помазаника Божијега, а и познији даоци осујете сасвијем наду ову, утрне се та нада у поду садашности, те стане се лице спаса који ће да дође укаати у чистој зраци будућности. Духу народа Израиљског ı је тада сам Јахве (Јехова) спас и средоточије највјешће-спасења будућега. „Стари Завјет је", вели прекрасно ић — „као ноћ према дану Завјета Новога. У тој ноћи роде е противнијех страна двије звијезде обећане. Стаза једне звијезде силази одозго доље: а то је обећање Јеховљево ће доћи он сам главом. Друге звијезде стаза ишла је одо горе: то је нада у поколење Давидово, из праа само

човјечанско и земаљско прорицање о сину Давидову. Он
двије звијезде сретну се на покон, стопе се у једну звијезду
тада ноћи нестане и сване дан. Та *једна* звијезде је Исус
Христос, Јахве и син Давидов у једном лицу, цар Израиљев
и избавитељ свијета, једном ријечи *Бог-човјек*" *).

Ст. 8. Соломуново царство захваћало је од Ефрата ри
јеке и Средоземнога *мора* до Мисира. 10. Цареви *Тарсис*
ки (владаоци сребром богатога тада главовитога *Turtessos*
у јужној Шпањолској) и они острва и обала поменутог
мора, дакле *владаоци Европе*, па цареви *Саве* (Саба) *Ме*
роје, Нубије, јужне Арапске, који су посегли за славом
Соломуновом. 20. *Свршише се мôбе Давидове* тумачи се
као да су некада прави псалми Давидови, барем у прво
зборнику псалама, инили само довле, те је овдје као назна
чен био конац њихов.

Пс. 73. Повода овоме псалму, кажу, могло је дати то
што је Антиох Епифанес вративши се с војском из Мисира
по Јасону побуњени Јерусалим казнио начином најокрутни
јијем, поробивши његов храм, понесавши собом драгоцјено
посуђе, злато са зидова и врата његовијех. Небројене Из
рајиљћане посјече, а друге продаде у сужањство; а т
окрутност понављала се и послије, силили су народ да с
клања Богу Јелинскому Цевсу олимпискому, и хћаше их зам
та Антиох да појелини. 14. *Смрска главу змају водено*
му, т. ј. Левијатану као знамењу царства Фараонскога,
потому народу Мисиреному, те их је море црвено избаци
вало на храну звјеради пустињске, која се овдје разумијес
под *пустињацима*. 19. *Грличице своје* т. ј. свете обћи
Божије.

*) Delitzsch Commentar, образ 452—453.

Пс. 75. Односи се на поражење Асурске војске пред Јерусалимом, и послједицâ догађаја тога. *Салим* је старо име Јерусалима. Горе *хајдучке* узимљу се за горе Шејиритскијех зулумћарâ, који би поробили свакога, кога гдје досегну.

Пс. 77. У овом лијепом, поучном псалму прича се епскијем начином у кратко али красно и живахно историја Израиљска од времена изсељења из Мисира до Давида, и показују се догађаји народњи као у сјајном огледалу за опомену и науку младог нараштаја. Библијска повјест најбоље разјасњује псалам овај. У Берлину се налази у стобору краљ. музеја горостасна камена прилика Рамсеса II. цара Мисирскога, из Таниса у Мисиру допраћена, а то је статуа, коју су гледале очи Мојсијеве, кад је био на пољу Цоану *). 60 У *Силому* (Сило) био је Ковчег Завјетни од куда дође у Кирријат Јеарим (*Пс.* 131 и разјасњење) а послије на брдо Сион. 63. *Огањ* је овдје *рашни*, навластито с Филистимцима, гдје погину 30.000 Израјиљацâ. 64. *Покајних неби удовицâ*, т. ј. ратом су препријечене биле, да изпуне покајне обичаје по смрти другова̂ својијех. 66. *Побије с леђа*, т. ј. исте Филистимце, али се разумјевају и ратови под Самунлом, Саулом и Давидом.

Пс. 80. Отчинска, али веома озбиљна проповјед пасхална, коју чини Бог избавитељ народу свому избављеному. Израјиљићани морадоше у Мисиру носити земљу иловачу у *кошарицама* за ударање опекâ, (цигља). 8. *Мерива* мјесто чуда удијељења воде, гдје кушава Господ свој народ, да ли ће се у њега поуздавати послије тога знамења његове силе и милости. (Св. писмо: изход 17—7).

Пс. 81—1. *Сабор Божији* рећи ће: обћина Божија, а

*) Brugsch: „Aus dem Orient" 2, 45.

они нижји богови као да су начелници, кнезови, или судци у истој обћини, те они злоупотребљавају област њима од Бога подјељену, да угњетавају сиротињу, судећи криво, а на страну зликоваца.

Пс. 82. Говор је о побједи Гидеона над *Мадијанима*, као једна од најславнијех успомена Израјељскијех, затим побједа Барака и Деворе над *Сисаром* (Sisera) и над царем Ханаанскијем *Јавином*, чији је војвода он био. У *Кисону* су им пливала мртва тјелеса на хиљаде. *Андор* (Endor) при Тавору принадлежао је такођер к разбојишту тадашњему. *Зив* и *Орив* били су великаши Мадијански, *Салман* и *Зев* цареви њихови.

Пс. 89. Овај псалам носи на свом челу, веле вјештаци, сва знамења, да је збиља то молитва *Мојсијева* на свом повратишту кроз пустињу с народом својијем, у доба изумирања старијега поколења Израјељскога.

Пс. 90. И овај се псалам пјевао начином драматичнијем, и то стих 1. као први *solo;* 2. као други *solo*, 3—8. опет први, а 9. други *solo*. Ср. 10—13 опет први, 14—16 пак трећи (Божански) глас.

Пс. 91. 13. *Финик* је грчка ријеч за дрво што се иначе зове *палма*.

Пс. 101. 9. *Граде клетву од имена:* Кад хоће да куну кога, говоре: „Дао ти Бог као и тому и тому.“

Пс. 103. Према седам дана створења свијета, раздјељен је овај псалам и на седам раздјела: стих 1—4. | 5—9. | 10—14. | 15—18. | 19—23. | 24—30. | 31—35. | Сваки раздио говори о једном дану творења свијета. Него гледа се и на читаву васиљену, па то није посве обшестарено.

Пс. 105. Овај псалам говори о грјешном понашању

Израиљеву од Мисира, у пустињи, те у земљи обећаној, чиме су заслужили, да се испуни пријетња сужањства, а

Пс. 106. Прекрасан је израз хвале и опомене онијех, који су *спасени* из сужањства и другијех биједа.

Пс. 107. Вјештаци у овој струци тврде, да је овај псалам састављен из двају одломака псалама Давидовијех, од којијех први иде до стиха 6. а други од 7. до 14. Ст. 1. моја *дика* т. ј. душа.

Пс. 108. „Гњев проти незнабожцима, који враћају незахвалност за искрену љубав, и прогањају безгрјешнога, те хоће клетву мјесто благослова, дотјеран је у овом псалму до скрајности. Што овај високи ступањ анатемисања (као врхунац клетвенијех псалмова) разјасњава и изпричава, јест оно, да се Давид осјећа као помазаник Божији, те прогонство проти њему дира у њему и Христа који ће доћи, и тако дух тога гњева прима вид месијански. Али у уста спаса који страда, не слише ове ријечи, јер то није дух сионски, него дух синајски, који овдје говори из Давидовијех уста. Тај дух гњева побјеђен је у Новом Завјету духом љубави Христове. Ове клетве су биле за оно вријеме као опомена, која је кадра да поплаши грјешнике, и да их одврати, да не дирају у светца Божијега; а таково одвратно огледало јест и дан данас овај псалам непријатељима и нападачима Христа и његове цркве. Христјанство пак вољело би, да се непријатељи његови обрате, него да се они изтријебе. Али ако они то не ће, неби баш ни Христјанство имало да се плаши њихове пропасти. И клетвени псалми потекли су из духа пророчкога, па и ту ваља дати част праведности Божијој, те се препоручавати тијем више милости његовој“ *).

*) Delitzsch Commentar, образ 635 и 52.

Пс. 109. 4. *По реду Мелхиседекову*, т. ј. да свештенички чин буде у њему за вијек сједињен с цареком власти, као што је то случај био с Мелхиседеком, царем од Салема. Али овому смислу приговара, што Давид није имао повластицâ свештеника врховнога. Некоји гатају да се ово односи на некојега кнеза Макабејскога, али ни то се доказати неда. Дапаче у овом псалму влада дух месијанско пророчански; и овдје се Давид ваљда већ у старости својој, као одриче улоге избавитеља, те му очи назиру правога спаса у будућности не далекој. *И на земљи сатре једну главу;* т. ј. некога владаоца сусједне велике области. 7. *подигнути главу:* он ће на свом путу задовољан бити ако се само из потока напије воде; он ће само стати да се окријепи, па ће опет борити се, да постигне побједу, а за награду ће он као добитник подигнути главу.

Пс. 110 *и* 111. Као да су близанци по вањској направи и по садржају нутарњему. Састављени су из старијех псаламскијех и нијех изрекâ, и оба су спјевана у матици редом алфабетичнијем, и тако им је на челу свакога редка (22) по слово алфабета јеврејскога (22) с којнјем прва ријеч почиње у сваком редку (акростихон).

Пс. 117. И овај псалам пјевали су начином драматичнијем. Ст. 1—4. при *полазу* на посвећење цркве; 5—18 уз пут, 19. при *улазу*; 20—27. пјеваху они, што дочекиваху и поздрављаху славнî ход; 28. бијаше *одговор* дошавшијех, а 29. пјеваху сви заједно у *збору*.

Пс. 118. Овај најдужи псалам у читаву псалтиру поучна је бесједа без икакве поезије, али дивна је неизцрпива рјечитост списатеља његова у промјењивању изражајâ о једној те истој помисли, *о пробитачности законитога поступања побожне душе.* Гатају да је списатељ морао у

тавници затворен бити, кад је извађао псалам овај тако на дугачко. Написан је у матици у 176 двостихâ (дистихон) раздјељеннјех на числа (строфе) полаг алфабета јеврејскога, с надписом свакога числа од осам двостиха с једнијем словом, а прва ријеч свакога двостихâ почиње опет са словом алфабетичнијем числа свога. Има и преводâ, у којнјех је рабљено раздјељење ово акростихично.

Пс. 119. Ово је посебна врст псалмовâ све до 133. дакле њих петнаест, што носе наслов, којн су превели грчки: Ὠιδὴ τῶν αναβαθμῶν, латински: *canticum graduum* (Vulgata) canticum *excellentissimum* (Junius), њемачки: *Stufenlieder*, Lieder für den *höheren Chor* (Luther), у старо-словенском: Пѣснь степенѣй, а руски „Пѣснь возхожденія.“ Даничнѣ превађа „за *пењање.*“ Једни држе да су ово пјесме побожнијех путникâ, што су их они појали на свом путу на зборове црковне. Предавање јеврејско разумнјева овдје *стубе храма* Божнјега, којнјех је било на Сиону из преграте (женске цркве) у велико дворište 15 те и јест 15 тијех *стубовнијех пјесамâ*, као за сваки *ступањ од стубâ* (Treppenstufe) по један псалам, које су Левите пјевали на тнјем стубама. Други тумаче овај назив тиме, што је садржај овнјех петнаест псалмâ такав, да се смисао њихов развнја и подиже све засобице из првог помишљаја у другом, из другога у трећем и т. д. те и некојнјем ријечима хватају се као карикама у ланцу једна за другу, и чине својнјем помишљајима као стубе духовне к савршенству. Ове ријечи су назначене у поменутнјем псалмовима писаћим словима, и мени се чини као да су поједини стихови пјевани по разнијем пјевачима, који су наведене ријечи ово као предавали и примали једни од другнјех, који начин пјевања морао је бити од особите милине. Према том тумаче-

њу назвао сам ја ове пјесме *поступовнијем*. ст. 5. *Мосохи* и Кидари онаки, крвожедни народи између Црнога и Хвалинскога мора, с којнјем се живјети дало није.

Пс. 131, 6. *Кирјат-Јаримским:* По Израјиљићанима приликом битке при Евенезеру из *Силома* у земљи племена Јефрајимова, донешени Ковчег Завјетни падне у руке добитника, и остане ту окó 20 пунијех годинâ у Кирјат-Јариму, у племену Јудином, докле га Давид из овога мјеста јудскога не пренесе на Сион.

Пс. 132. 3. *Ермон* је висока гора, гдје има и љети снијега, којега топе љетне врућине, па се диже влага у зрак те пада вечером као обилна роса на подгорје које се зове гора Сионска. *)

Пс. 133. Ст. 1—2. Пјевали су као позив, а стих 3. као одговор.

Пс. 134. Овај псалам је састављен из разнијех мјестâ св. писма (закона, пророкâ, псаламâ) што се зове у Латинâ и Нијемацâ „Musiv-Styl", као да би што из разнога тесаногa камења састављено било (Mosaik).

Пс. 140. Односи се на вријеме, кад је Давид био протјеран из Јерусалима, те не могаше до Сиона. Стара црква учини тај псалам пјесмом вечерњом, као онај под бр. 62 јутрењом.

Пс. 136. Овдје се обзиру на вријеме сужањства свога у Вавилонској. Ријеке Вавилонске ово су ријеке по читавом Вавил. царству, дакле не само Тигрис и Ефрат, него и Хаворас, Еулос, гдје су пророци Данило и Језекиљ вијали виђења своја. Ова пјесма дише осветом проти Едому и Вавелу, навластито проти првому, којега становници народна браћа

*) Van de Velde путовање, књига I. образ 97.

бијаху Израјељцима, али су се најсрамотније и најокрутније понашали при разорењу Јерусалима, те исти пророк Јеремија свједочи, да су такови били. 8. *Кћери вавилонске:* т. ј. становници Вавилонски.

Пс. 149. Овнјем псалмом неможе се молити дан данас, вели Делић — без тумачења црковнога, а задатак је цркве да ријечи његове протумачи у духу Завјета Новога. Смјер псалма овога ишао је у оно вријеме на то, да се сви силни покоре *„писаном закону“* Божнјему.

Сада ми је протумачити још некоје ријечи, које се не чују посвуда у народу нашем:

Бранич, defensor — Beschützer; букњати, ardeo — lodern; бусати, frutico — sich bestauden; васиљена, васиона, orbis terrarum — Universum; вилиман, велики вир, vortex major — grosser Wasserwirbel; гањати (не гонити) persequi — verfolgen; гвирити, oculos defigere — anglotzen; гêм, pelecanus — Pelikan; дах, halitus — Hauch; животан, obesus — wohlbeleibt; жи́жак, овдје као свијећа, lampadis genus — einfachste Art Lampe, такођер бубица у житу, особито у зечку; задриштати, robustum esse, — kernfest werden; залац, homo malus — böser Mensch; зликован, improbus — Bösewicht злобити кому, omnia mala alicui cupere — jemanden übel wollen; зра́к, aër — Luft; изкопњак, exstinctor — Vertilger; изчиљети, defficio — zu Ende gehen; носта̀ (не носта́) ab oriente sole, — vom Sonnenaufgang; јави као, plane — gerade so wie; каматник, fenerator — Wucherer; клик, покла̂ик, clamor — das Rufen; корота, luctus — Traueranzug; коваран, astutus — falsch; лаворити, de vento leni et miti — sanft wehen; лелијати се (жито, шаш, трава) fluctuare — wogen; либати, вода либа (не *се*), fluctuare — wogen; лозје, vites — Gerebe; лу̂к, arcus — der Bogen (Waffe); мајина, silentium

venti super aquam — Windstille auf dem Wasser; маслина, olea — Oehlbaum; мôба, preces — Bitte; (такођер намољени тежаци); моћи, reliquiae — Reliquien der Heiligen; мрачај, regio obscura — Land der Finsterniss; наочицê, evidenter — augenscheinlich; невидовно, improvisus — unvorhergesehen; невидом отишао, evanuit — verschwunden; окô, окола, castra — Lager; ништавац, nebulo — nichtswerther Mensch; од злобâ, ex malevolentia — aus Missgunst; палучак, campus herbidus prope aquam — Au; пòтес, magna pars fundi — grösseres abgetheiltes Grundstück; претило, pinguis — fett; посегнути за кога, tueri — sich annehmen; помјерити се, то што и помјестити се, moveri loco — sich von der Stelle bewegen; пуње, quod infunditur — die Fülle; свиснути, rumpor — bersten; свита, pannus — Tuch; скапати, pereo — umkommen; слана, pruina — der Reif; слàвнó (не слáвнó) solenne — feierlich, festlich; слàвнá пјесма, Fest- oder Lobgesang, Hymnus; станац камен, становно камење, granites — Granit; стопало, pes — der Fuss; стрàха = страва; сувјера, fides simulata — Scheinglauben; тријем, porticus — Halle; тити, тијем, тију пàше (не хтити или хотјети) pinguesco — triefen; титњати (дијете кад спава) crescere — zunehmen, gedeihen; утувити, capere — erfassen, merken; узгоран, superbus — stolz; устока, eurus — Ostwind; утока, effugium — Rennen; усуда, усудити, fatum, destino — Schiksal, bestimmen, urtheilen; улати се, circum repto — herumschleichen; хум, collis — Hügel; чувадар, custos — Beschützer; наставати, habito — wohnen.

Мало не све ове ријечи јесу саме праве народне *), и

*) Таковијех ријечи има доста и у мојој књизи „Недјељко," ма да се ондје нијесам уклањао гдјекојој старославенској ријечи. Еле то сам радио за то, што сам смјерао, да ми ондје

мало ће их бити, које се неби нашле у „Србском рјечнику“ *Вука Ст. Караџића.* Овакове рјечи и реченице пакит су и зачина језика нашега, и тога ради ваљало би свакому образованом нацинцу, особито пак књижевнику, умјетнику, свештенику, чиновнику, и т. д. не само да марљиво чита, него и да *учи* Вуков рјечник, навластито фразеологију његову, па многе технологичне рјечи, које су ту ухваћене. Нека се не замјењују народне рјечи кованьем новијех рјечи, докле једна права народна тече, те се може да раби на свом мјесту у смислу конкретном или метафоричном, а да им се за живу главу не подмеће други смисао, него га у народу имаду.

Али колико је и књижевникâ који *читају Вуков рјечник,* те се труде, да право схвате не само облике него дух и фразеологију језика србскога? Да се тако ради, неби се налазило и у описима књижевникâ нашијех на гласу сила смијешљивијех quid pro quo, те се неби порађала и непоразумљења без темеља, као што ће нетко узети рјеч „*невјера*“ (perfidia) за *помањкање вјере религијозне,* нетко ће писати „*постарах се*“ (ваљда по старославенскому состарахсѧ) када хоће да рече *постарах*, еле: *постарати се,* не значи остарети, него *бринити се* за нешто; неби се

спјеванâ служба Божија и језиком буде одјек православне цркве, те да и некоје рјечи, које се слушају у нашој цркви православној, сјећају читатеља на исти чин литургични, духу и уху његову омиљели. Исто тако нијесам хотио, да избјегавам онај начин пјевања, гдје пјесник кадикад и сам проговори те властите мисли своје изражава о предмету пјесме своје; еле то се налази и у нашој народној пјесми, која је мени била за углед у свему, ма да ја врло добро познам правила епскога пјевања другијех народâ. Него шта би рекао к томе (субјективном проговарању пјесника у епосу нашем) овласћени судија, југославенска академија знаностî?

писало „*пријеличива*“ болест мјесто *прелазна*, и т. д. што је све наћи у *Вукову* рјечнику. А ваљало би већ да и ми почнемо памити и на оно што су стари Јелини у свом језику називали *атицизмима*, пишући најкрасније нарјечје своје атичко с обзиром на праве народне особине његове. Граматиком и правописом није изцрпљено знање језика.

У погледу правописа ударих ево и ја уваживши многостране жеље, правописном ставом Вуковом, ма да се држим више сустава етимологичнога (органичнога) него ли фонетичнога, ма да сам увјерен да није пробитачно удаљивати се одвише ни у том погледу од књижевности другијех племенâ народности своје. Али сад изгледам и ја од онијех који су то од мене захтјевали, да ће и *они већ једаред својски загрлити оно нарјечје* и све красоте особинâ његовијех, *којијем је писао славни Вук*, и које је најприкладније, најбогатије и најкрасније од свијех. Та и онако се родило најздравије и најједрије чедо нашега духа народнога — *народна пјесма српска* — на југу нашем, те је као у сну узтитњало, задојено природнијем млијеком нашега дивнога нарјечја јужнога. Наша књижевност може само тада право процвјетати, ако јој знаности руком посијемо сјеме на тој лији живијем духом народнијем већ дивно сјетви приређеној, те се она ту на тој природној угарници својој прозелени, разбуса, узрасте и разграна. Само тако ће наша књижевност напредовати силно природнијем кораком својијем, сегнувши на свако поље умнога рада човјечнјега. Тако ће нам имати књижевност темеља становна, и знат ће се, који је тај језик наш, које је та наша књижевност. Знанствена дружтва, новинарство, омладино, слоге ради напријед!

ПРЕДБРОЈНИЦИ.

Бабска (Сријем): Обштина, Ђура Шомођи колар, Јосиф Пробојчевић колар; свега 3 књ. — *Бавaниште* (Сријем): ГГ. пароси: Јован Милковић, Аксентије Димић, учитељи: Илија Вујачковић, Сава Петковић, Јован Битијевић, Богољуб Николајевић; свега 6. — *Бањалука*: Од г. Василија О. Пелагића архим. проф. и управ. богословије за себе и сиротне ученике 10 књ., а за посинка Душана 2 књ. гг. Ђорђе Делић трг. за сиротне ученике у бањалуч. богословији 5 књ., Јован Кнежевић за сина Алексу и кћер Совку 3, и за сиротне ученикэ 3 књ., Јово Билбић, Спасоје Бабић, Лазар Кнежевић, Јефта Авдаловић, Риста Спахијић, Тодор Пишћевић, Сава Сурутка, Сава Баслаћ, Ђуро Илисијић, Гомнонички игуман Партеније и јеромонах Исаије. Градишчани: Сима Пиштевић, Божо Љубојевић, Илија и Васа браћа Билбићи, Стева Екмић. свега 38 књ. — *Баранда* (Банат): Г. Г. пароси: Василије Шенар. — Константин Поповић. свега 2. — *Бартоловци* (Хрв.) г. Пусац Јосип 1. — *Берак* (Сријем.) Г. Иван Михаљевић парох, књ. 1. — *Беч*: Од г. Ђорђа Миличевића велетржца: Г. Г. трговци: Милош Кара-Стојановић, Никола Рига 2 књ. Сидон Бркић, Васа Котур, Јевта Цуцић, Светозар Рашковић, Сима Вулетић, Гавра Владислав, Ђока Суботић, Марко Николић, Јован Николић, Јосиф Јосифовић, Михаил М. Павковић, Михаил Штова, К. Мухули, Д. К. Мировић, Милош Радосављевић, Љубомир Крајновић, Лука пл. Бан, Теодор Остоић, Мирко Кланић, Коста Суботић, Коста Чавић, Милош Драгутиновић, Димитрије Величковић трг. из Београда, Љуба Марковић трг. у Смедереву, Васа Лазаревић трг. у Земуну, Крон Теодоровић трг. из Пеште, Лазар Трифковић трг. из Београда, Милан Бранковић трг. из Београда, Никола С. Николић трг. из Београда, М. Е. Стојановић трг. из Пожаревца, Јов. Михајловић трг. из Вуковара, Никола Адамовић

трг. из В. Кикинде, Лаза Вуков трг. у Новом Саду, Ђока Јанковић из Митровице, Петар Станковић др. права у Бечу. Урош Кнежевић правник. = 40 књ. — (Од г. Петра Лалића). Г. Г. Теодор Гаврић, Стефан Вучковић, Ђуро Ђурић, Лука Оршанић, Теодор Пандуров, Венцеслав Грос, Јован Наглић, Јован Головацки, Јосиф Ширер, Јован Острић, Моја Косановић, Никола Гродчанин, Никола Тарбук, Коста Радосављевић, Никола пл. Здунић, Емил Селденмајер, Маријан Ферковић, Антоније Цебуски, Драгутин Домански, ћира Живнић, Адам Цветковић, Фрањо Шалда, Г. Пешице, Симо Шарац: = 25 књ. — Г. Хаџи-Ристо трговац, Г. А. Мародић академички сликар, Г. Богољуб пл. Секулић ђак. Г. Стево Верчевић правник, Гђа Мина В. Вукомановића за сина Јанка Вукомановића Рудничанина, Г. Пера Видаковић родом из Санада и љубитељ читања: = 6. Свега у Бечу 71 књ. — *Беловар*: Г. Стефан Шашић major, Јосо Већеринац капетан. Андрија Бирач парох. Павле Матијевић поручник, Марко Лишчић капелан. Владислав Мужина. поручник, Фрањо Ковачевић поручник. Рафаило Милошевић, надпоручник. Василије Војновић, парох. Стефан Ђурић, тражмештар. Фрањо Часка, поручник. Стефан Пушкаш, капрал. Фрањо Подел; пароси: Дане Георгијевић. Павао Бранднер, Игњатије Каткић, Алекса Подел = 17. Major Јосип пл. Турковић, Ивкунец надпоручник, Алфонс Едер ученик, Босанац парох, Станко Поповић писар, Бојчетић и Мијанло Раданчевић проте, Момчиловић надпоручник Р. Шегерц, Теодор Блондијан надпоручник, Никола Ловрић; капетани: Медакавић, Стојисављевић, Јелен, Богдан Даутовић, major Марковић, Остојић поручник, Маренић рачунски чиновник, Богојевић учитељ, Ђакић. = 21 књ. *(Од Вукашиновића Василија учитеља)*: Г. Г. трговци: Николај Добрић. Стефан Ђурђиц. Николај Вишнић. Георгије Ружичић. Петар Божовић. Петар Витојевић. Владимир Николић. Г. Г. Прокоп Марковић. Саво Гужвица. Стефан Магош, Стражмештар. Вукашиновић Василије, учитељ. = 12. свега 49. *Брежци*

(Крањска): Г. Др. Радослав Разлаг одвјетник 1. *Бечкерек велики: Од Г. С. Савића одвјетника:* Г. Г. Стева Вуков одвјетник књ. 2. Александар пл. Трифунац одвјетник. Стева Савић одвјетник. Св. књ. 4. — *Бешеново (Сријем):* Манастир Бешеново. Обштина Бешеново. књ. 2. — *Беркасово* (Сријем): Србска обштина, Ђорђе Костић биљежник, Милош Мојсиловић трговац, Антонија Мишљеновић, Мита Митровић, Стојко Поповић, Јован Крипић, Гаша Хорватовић ратари; Сима Михајловић трговац, свега 9 књ. *Биоград*: Г. Г. Алекса Романовић начелник, Ђорђе Пантелић 1. Секретар мин. правде; Прото Живојин Марковић из Ваљева; пароси: Јован Поповић Лопатањски, Јаков Протић Буковачки, Стеван Поповић Осечански, Раваило Ковачевић Крчмарски, Иван Протић Каменички; Јанко Гладовић учитељ Осечански, Радован Лазић председ. обћ. Ваљевске. Вучић Миловановић писар, Светозар Табаковић трг. Ваљевски, Димитрије Зељић трговац Осечански. = 13. Књижар В. Валожић 10 (а 100 у комисију) Свега 123. види доље: „*Доцније стигли*". *Бијела црква* (Банат): Србско-банатска 14. граничарска регимента књ. 18. — *Бингула* (Сријем): Стеван Петаковић кнез, Живан Исаковић земљедјелац, Јован Брашанац земљедјелац, Тихомиљ Марковић парох, србска школа; свега 5 књ. — *Бошош* (Банат): Г. Антон Маринковић, парох. 1 књ. *Бобоша* (Сријем): Г. Г. Проко Миладиновић парох, Ђоко Миковић биљежник, Максим Патковић парох, Стево Миковић економ, Пано Нећељковић кмет, Недељко Милинковић кнез, Гавро Томић учитељ, ратари: Мика Бабић, Татомир Миланковић, Тодор Мијатовић, Петар Кланић, Јаков Бобоћанин, Школа православна у Боботи књ. 5. Свега 17. — *Брестовац* (Банат): Г. Лазар Постић парох, Г. Г. Јован Димитријев, учитељ, Јосим Постић гостионик. — *Бршадин* (Сријем): Г. Г. Филип Милошевић администратор парохије, Велендерић парох, Трифун Ђурић учитељ, Обштина Бршадин за сиромашну дјецу књ. 5. Свега књ. 8. — *Брод* (Слав). Од г. Јоце Поповића: Пречастни г. Жаверије Оршолић опат

и жупник; пароси: Мијо Малин, Никола Ерготић, Антоније Смољановић; самостан о. о. фрањеваца у Броду, његов настојник Иво Родић; дух. помоћ.: Илија Топаловић, Илија Перишић, Блаж Радонић, Виктор Брничић, Лука Франић; трговци: Јоца Поповић, Ацо Петровић, Алекса Радосављевић, Дн. Димовић. Свега 16 књ. — *Вараждин* (Хрв.). Од г. Фрање Ковачића: Г. Драгутин Ковачевић мјерник, Стјепан Чукац, Јосиф Цепанец, Јосип Сркуљ, Мијо Копривњак, Стјепан Потлачник, Фрањо Рајхвајн, Фрањо Вашарош, преч. г. г. канонници: Јанко Болеславски и Јосиф Микец; Драгутин Пић, Драгутин Томашић, Јосиф Зорко, Зено Крок, Фрањо Штампергер, Матија Дервенкос, самостан о. о. фрањеваца, Антон Хорват, Грегор Кумрић, Вјекослав Лапић, Игњатије Краљек, Коста Јанковић, Максим Синковић, Јосиф Прусац, Фрањо Кајзер, Ру олф Малер, Ђорђе Маршић, Матија Штајнкус, Стјепан Хладика, Михаило Медвед, Фрањо Лесјак, Јаков Леванић, Фрањо Валдец, Здравко Жнидарић, Иван Мецилошек, Јосиф Новаковић, Ватрослав Димић, Ђуро Ершек, Исидор Шипек, Јаков Пеновић, Иван Ершег, Матија Штајбих, Антонија Слуински. свега 44 књ. — *Вера* (у Сријему): Г. Г. Јосиф Ракић поштар, Глиша Јанић парох, Димитрије Аврамовић учитељ, Општина Вера за сиромашну дјецу, књ. 5. Свега књ. 8. — *Видовац* (Хрв.). Симо Хорват обћ. биљежник 10. — *Винковци:* Г. Станислав Пурић, тривијални учитељ, књ. 1. — *Вогањ:* Г. Стеван Рогић парох 1. — *Воћа* (Хрв.): Г. Иждор Шипек 1. — *Врдник* (у Сријему): Г. Мита Младеновић, Општина Врдник, Стефан Моловић парох, Ђорђе Анђелић, Ђорђе Грунић. књ. 5. — *Вршац:* Од Г. Симе Бакића учитеља: Високопревосепт. Епископ Емилијан Кенђелац, Г. Г. Гедеон Цветић Архимандрит Месићки, Филип Трандафиловић Прота вршачки, Теодосије Радонић намјесник манастира Месића, Нектарије Димитријевић протођакон, Арон Мијин парох Илианџански, Аксентије Милутиновић Парох Денћански, Јован Милутиновић парох Денћански, Димитрије Петровић парох Фердински, Ђорђе Дридарски парох Добрички, Михаил Брадаш

парох Добрички, Арон Ивачковић парох Мало-Маргитски, Александер Стојановић, парох Подпорањски, Димитрије Црњански парох Иланџански, Петар Ћурчић парох велико Гајски, Милан Жан парох велико-Маргитски, Макса Нешковић парох Самошки, Викентије Мартиновић парох Суботички, Михаил Дрндарски капелан Добрички, Никола Монђ капелан фердински, Љуба Купусаровић капелан Иланџански, Корнелије Павковић ђакон Монастира Месића, Авакум Траван учитељ Денћански, Ника Недељковић трговац Вршачки, Коста Молеровић трговац Денћански, Васа Стојанов чизмар Денћански, Јован Теодоровић ковач Денћан. за свога сина, Кузман Малушев Чизмар Денћан. за сина Васу, Аксентије Стојанов житељ Денћан. Ђорђе Поповић земљедјелац Девћански, Ђорђе Урош земљед. Денћански, Мита Стојановић земљед. Денћанеки за сина Цветка, Сгеван Проданов житељ Денћански за сина Јована, Ђорђе Вукашиновић парох Вршачки, Александер Стојановић парох Вршачки, Стеван Бошковић капелан протин, Васа Каменарски капелан Вршач. Димитрије Акимовић учитељ Вршач. Бранко Раић Учитель Вршачки, Михаило Стојановић учитељ Вршачки; свега 40. — *Вуковар*: Од Г. Јоце пл. Миковића. Г. Г. Свет. Кушевић од Блацка вел. Жупан Сријемски, Живоин Кирјаковић Поджупан, Ђоко Ђорђевић присједник, Лазар Руварац присједник, Ђорђе Стојаковић државни одвјетник, Томо Хорватић присједник, Еуген Јерославски жупански мјерник, Анастас Самфир велики одвјетник, Јован Миковић велики Судац, Стево Ковачевић пристав, Плато Пстровић писар, Павле Герчић одвјетник; Одвјетници: Г. Г. Сима Филиповић, Миша Рогулић, Косто Шумановић, Александер Др. Пејчић, Павле Јовановић, Илија Перкаћански парох, Ристо Михаиловић кр. јавни биљежник, Бранко Вукашиновић трговац, Павле Косановић биљежник, Милан Маринковић присједник, Коста Стојшић приватјер, Павле Мачвански предсједник судб. стола, Ђока Поповић адвокатски помоћник, Аца Поповић адвокатски писар, трговци: Јован Марковић, Коста ст. Ми-

хајловић, Гавра Михајловић, Ђока Михајловић, Јоца Михајловић, Миша Јовановић, Ђорђе Панић, Мита Бирра, Коста Адамовић, Максим Мојсиловић, Лео Бирра, Александер Панић, Стево Ковачевић, Петар Ковачевић, Јован Рончић, Миша Михајловић, Марко Бирра, Тоша Михајловић, Тоша Станић, Ђока пл. Миковић, Светозар Панић, Алекса Пауновић месар, Јеца Петровића трговкиња, Сетав Митровић ципелар, Аћим Радошевић ципелар, Стево Мединац бележник, Сава Лазић кројач, Димитрије Марковић почастни Судац, Ђорђе Контић присједник у миру, Никола Радошевић писар, Александер пл. Парчетић велики бележник, Паја Поповић одправник, Др. Александер Рогулић, 1. подбиљ. Миша Рајновић угоститељ, Танасија Атанацковић из Вуковара, = 60, (а осим тога скупно из посебно штампанијех мјеста Сријема 114). — *Габош* (Сријем): Г. Г. Фрањо Волф провизор, кн. 3, Лазар Космановић бележник, Тома Рањанин ратар, Школа православна у Габошу, Љубомир Вукотић ратар. Свега кн. 7. — *Глина* (Хрв.) од 1. бановачке пуковније Г. Г. Проте: Михаило Матијевић, ћира Врга; пароси: Атанасије Демић, Јован Миклаушић, Самуило Остојић, Јован Врга, Петар Лапчетић, Марко Мрђеновић, Петар Велебит, Михаило Перковић, учитељи: Никола Кларић, Марко Воркапић; капитани: Никола плем. Милић од Перника града, Мијаило Перковић, Петар Бранковић, Ђорђе Трешчац, Андрија Демић; трговац Трифун Вурдеља. Свега 17 кн. — *Гргуревци* (Сријем): Г. Светолик Лазаревић, Обштина Гргуревци, Стефан Стефановић, Лазар Бошковић, Барак; св. 5. — *Голубинци* (Сријем) Г. Г. пароси: Светозар Сечански, Стефан Николајевић, Васа Николајевић Св. 3. — *Госпић* (Хрв.) Г. Г. Јоан Грегурић мајор, Антон Кнежевић надучитељ. Илија Бабић учитељ; поручници: Михаил Дранеш, Благоје Заставниковић, Стефан Доиновић, Леополдо Вукелић, Данило Богуновић, Михаило Кнежевић; надпоручници: Саул Станић, Вид Ковачевић, Давид Ковачевић капетан; стражмештри: Лазар Дубанић, Данило Торбица, Преч. г. Мојсије Рашета прото, Исак Витас

учитељ, Аурелије Сонтаг учитељ; пароси: Стеван Бабић, Исак Димић, Илија Бокан, 8. Компанија, Јосо Шиндаршић жупник, Бишћан жупник, Будисављевић надпоручник, Ђурађ ћунић поручник. Свега 26. — *Даљ* (Сријем): Од Г. Петра Поповића, Г. Г. Васа Николајевић Отвјетник, Паја Михајловић Свештеник, Младен ћирић ђакон, ћира Радотић код парабр. др. Агент, Јован Миланковић поштар, трговци: Анта Миланковић, Пера Захарић, Пера Маринковнћ, Миша Маринковић, Младен Мрконић стаклар, Косто Лукић кројач, Мита Папрић ковач, Панта Масларић златар; свега 14. — *Дјаково* (Слав.): Преузвишени Г. Јосип Штросмајер владика ц. к. прави тајни савјетник и т. д., кн. 50, Канцеларија његове преузвишености 50. = 100. Од Вилима Корајца професора: Преч. Г. Јурај Тординац каноник, Г. Г. професор Александар Томић, Вилим Корајац, Г. Јосип Каурић превендар, Збор духовне младежи; Г. Г. богослови: Пајо Жетић, бр. Стјепан Момчиловић, бр. Антун Дебељаковић, бр. Мато Пргић, бр. Јеролим Владић, бр. Фрањо Фрањковић; Г. Г. мудрослови: Никола Црвенковић, Ђуро Салај, Мијат Кишпатић. = 14 свега 114. — *Дивош* (Сријем): Чандар Данило кнез, Општина 5 кн. свега 6 кн. — *Долово* (Сријем): Г. Г. учитељи: Павле Вишњички, Саво Докић, Лука Вукосављевић. свега. 3. — *Дрниш* (Далмација): Д. Петар Мијовић, кн. 10. — *Дубровник:* Од Г. пресвијетлога кнеза Ника Пуцића: Г. Г. Кукуљица Ловре професор, преч. Скурла Стјепо каноник, Водопић Мато жупник у Гружу, Франасовић Перо жуп. у Трстеному, Стојановић Иво жуп. у Којату, Дежуловић Антун жуп. у Клишеву, Јанковић Божидар парох у Дубровнику, Новаковић Иван учитељ Српски, Пуцић Медо кнез пјесник, Пуцић Пајо кнез одвјетник, Будмани Петар књижевник, Чингрија Др. Петар одвјетник, Браћа Бошковићи, Путица Никола, Вуковић Саво, Лазар Лучић, Ковачевић Ђуро, Главичевић Ђуро Николин, Ковачевић Михо, Марић Петар, Мичић Ристо, Српска школа у Дубровнику, Народна

штионица у Дубровнику, Враголов Ђуро у Цавтату, Зоре Петар у Цавтату, Коцељ Антун у Цавтату, Сијенко Никола у Гружу, Кнежевић Иван у Обуљену, Градић пл. Нико савјетник суда, Петковић витез Константин царски руски конзул у Дубровнику. Свега књ. 31. — *Жабаљ* (Бачка): Г. Г. Максим Папић прота Жабаљски за љубитеље књижества књ. 12, Димитрије Миклушевић парох Жабаљски за сина Милоша Александер пл. Никшић Мајор за сина Жарка, Петар Сарајлић трговац за сина Стефана, Коста Михајловић трговац за унука Васу, Сава Малетин трговац, Аца Карапанцић за сина Милоша, Андрија Петровић ковач, Велимир Летаковић, Јован Ганић ковач за сина Миливоја, Совра Оница земљедјелац, Младен Боришев земљедјелац за сина Евгенија, Јован Грбић за сина Радована, Источна прав. Црква Жабаљска. Свега књ. 25. — *Ердевик* (Срјем): Од г. Гавра Новаковића: Јован пл. Младеновић срезки судац, Гавра Новаковић пристав, Која пл. Младеновић пристав, Јанко Фрушић поч. пристав, Стева пл. Поповић жуп. писар и правник, Панта Грујић дневничар, Кузман Лонгиновић парох, Лазар Лукић общт. биљеж., Српска школа, римо-кат. школа. свега 10 књ. (Осим тога скупно исти г. Новаковић у посебно овдје штампаним мјестима 91.) — *Загреб*: (Од Фрања Ивековића, проф. богослов.) Г. Симон Баленовић уредник „катол. Листа," Г. Г. професори: Иван Бошњак, Др. Ђуро Посиловић, Никола Хорват, Г. Г. свештеници: Амвросије Грдић, Иван Малетић, Иван Пливерић, Др. Фрањо Ивековић, Г. Блаж Швиндерман, Књижница митрополитска у Загребу = 10. Г. Петар Кораћ за своје предбројнике 50. Свега 60. — *Задар*: Г. Герасим Петрановић, архимандрит и консисторијални савјетник, књ. 1. — *Земун*. (Од Митра Руварца): Г. Г. Ђорђе Бах мајор, Др. Милош Радојчић физикус, Др. Јаша Миланковић, Др. Мата Ивић одвјетник, И. К. Сопрон уредник, А. Д. Јовановић трговац, Игњат В. Васиљевић трговац, Василије Руварац парох, Петар Булић капелан, Максим Живковић парох. Свега књ. 11. — *Јазак* (Срјем:) Манастир Јазак, Село Јазак, Г. Г. Стефан Нико-

лајевић, Стефан Радојчић, Ђорђе Цвенић, Павел Ковачевић, Петар Поповић, Радован Јоцић, Недјељко Јовановић. Свега 9. — *Јарковац* (Банат): Г. Г. Васа Петровић парох, учитељи: Чедомир Петровић, Манојло Урошевић, Јаков Векецки. Свега 4. — *Иваниħ Град* (Хрв): Г. Јоан Ранħ трг. књ. 1. —*Илок*. (Срјем): Др. Божа Плавшиħ љечник, Стева Татомировић, Ђока Марковић, Теофан Јовановић, Ђура Вуковић почаст. судац, свега 5 књ. — *Ириг* (Срјем): Од Г. Алекс. Стојчевића: Г. Г. Јевта Новић, Јосим Поповић, Алекса Јанковић, Алекса Крестић, Антон Кајн, Теодор Марковић, Браћа Вунħ, Никола Гудурић, Ђуро Малаховски, Илија Васиħ, Јоца Васиħ, Мата Херцог, Урош Вунħ, Никола Симоновић, Нестор П. Симоновић, Ђорђе Којадиновић, Стефан Добричић, Ђорђе Симсоновић, Анна Ристивојевића, Гаврил Теодоровић, Мојсеј Моловић, Павле Д. Стојшиħ, Васа Стајиħ, Ђорђе Добрић, Бранко Николић, Јован Јовановић парох, Обштина Ириг, Читаоница Иријска. Свега књ. 28. (Осим тога скупио исти г. Стојчевић из помањијех мјеста̂ среза, под именима њиховијем овдје наштамнанима 46). — *Каменица* (Срјем): Г. Г. Стева Симоновић посједник, Јован Белановић биљежник, Теодор Савић, Ђока Краљевачки, Ђока Матић, Петар Борић. Свега 6 књ. — *Каћижа стара* (Угарска): Г. Г. Илија Јојкић, књ. 2, Пантелија Пилиħ, Новак Татиħ, Рада Карапанциħ. Свега књ. 5. — *Карловац горњи:* Од Г. Беговића Николе: Г. Г. Бањанин Дане за синовца Ђуру, Вуковић Ђуро за сина Шандора, Дринић Стево, Јосо Грчиħ, Браћа Барако, Тодоровиħ Алекс. за сина Петра, Стјепановиħ Перо капитан, Крек Александар, Летица Димитрије порезни официјал, Славиħ Нико, Вончина Иван, Драгосављевиħ Нико клирик, Гимназија карловачка, Читаоница народна, Србска школа, Беговиħ Никола. = 16. Г. Г. пароси: Михаил Гредељ, Михаило Мађерчиħ, Емануило Мајсторовиħ. Г. Г. Симеон Мраовиħ надпоручник, Петар Подкрајац штаб. стражмештар, Јован Трбојевиħ парох, Г. Димитрије Самарџија стражмештар, Петар Велемировиħ свештеник = 8, свега 24. — *Кар-*

ловци доњи: Пресвијетли Г. Барон Рајачић мајор и Г. Станко Милић од Перника града, мајор и градоначелник. Свега 2. — *Кикинда велика:* Од Г. М. Сабовљевића сенатора: Г. Г. Пречастни Г. Павле Влаховић протопресвитер, Г. Лазар Видић кр. савјетник и дистр. врх. судац, дистр. сенатори: Петар Таназевић, Паја Крајован, Васа Арновљевић, Паја Пововић, Лаза Влаховић, Исидор Павловић; Јефта Крстоношић дистр. ред. Одвјетник; подбиљежници: Милан Петровић, Милан Исаковић, А. Берић, Ђура Јовановић Паја Недић, дистр. Архивар, Таца Удицки дистр. Одправник, Александар Лаковић дистр. рачуновођа, Милан Ђорђевић дистр. контролор, Емил Кенђелац дистр. протоколиста, Стеван Марковић дистр. канцелиста, Младен Рајковић дистр. дпурниста; адвокати: Јован Стерговић, Љубомир Савић, Дмитар Бранковић, Велимир Стефановић, Паја Перишић, Јефта Прекајски; администратори: Ђока Влаховић, Сима Симић, Пера пл. Видак Др. медицине, Ника Фани црк. тутор, Мита Трифунац общт. начелник; общт. биљежници: Павле Кенђелац, Лука Поповић; Коста Марковић общт. касир, Ника Јовановић общт. контролор, Васа Стефановић биљ. помоћник; писари: Никола Стаматовић, Чедомил Михајловић, Илија Писаровић, Иван Радовић ученик реалке, А. М. Теодоровић, Сима Мишковић закупник рег. права. Михаило Сабовљевић дистр. сенатор, књ. 2 = 47. Од Г. Мише Јоановића: Г. Г. Миша Зарић, Коста Марковић касир, Г. Станковић из Беча, (своебћа болница). Ђура Ружић IV. кл. учен. Гимназије, Танасија Маринковић ћурчија; трговци: Јосим Станисављевић, Љубомир Каприш; економи: Жива Средојев, Лаза Јанков, Васа Трећаков = 10. Свега 57. — *Книн* (Далм.): Г. Г. Јован Јурниш, Анте Ципин учитељ, Санко Марин, Отац Добросрећко Млинар, Отац Добросрећко Марић, Др. Ловре Монти, Александар Катић, Михаил Драголовић. Свега: 8. — *Ковин* (Банат): Православна црква Ковинска, Г. Г. пароси: Петар Петковић, Василије Марковић; властелини Василије и Јован пл. Деспинићи, Ђорђе Тодоровић трговац.

Свега 6. — *Кореница* (Хрв.): Г. Симеон Петричић капетан. — *Костајница* (Хрв.) Г. Г. Јован Живковић свештеник, Ст. Радошевић, Н. Стијаковић. Свега 3. — *Крижевци* (Хрв.) Г. Г. А. Фодроци властелин. Др. Шпун Стрижић, Фрањо Швинт, преч. Потуричић каноник, Феркић жупник, И. Микац вјероучитељ, Матковић, Јован Петровић, Остоја Гагић, Драгутин Зденчај властелин, Маленнć, Густав Видале, Стеван Церовац, Јосиф Ледински, Јосиф Марковић, Штеф Доган, М. Шестак, Јанко Вугринић, Андрија Барић, ђуро Бенчак, Павао Бркић. Свега 21. — *Крушедол* (Сријем): Обштина Крушедол, Обштина прњ. Крушедол, Г. Г. Лазар Милин пр. Крушедол, Арсен. Александровић, Стеван Јерцег, Бошњак, Живан Васић. Света 6. — *Лежимир* (Сријем): Обћина 5, Адам Кличарић ратар 1. Свега 6. — *Ловас* (Сријем): Г. Миша Ерић жупник, књ. 1. — *Леополдова* (Банат): Г. Г. пароси: Андрија Јовановић, Јефта Станисажан, Стефан Дракулић трговац, Петар Илин учитељ. Свега 4. — *Манђелос* (Сријем): Општина 5 књ. Миша Новаковић биљежник, Душан Николајевић биљеж. помагач, Сојка Максимовића трговкиња, Панта Мишковић ратар. Свега 9. — *Маринци* (Сријем): Г. Г. Мијо Патковић парох, Обштина Маринци књ. 2. Свега 3. — *Маркушица* (Сријем): Г. Г. Глишо Бошковић, Татомир Новаковић ратари, Корнелије Казазевић кнез, Школа православна у Маркушици. Свега 4. — *Медина* (Банат): Г. Арсеније Десанчић, парох. Свега 1. — *Миклош* (Банат): Г. Јаков Коларић парох. књ. 1. — *Миклушевци* (Сријем): Школа православна у Миклушевцима, Г. Георг Митровић учитељ. Свега 2. — *Марадик* (Сријем): Обштина Марадик, Г. Урош Лујановић. Свега 2. — *Митровица* (Сријем): Од славне Петроварадинске крајишке пуковније: Теодор Јовановић управни надпоручник; свештеници: Петар Борковичанин, Лазар Сланкаменац, Јован Мандић, Јован Суботић, ћира Обрадовић, Светозар Поповић, Милутин Петровић, Станиник Будим, Александар Сабовљевић, Љубомир Рињанин, Павао Мишчевић, Павао Борић; учитељи: Давид Кристић, Јосим Бигичевић,

Илија Пантелић. Свега 16. — *Мостар* (Херцеговина) Од Г. Саве Јелачића трговца: Његово преосвешт. архијепископ и митроп. херцеговачки и захумски Г. Прокопије, обдарен султанским орденом Мецидије IV. степена. 5 кн., Његова пречаст. г. Јоаникије Памучина архимандрит митрополитски, списатељ србски и витез многих ордена 5 кн., Његово високород. г. Никола Александровић Иларионов царско-русијски конзул за Херцеговину, 10 кн. Леонтије Радуловић јефимер манастирски и јеромонах дужки, 2 кн. Частни г. Перо Божић свештеник, Г. Дионисије ђакон и граматик митрополитски, Г. Г. учитељи у Мостару: Василије Ивезић, Алексије Чокорило, Г. Г. трговци: Јово Ристић (Околиш) обдарен султан. орденом Мецидије V. реда и члан у суду врховном 2 кн., Мијат Радовић члан врх. суда. Лазар Кнежић, Алекса и Атанасије Шотрић, Јово А. Куртовић, Јово Е. Мрав, Јевта Бјелобрк, Саво С. Билић, Јово И. Билић, Дмитар Билић, Ристо Шантић, Ристо Петровић, Браћа Јелачића, Перо и Јово М. Милишићи, Јевтан Обрадовић, Стеван Аничић, Ђуро Додер, Јаков Вуковић, Ристан Гатало, Васа Кнежић, Мирко Кашиковић, Илија Шаин, Јован Дугоња, Вукан Мајић. Вуко Неимаревић, Шпиро Билић, Јован В. Кусало, Никола Мићић, Ђорђе Мићић, Сава Каблар, Коста Милинковић, Ристо Круљ, Теодор Мисита, Васо Прерад (Докић), Лазар Лакић, Обрен Граховац, Ристо Петрић, Ристо Перић, Марко Косјерина, Перо Ђуровац, Стеван Вучијак, Стефан Божић, Манастир Житомишљић у Херцеговини, Преч. Г. Серафим Петровић архимандрит, обдарен напрсним крстом 3 кн. свега 78. — *Мохово* (Срњем): Школа у Мохову, Г. Јован Блидовић парох, Г. Г. пољодјелци: Максим Мијатовић, Сима Глигорић, Лазар Томић, Љубомир Авакумовић, Обћина Мохово. Свега 7. — *Негославци* (Срњем): Г. Г. Само Смиљанић парох, Петар Шукић учитељ, Лазар Крестић биљежник, Михаило Чолић кнез, Глишо Трумић кмет, Мито Топал кмет; ратари: Јефта Пандуровић, Јован Певач, Лазо Бингулац, Лазар Кендришић, Коста Јецков, Недјељко Неранцић, Тадија Бингулац, школа православна у

Негославци (2), Нећељко Неранђић. Свега 15. — *Нештин* (Сријем): Стеван Чобановић биљежник, Евђеније Јерославски жуп. мјерник. Свега 2. — *Нерадин* (Сријем): Г. Г. Јован Баић, Сава Јаковљевић, Павле Суботић, Обштина Нерадин. Свега 4. — *Нови* (Приморје Хрв.) Г. Матија Мажуранић за предбројнике из Ријеке и Приморја Хрватскога, књ. 20. — *Нови Сад:* Преч. Г. Герман Анђелић архим. и управитељ дијецезе новосадске 20 књ. Од Петра Попадића: Г. Г. Коста Новаковић, Др. Павловић, К. Радуловић, Корнелије Јовановић, Лаза Илијћ, Паја Новак, Моја Костић, Др. Јован Туроман. = 9. Свега 29. — *Нуштар* (Сријем): Г. Г. Матија Бабић управитељ жупе књ. 5, Јаков Томљеновић биљежник, (2), Винко Драгојевић учитељ, Ђура Салај гостионик, Обштина Нуштар (4). Свега 13. — *Огулин* Г. Г. надпоручници: Шумоња Игњатије и Жумић Јеросим, поручник: Будисав пл. Будисављевић, Дамаскин Продановић јеромонах, Штапски стражмежтар Митар Шумоња, Лугари: Тома Бартоловић и Марко Лукетић, Обћ. учит. Василије Мусулин, гостионик Сава Мервош, свега 9. — *Опашовац* (Сријем): Школа Србска, Школа римокатоличка, Г. Г. Лазар Несторовић кнез, Лазар Лучић поштар, Аца Димитријевић, Лазар Крстић, Стеван Михајловић, Никола Блидовић парох. Свега 8. — *Опова* (Сријем): Г. Михаил Путник парох. 1 књ. — *Осијек:* (Од Г. Косте Крестића, жуп. ексактора): Преузв. Г. Петар Гроф Пејачевић Вировитички, врховни жупан ц. к. прави Тајни Сав.: Лазар Давидовић I. поджупан, Петар Георгијевић генералкасе перцептор, Петар Малић одвјетник, Стеван Ђурђевић Судац, Васа Аргировић Архивар, Никола Таллер биљежник, Др. Јосиф Каливода I. физик, Фрањо Кенцел Судац, Владоје Рорер зачаст. Судац, Алекса Клаић канцелиста, Давид Миланковић судбен. стола савјетник, Јован Живановић равнатељ; одвјетници: Никола Витковић, Анте Рукавина, Фрањо Чегетак конципијент, Јос. Ото комисар. финансија, Илија Поповић перовођа, Фрањо Стражимир официјал, Паја Коларић старешина градски, Др. Васа Атанасијевић физик, Фрањо Пинтеровић контролор; за-

ступници: Марко Аксентијевић, Јосиф Штенгл, Паја Радановић, Глиша Аргировић, Ђорђе Мавродић, Милош Песић; грађани: Феликс Лај, Милош Георгијевић, Лука Пресламм, Стеван Весић, Едо Ковачић, Мелхер Спишић, Паја Милић, Паја Радојчић, Софронија Познановић, Јован Мороквашић, Алекса Георгијевић, Лука Месаровић, Јован Марковић, Глиша Јешковић, Коста Девић, Станко Петровић Епутроп, Андрија Симоновић агент уг. паробродарства, Живко Вукасовић равнатељ осјечке више гимназије (5), пароси: Алекса Седларевић Тењски, Лазар Поповић, и Јован Јесинешевић Осјечки, Дамјан Еврић Јамински, правосл. обштина Одсјечка (2), Андрија Милић ученик гим., Васа Јагасовић трговац у Дреновцу, Коста Крестић. 2. Свега 60. — *Острово* (Сријем): Г. Г. Глиша Јанковић парох, Ђорђе Јовановић економ; ратари: Јован Ст. Цветковић, Милош Цветковић, Јеремија Кузмановић, Школа православна у Острову, Фрањо Киндлингер. Свега 7. — *Оточац* (Хрв.): Г. Г. Марко Бадовинац мајор, Петар Станић капетан. Свега 2. — *Павлани* (Хрв.): Г. Михаил Раданчевић прото. њ. 1. — *Павловци* (Сријем): обћина 1. — *Павлиш* (Банат): Лазар Стојановић пар. администратор за сина Милана, Александар Стојановић пар. администратор, Јован Ћосић ћурчија, Светозар Бакић ковач, ковачи: Таца Павлов, Паја Павлов; Никола Павлов колар, Аца Лекић судац, Таца Стојановић касир, Арон Никић црквени тутор, Пера Лазић црквени Сан, Јоан Бућина, Јоан Толанов, Сава Николајвић, Стефан Толанов, Лаза Никић, Исак Стојанов, Илија Глогоња Петар Ченћ, Андреј Никић, Павле Ченћ, Глиша Позденов, Никола ћирић, Лука Божић, Мата Станић, Васа Позденов ратари. Свега 26. — *Панчево*: Од г. Кирила Петровића чизмара и гостионика: Ђурица Пенчић ученик, Софија Пенчићева, г. прота Васа Живковић, мајор Вукомановић, Георг Васић, Коста пл. Јагодић, Арсеније Бошковић за синове Косту и Алексу, Пера Ранисавлевић, Анка Јанковић за сина Косту, Бранко Рајић ђакон, Прока Живановић, Др. Петар Михајловић, Др. Петар Михајловић, Др. Љубомир Гаћански,

Павле Предић за сина Лазу, Атанасије Предић кројач, Ђорђе Лацковић, Нићифор Писаровић за сина Тиму, Андрија Пенцул, Арса Илијевић за кћер Софију, Александар Томић, за кћер Јелену, Васа Барић, Макса Јовановић Стеван Ристић, Васа ћурчин, Јов. В. Јовановић, Јован Илић учитељ, Миша Думитров, Стеван Николић за сина Перу, Јоца Тишма протоколиста за синове Николу и Душана, Панта Вунић за сина Васу, Ђока Крњац, Александар Думков чиновник, Арон Купусаровић, Петар Попов за сина Ђорђа, Коста Ауер чиновник, Сава Стефановић за сина Богољуба, Јов. Бугорсика варошки профуз, Божидар Станковић, Ђока Антонојевић, Ђорђе Шабак за кћер Милицу, Др. С. Васпиновић, Г. Милошевић, Јоца Томић ђак, Јоца Костић, М. Томић, Ђорђе Валиновић за синове Младена, Светолика и Андрију, Сима Милутиновић, Петар Јосифовић, Коста Димитријевић, Ст. Дејановић, Алекса Суботић, М. Димитријевић, Стеван Ковачевић за сина Јована, Коста Николајевић, Стеван Хановић, Никола Драгичевић, Миша Петровић, Јован Живковић за сина Косту, Светозар Петровић за сина Перишу, Јоца Богојевић за сина Миту, Јевта Томић за сина Васу, Коста Стојановић, Миша Илић за синове Ђоку и Перу, Коста Богосављевић, Василије Богосављевић за кћер Драгицу, Др. Григорријевић, Васа П. Јовановић, Д. Стојановић, Урош Стефановић чизмар, Максим Ивковић, Петар Михајловић, Б. Д. Николић (2), Васа Константин, Милош С. Шоповић, Јосиф Атанацковић ђакон, Петар Влајков столар, Петко Драгичевић, Ђорђе А. Николић, Младен Шакара капрал, Јован Лукић, П. Михајловић, Д. Чобић н. шк. директор, Евгеније Ановић за сина Бранка, ћира Поповић за сина Ђоку, С. Вранешевић, Гига Барић, Јован Живановић за сина Михаила. Свега 88. — *Пачетин* (Сријем): Г. Г. Стева Брановић парох, Милан Лончаревић учитељ, Школа православна књ. 5. Свега 7. — *Перлез* (Бачка): Г. Г. пароси: Коста Констандиновић и Марко Радосављевић, Г. Сава Георгијевић. Свега 3. — *Петровци* (Сријем): Г. Г. Дионисије Шош парох, Георгије

Штефанчић учитељ, Школа православна у Петровцима. Свега 3. — *Петриња* (Хрв.): Од Г. Равала Кукића проте: Г. Г. Светозар Врачаревић капел. у Блињи, Петар Рогуља парох у Јошевници, Атанас. Драгосављевић парох у Тремушњаку, Јоан Драгишић свештеник у Комоговини, Конст. Скадарка парох у Уметићу, Симо Бастаић парох у Свиници, Мих. Гагић капелан у Свиници, Адам Божић парох у Градуси, Радован Божић парох у Старомселу, Павo Панић парох у Вукошевцу, Лука Мандић парох у Меминској, Мих. Орловић пар. адм. у Храстовцу, Коста Котур парох у Црквеномбоку, Петар Јањанин капел. у Жунцима, Јово Васиљевић капетан у Петрињи, Гавро Вишошевић трговац у Петрињи, Велимир Груборовић клирик у Чапљанима, Миле Париповић учитељ. = 19. Г. Г. Мијо Скалер жупник, Јоан Манојловић мајор, Никола Дивјак поручник, Стојан Мраковић надпоручник, Абрахам Лончаревић сатник, Јосип Лехпамер дехант, Сава Маливук трговац, = 7. Ц. к. кордонска Команда у Костајници књ. 2. Г. Г. пароси: Никола Илибашић, Стефан Матијевић, Зрињска компанија књ. 2, Г. Г. Теодор Милић капетан, Глиго Лончаревић поручник, Никола Каравидић поручник, Косма Дракулић подпуковник, Градушка компанија књ. 3, Г. Петар Драгишић прото, парох Лазић = 15. Свега 31. — *Плашки* (Хрв.): Од Г. Николе Милића конс. подбиљежника: Преосвешт. Г. Владика Лукијан Николајевић (30) Г. Г. Проф. Ратковић Милутин, Мандић Петар парох, Грубор Лука капел., Стојановић Илија свештен., Леманић Миле ђакон, Г. Г. богослови: Буднсављевић пл. Јован, Машић Илија, Стрика Миле, Жутић Јово, Драгишић Ђуро, Мајсторовић Мојсија, Пешут Илија, Дошен Манојло, Остоић Бранко, Кнежевић Божидар, Поповић Стева, Богдановић Исо, Лапчевић Манојло. Свега 48. — *Пожега:* Јевта Илић трг., Анто Трначић, Фрањо Свобода, Ђуро Хајдфогл, Ватрослав Винковић, Георг Илић, Ст. Буршић, Ђуро Слама, Ст. Павишић, Милан Шушковић, Петар Гавранић, Владислав Вираг, о. Константин Хорватић, Јован Коњевић, Александар Грубнић, Драгутин Цанкл. Свега 16. — *Привина Глава*

(Срнјем): Општина, Отац Теофан Косовац намјестник, отац Варнава постриженик. Свега 3. — *Пушинци* (Срнјем): Г. Петар Савковић 1. — *Радгона* (Radkersburg, у Стајеру): Г. Ведриш сатник 1. — *Ријека сењска:* (Од Г. Саве Коларовића за се и ове пред.) Г. Г. каноник Иван Фиамин, Јоан Шорак парох, Никола Бороевић капетан, Симо Протић чиновник из Србије, Матија Половина и Роберт Фраиковић чинов. Цезар Хасек проф. Свега 8. — *Рума* (Срнјем): Г. Г. Ђорђе Лазаревић, Павле Богдановић, Стеван Димитријевић, Авакум Стајић парох за сина Илију, Јован Крстић трговац за сина Саву, Сима Крстић адвокат за сина Саву, Никола Ђорђевић за сина Владимира, Бранко Јовановић, Коста Којић, Станојевић, П. Филиповић, Јован Критовац, С. Николајевић, К. Максимовић, Ђоко Јоановић, Стеван Георгијевић, Никола Чаркацић. Свега 16. — *Рујевац* (Хрв.): Г. Г. прото Драгишић, парох Лазић. Свега 2. — *Савина* (у Боки Которској) Преч. Г. Гедеон Јуришић игумн. Јаннћије Аврамовић намјесник, Венјамин Вујновић еклисијарх, Митрофан Бан администратор манастира Подластве, капетан Божо Матковић за своје кћери Јелену и Софију (2), капетан Васо Видаковић, Нико Цвјетковић парох Баошићки, Димитрије Мустур парох Луштички, капетан Петар Калуђеровић, Гђа Марјана ђурасовића капетаница, Г. Г. ђуро Раповац, Стево Вујновић кнез кумборски. Свега 12. — *Сарајево:* (Од г. Косте Ристића): Г. Богољуб Петрановић проф., Грго Мартић парох, Скупитељ за школу, Сава Косановић, Мита Савић трг., Марко Миросављевић, Глиша Авакумонић, Сима Дундеровић, Никола и Јоцо Рајковић. Свега 10. — *Сентомаш:* Јоца Манојловић 40 кн. — *Сењ:* Г. Јеролин Жагар професор, кн. 12. — *Св. Рок у Ловинцу* (Хрв.): Г. Г. велеч. Мате Барац жупник, Дмитар Крајновић надпоручник, Закарија Омчикус поштар, Лавослав Шулентић поштар, Тома Матић шумар. Свега 5. — *Сисак:* Од Г. Фрање Кашаја благајника: Г. Г. Кашај Фрањо кн. 1, Белошевић Ото, Мундорфер Адолф, Гредлић Фрањо, Кунић Јоцо, Петрић Иван (2), Ловрић Фрањо, Јемершић Андро, Беркић Мато,

Свега 10. — *Стејановци* (Срејем): Г. Стеван Продановић парох, 1. — *Сусек:* (Сријем): Ароп Поповић биљежник, Јован Деановић. Свега 2 књ. — *Тамишвар*: Од Г. Ђ. Јовановића учитеља: Преосвешт. Г. Алекс. Нака владика, Г. Г. Стефан Михајловић Ст. ђурђски, Теофан Живковић архим. Бездински, Василије Табаковић прото, Кузман Станић парох за сина Миливоја, Амфилохије (Алекс.) пл. Јеремић дворски капелан, Максим Марниковић проф. Трифун Бранковић администратор, Јефта Поповић ђакон за сина Лазу, Ђорђе Јовановић учитељ за кћер Даринку, Феликс Михајловић адв., Гаја Адамовић, Јован Форовић за кћер Лотику, Др. Тома Стефановић за сина Стефана, Др. Бранко Стефановић, Ј. Д. Николић властелин, Марко Павловић за унука Милоша, Ал. Стојић за сина Ивана, Бранко Павловић правник, Стеван Сандић адв. за сина Уроша, Др. Димитрије Марковић, Новак Грујић адвокат за сина Николу, Никола Константин за сина Николу, Мита Београдац за свога Пубику, Димитрије Васиљевић сремски Начелник, П. Пулно житар, Шарић капетан за сина Самуила, Константин Барковић ц. к. Oberkriegs-Commissär, Бранко Ђорђевић адвокат, Др. Деспинић фишкал, Стеван Лазаревић трговац, Ђорђе Лазаревић адвокат, Стеван Лазаревић економ, Јован Николић за сина Косту, Јован Ристић референт жуп., Исидор Цветковић чиновник, Вујић архивар, Ђорђе Клајић чиновник, адвокати: Јован Петровић, Јован Ракић, Др. Кода; Коста Урошевић чиновник, Петар Звекић трговац за сина Јована, Ђорђе Пејић трговац за сестрића Ђорђа, Јован Деметровић списатељ, Матија Гигић учитељ. Свега 45. — *Тишељ* (Бачка): Г. Тимотије Георгијевић књ. 10. Г. Јово Мијановић, мајор (2), Ђуро Опра изписани стражмештар, Панта пл. Поповић учитељ, Ђурђевачка и Св. Иванска обћинска школа, по 2. Свега 16. — *Товарник* (Сријем): Г. Г. економи: Аца Пантелић, Андра Георгевић, Урош Зорић парох, Обћина Товарник, Адам Георгевић трговац, Михаило Петровић лицидер, Теодор пл. Рогулић срезки судац, Васа Хацић пристав, Драгутин Шимић биљежник. Свега 9. — *Томашевац*

(Банат): Од Г. Лазара Поповића учитеља: Г. Г. Влада Паункић правник, Димитрије Поповић учитељ, Жива Аћимовић учитељ; трговци: Марко Н. Вуковала, Коста Деметровић, Стефан А. Николић, Милош Радосављевић, Алекса Сударски гостопримац, Никола Марковић месар, Стеван Јанковић трговац, ц. к. стражмештри: Георг Јанковић, Георг Чавошки, Петар Панић граничар. Свега 13. — *Требиње* (Херцегов.): Г. Вуко Верчевић ц. к. конзуларни агент, књ. 5.— *Трпиња* (Сријем): Г. Г. пароси: Димитрије Живановић, Тодор пл. Миковић, Ђорђе Аргировић биљежник, Јосип Даскаловић трговац, Јован Ћирић учитељ, Љубомир Даскаловић ученик, Обштина Трпиња за сиромашну дјецу 10. Свега 16. — *Трст:* Ј. Димовић учитељ србске обћ. за своје предбројнике. Свега 14. — *Фаркашевачка* компанија (Хрв.): књ. 6. — *Фаркашдин* (Банат): Г. Г. Светозар Јовановић парох, учитељи: Милош Исаковић, Јован Живковић. Свега 3. — *Фужина* (Хрв.): Г. Ватрослав Штанфел, књ. 1. — *Хитцинг код Беча:* Преузвишени Г. Барон Ожеговић од Барлабашевца и Беле ц. к. Прави Тајни Савјетник, за сиромашне ученике гимназијалне књ. 50. — *Хомолиц* (Банат): Г. Јован Симеоновић парох, Велизар Журшул учитељ. Свега 2. — *Храшћани* (Хрв.): Г. Валент Жиндарић 1. — *Церић* (Сријем): Обштина Церић (3), Г. Ђура Луц учитељ. Свега 4. — *Црнагора*: *Цетиње*: Од Г. Илије Рамадановића: Г. Г. Његова Свјетлост НИКОЛА I. КНЕЗ ЦРНОГОРСКИ И БРДСКИ књ. 5, В. Преосв. Иларион Рогановић митрополит Црногорски књ. 6, Висок. благ. Божидар Петровић Президент сената Црногорског књ. 3, Војвода и сенатор Петар Вукотић вицепрес., Преч. Висарион Љубиша архимандрит Морачки. Г. Г. војводе и сенатори: Ђуро Матановић, Анто Даковић, Поп Илија Пламенац, Милош Кривокапић, Иво Радонић, Машо Врбица и Станко Радонић ађутанти књажевски, Прото Стефан Каша парох цетињски, Шпиро Ковачевић учитељ, Стефан Матановић официр пјешачки, Илија Рамадановић за себе, за кћер Драгињу и за сина Љубомира 3 = 26. Од Госп. Ф. Радичевића дјакона цетињскога: Пре-

част. Г. Г. Висарион Љубиша Архимандрит Морачки, Пречаст. Г. Стефан Капичић протопресвитер Цетињски, Частни Филип Радичевић ђакон Цетињски, Шпиро Ковачевић учитељ, Панта Пејовић Србијанац Црногорски артиљеријски официр, Алекса Ђорђевић Црногорски пјешачки официр. =6. свега с Цетиња 35. — *Сотонићи:* Г. поп Филип Вукосавовић, 1. — *Дупило:* Г. Михаил Улићевић парох и учитељ 1. — *Глухи До*: Г. Јован Павићевић парох и учитељ 1. — *Вољевићи:* Г. Вуко Пламенац прота Црнички, Сава Клисић свештеник и учитељ, 2. — *Ријека Црнојевића:* Г. Петар Пејовић парох и учитељ, 1. — *Орја Лука:* поп Миро Бошковић 1. — *Бијела манастир:* Преподобни Г. Дионисије Глођаја управитељ 1. — *Бјелија манастир:* Преподобни Г. Доситеј Кнежевић управитељ 1. — *Ждребаник манастир:* Г. поп Матијаш Радуловић управитељ 1. — *Острог манастир:* Г. Ђоко Бошковић прота и управитељ, Преподобни отац Мојсеј Станковић ефимер, Частни Г. Перо Рајчевић свештеник; = 3, свега из Црнегоре 48. — *Чабар* (Хрв.) Г. Рајко Ивичић кр. порезни. контрол. — *Часма* (Хрв.) Леополд Горенец парох, кн. 1. — *Чалма* (Сријем): Јосиф Вармеђа биљежник, Евђеније Ковиљац свештенички замјеник, Сима Болманац учитељ, Светозар Херцеговац кнез, Совра Путиначки земљедјелац, Раванло Барањац земљедјелац, Васа Исаковић трговац, Гавра Рељић земљедјелац, Гавра Атарац земљедјелац, Обштина србска 3 кн. Свега 12. — *Черевић* (Сријем): Јован Максимовић парох, Јован Живковић биљежник. Свега 2. — *Шаренград* (Сријем): Г. Митрофан Терзић жупе управитељ, Обћина Шаренград. Свега 2. — *Шатринци:* Обћина 1. — *Шид* (Сријем): трговци и ратари: Мита Форешковић, Лазар Лапић, Тодор Момировић, Светозар Шумановић, Петар Мауковић, Милош Станисављевић, Тодор Станић, Нића Мауковић, Арса Мауковић, Ђока Симуновић, Лазар Грчић, Крста Симуновић; Јован Форешковић сапунџија, Сава Ђукић опанчар; учитељи: Тимотија Стаматовић, Илија Маудош, Светозар Кавранић; Стеван Поповић кожушар, Јован Бојновић економ, Стеван Рошић

месар, Лазар Благојевић кожушар, Милош Ивковић абаџија, Милош Грунић учитељ, Арса Адамовић ковач, Јован Мушановић бојаџија, Никола Крешановић опанчар, Милан Симуновић ђак, Панта Спаић кројач, Алекса Георгијевић трговац из Шида, Српска општина Шидска 3 кн. Јован Мијуковић биљежник, Павао Благојевић кнез; ратари: Сима Прњанић, Стеван Стеванчевић; Љубомир Ивановић кожушар; Свега 37. — *Шишатовац манастир* (Сријем) 1 кн. — *Шуљам* (Сријем): Г. Павле Николић парох 1.

ДОЦНИЈЕ СТИГЛИ.

Карловци: Његова Светост *Патриарх: српски, Господин Самуило Машировић*, 1 кн. *уз веледушан прилог од стотину форината на трошкове штампе.*

Беч: Преузвишени Г. ц. к. Прави Тајни Савјетник, *Симон Барон Сина*, 1 кн. *уз веледушан прилог од стотину форината на трошкове штампе.*

Биоград и *остала Србија:* Његово Високопреосвештенство архијепископ Биоградски и митрополит српски Господин *Михаил*, преподоб. г. Вићентије игуман вратевшничаки и два брата његова (3), Преподоб. игуман манаст. Манасије г. Кирил, намјестник Емилијан, Самуило јеђакон, Ђорце Ивковић богослов. = 8. (Од г. Панте Белоша намјестника *Вранићског*): Г. Г. Гаврило Љубинковић парох Бељински, Јован Ђурић парох Сибнички, Иван Марковић пар. Венчански, Теодор Поповић пар. Вранички, Тома Ненадовић учитељ, Илија Димитријевић пар. Лесковачки, Григорије Герасимовић пар. Барошевачки, Теодор Лазаревић пар. Шопићски, Младен Поповић пар. Петчански, Обрад Радојчић пар. Чибутковачки = 11. (Манастир *Миљков*): Г. Г. Леонтије јеромонах, Јован Бошиновић зидар из Турске, Василије Јовановић из Гложана, Јоксим Вељковић за сина Милосава, Јосиф Катић за сина Јеврема, Милан Милосављевић за Добросава, Марко Ивановић кавеџија, Јосиф З. Ресавац за милу Софију, Љубомир Јагеровић ковач, Витко Стајковић за Светозара; Кушиљевчани: Живко Станковић, Стефан Недељ-

ковић гл. кмет, Марија Стојановић, Стојан Митровић писар, Аранђео Ставровић из Прилипа за Косту, Радојко Милојковић за Стевана и Добросава, Марија Драгић из Марковца за Матију, Радован Васић из Баточине за Даринку, Ђорђе Пауновић писар Станишићки, Трифун Матић писар, Јосиф и Богосав гостионици, Коста и Арсеније арендатори =25. *В. Градиште* (од г. Ђорђа Поповића намјест.): Г. Г. пароси: Светозар и Милутин Ђорђевић из Градишта, Прокопије Илијћ из Тополивнице, Стефан Поповић из Кишљеваца за Милана гимназисту, Ђорђе Марић, Сретен Поповић, Глигорије Петровић, Никола Јанковић, Милосав Максимовић, Милутин Поповић, Филип Поповић, Алексија намјестник манаст. Горњака; Илија Стончевић учитељ, Стефан Јовановић трговац, Данило Пајовић учитељ, Живан Стојановић старатељ; Алекса Андрић уредник „Световида.“ (3) = 20. (Од Г. проте Јована Јовановића из *Крагујевца*): Г. Г. свештенници: Ђорђе Марковић Баточински, Вуле Милановић Брзански, Антоније Анђелковић Домузпотачки, Милутин Николић Раматски, Михаило Петровић Борачки, Милан Поповић Преточки, Василије Поповић Гундатски, Радоје Делић Книћски, Живко Мацаревић Грабовачки, Павле Рафаиловић Каменачки, Радосав Бачанин Закутски, Стеван Томић Витковачки, Милован Никић Чукојевачки, Живота Остојић Крагујевачки; учитељи: Милош С. Секулић Борачки, Милан Петровић Каменачки, Димитрије Марковић Закутски, Јован Јовановић прота Крагујевачки, Милоје Барјактаревић капелан Крагујевачки, Никола Стефановић ђакон и учитељ Крагујевач., Јован Поповић свешт. Лаповски. = 21. Из *Негошине*: Његово Преосвештенство Г. Епископ Неготински Евгеније, Предсједатељ конзисторије Милоје Стојадиновић; Чланови конзисторије: Тома Давидовић, Никодије Милојковић; Стеван Величковић писар, Радован Угриновић прота Зајчар.; пароси: Станоје Јовановић, Милутин Микић, Илија Миљковић привр. парох Звездан., Григорије Брајковић, Младен Филиповић, В. Изворски, Миленко Рашић Вражогрначки, Станоје Милошевић Рготински, Стефан Ми-

лошевић Слатински, Никола Голубовић Кривељски, Сибиљ Ристић Златски, Сава Пржић Златски, Лазар Јовановић Златски, Милија Петровић Бољевачки, Стефан Цонић Кривовирски, Симеон Ристић Планинички, Крста Милетић Леновачки, Манојло Стојановић прота Књажевачки, Никола Вељковић Књажевачки, Филип Недељковић Изворски, Димитрије Антонијевић Црнољевски, Марко Пешић Пирковачки, Ђорђе Ненић Грбавачки, Павле Поповић Васиљски, Никола Миљковић Вински, Никола Стојановић Жлински, Атанасије Поповић Бучјански, Иван Голубовић Ваљевски, Риста Маринковић Дебелички; учитељи: Илија Поповић Књажевачки, Атанасије Антонијевић, Милутин Алексић писар обштински, Михаил Секулић ратар из Васиља, Вељко Спасић Заградски=39. Окр. *Алексиначко:* Марко Миловановић прота Алексинач., намјестници: Миладин Мартиновић Бугар-Моравски, Лазар Илић Бански; пароси: Стојан Марковић Алексинački, Петар Милојковић Алексинački, Раденко Јеремемнић Суботипачки, Аврам Петровић Мозговачки, Петар Ђуричковић Читлучки, Живко Стојановић Дугопољски, Младен Ђорђевић Витошевачки, Милош Живковић Скорички, Василије Поповић Радошевачки, Риста Стојковић Ћићевачки, Тодор Павић Трњански, Василије Стојановић Лужански, Димитрије Стевановић Нозрински, Младен Поповић Честански, Јованча Таушановић трговац из Алексинца, Василије Трифунац ђакон Алексинач., Величко Крстић трговац из Алексинца, Коста Н. Михајловић практикант канцел., = 21. Из окружја *Краинског*: Димитрије Ж. Милојковић прота Неготински, Никола Поповић намјестник Кладовски; пароси: Милосав Вељковић Доњо-Милановачки, Ђорђе Поповић Мнјаловачки, Светозар Стефановић Брзопаланачки, Јован Поповић Јабуковачки, Риста Р. Илић Штубички, Димитрије Илић Штубички, Јаков Поповић Трњански, Милош Радојевић Поповички, Стеван Ђуричић Радујевачки; трговци: Јоца Граовац из Брзепаланке, Манојло Живковић из Брзепаланке, Танасије Недељковић из Брзепаланке, Петар Јовановић парох Кобишнички. = 15. Свега 160. — *Митровица* (Срјем): Из про-

топресвитерата Митровачког: Урош Милутиновић протопрезвитер; пароси: Александер Јанковић Кленачки, Марко Љубинковић Добриначки, Димитрије Малетић Буђановачки, Александер Сабовљевић Мартиначки, Василије Крестић Румски, Георг Кнежевић Бешеновски, Стефан Рогић Вогањски, Милутин Петровић Лађарачки, Георг Марковић Гргуревачки, Милош Петровић Јарачки, Стефан Вукосављевић Манђелошки, Станимир Будиов Мартиначки, Илија Малешевић Брестачки, Петар Доановић Путиначки, Николај Ковачевић Вел. Радиначки, Јоан Рогић Лежимирски, Стефан Продановић Стејановички, Љубомир Таљурцић Суботишки; помоћници: Павел Николић Шуљмански, Константин Змеановић Митровачки. = 21. Скупио Г. Ђорђе Лукић подпоручник: Г. Адамовић Стефан, Аннокић Стефан, Болановић Милан подпоручник, Болановић Паја, Борић Милош, Вујашковић Павле, Веселиновић Михаил, Василић Теодор, Георгијевић Паја плем. од Поцерја, Димовић А. Трифун, Дробац Петар, Ивковић С. Јоан, Јоановић Петар, Коларовић Младен одвјетник, Костић Л. Ђорђе градоначелник, Кривошић Михаил из Сиска, Кулић Петар, Милекић Јоан плем. од Карловца града, Милекић Ђорђе, Милутиновић Константин, Мијић С. Глигорије, Марковић Владислав, Миловановић Никола, Николић Рада, Панајотовић Паја, Поповић Душан, Поповић Никола, Прокопљевић Урош, Петровић Паја, Петровић Ђорђе, Радишић Димитрије, Стефановић В. Ђорђе, Трумић Коста одвјетник, Теодоровић Сима, Чилић Никола из Сиска, Читаоница Србска, Др. Панић Стефан из Шабца, Николић Александер богослов, Поповић Јоан. = 39. Свега 60. — *Будим-Пешта:* Од Г. Ђ. С. Бугарског: Г. Г. Јосиф Ференц, Наум Лацковић, Ђ. Милекић, У. Девић, Ј. Јовановић, И. Ћирић, Д. Младеновић, Ст. Николић, Ст. Пеција, Ј. М. Маранда, П. Михајловић старији, С. Звекић, Ђ. С. Бугарски, Л. Нешковић. Свега 14.—*Вировитица* (Слав.): Мато Непомуцки мјерник, Томо Лукачевић гласбеник, Јеролим Хорват жупник, Катарина Виталис, Скендар Драгић, Константин Мековић, Стјепан Басаричек учитељ гл. уч., Мијанло Лукић биље-

жник, Фрањо Клејкснер повјереник, Јаков и Самујило Неувирт. Свега 11. — *Карловци доњи:* Од г. Димитрија Недељковића осмошколца: Војновић Георгије и Руварац Иларион протосинђели, Пантелић Самуило протођакон, Орловић Сава патриархов капелан; Себишановић Паја, Никовић Пера, Адамов Миливој, Јаношевић Стеван, Чобановић Милан ученици гимназијални, Хаџи Станчевић Тоша богослов. Свега 10. — *Делиблато* (Банат): Јован Челебић учитељ. 6. *Сомбор:* Од Г. Нике Грунћа учитеља: Ђорђе Бранковић прота, Димитрије Поповић катихет приправнички, Сима Бикар трг., Игњат Николић за сина Ђорђа, Младен Средојевић учитељ, Г. Ђ. Вукићевић проф. припр., Др. Ника Максимовић вел. биљ, Петар Деспотовић учитељ, Лазар Станојевић. Свега 16. — *Загреб:* Пресвијетла Госпођа Ирена Даубаћинијева-Дољска. Преосвешт. Г. Иван Краљ владика, Матија Месић професор; Мојсија Балтић намјест. савјет. Миле Утјешеновић надмјерник, Мијо Кошчец надарбеник, Перо Матковић професор; трговци: В. П. Котур, Коста Поповић, Пајо Пелеш, Родић, Ђуро Гавела, Ђуро Авировић, Ђуро Сенић, Васо Диздар, Мијат Мауровић мјерник, Перо Срдаров Мартиновић за сина Крста, Вуко Мартиновић за сина Душана, Марко Мартиновић, Иво Машов Мартиновић, Перо В. Мартиновић, Лазо Савов Вукичевић, Саво Матов Мартиновић пјесник, Лука М. Ивановић за сина Мирослава, Крсто Петровић Његош, Павао Вранешевић за сина Душана, Фердо Вуксановић учитељ; свега 27 — *Новисад:* (Од Г. Ђорђа Ракића): Г. Г. Др. Светозар Милетић, Др. Јован Хаџић-Светић, Др. Љубомир Радивојевић, Др. Јован Суботић, Григорије Андријевић парох, Љубомир Стефановић, М. Р. Стојковић, Ђорђе Ракић за дјецу Ђорђа и Наду (2), Јелена Владимира Јовановића, Петар Бига ђенерал, Петар Матић, Никола Станисављевић, А. Хаџић, Манојло Хрваћанин, Тодор Мутибарић, Никола Недић, Јован Поповић кабаничар, Јован Илић учитељ. Из *Аде*: Јован Павловић парох, Јосиф Поповић парох, Светозар Вујић одвјетник, Михаило Теодоровић поштар, Коста Поповић биљежник, Риста Деметровић љекар-

ник; ратари: Милош Гајчиновић, Младен Гајчиновић, Александар Дудварски, Драгутин Дадић учитељ. Из *Петрова села* (на Тиси): пароси: Арон Крстић, Васа Ракић, Лаза Загорица трговац. Из *Черевића:* Јован Стојановић, Лаза Кракић. Свега 33.—*Беч:* Пресв: Г. двор. савјет. Др. Ливије Радивојевић, дворски тајници: Г. Г. Стјепан Вочничић, Ђорђе Крестић, Евђеније Барац, Данило Станковић, Стјепан Цар равнатељ помоћ. уредâ; перовође: Иван Живојновић, Иван Маршо; Рушнов савјет. судб. стола, Стјепан Ипшвановић, М. Ластовић. =11. Пречастни Г. Др. Себериљи професор 1. Генерал Петар пл. Прерадовић 1; свега на ново из Беча 13.

Дакле у свему: Из Далмације с Дубровником и Котором 62, Хрватска 422 (Крајина 201), Славонија без Сријема 112 (крајина 38), Сријем 528 (крајина 102), Банат 333 (крајина 185), Бачка 138, остала Угарска 15, Доњна Аустрија, Трст, Словенске покрајине 151 (Беч и Хитцинг 135). Црна Гора 48, Херцеговина 79, Босна 48, Србија 182; а свега 2118 предбројникâ и 100 књигâ у комисију.

Слагарске погрешке.

Образ:	у стиху:	мјесто:	читај:
16	6	сувиже	сувише
41	11	је,	ја
64	35	видјох,	видјех
66	18	Та сам готов	Та готов сам
137	19	Све се земља либа и потреса	Земља либа те се све потреса
166	17	дјелонаш их	дјело наших рукȳ
193	7	с ећаше	сјећаше
244	10	силпе	силне
258	7	мене	мене
261	18	Близ	Близ
40	У надпису Пс. 25 за вали,		захвали

Ključ

za čitanje ćirilice, radi čitateljâ koji su više obikli latinici.

I. *Štamparska slova gradjanska.*

a) *pravopisom Vukovijem, kakav je u ovoj knjizi.*

Аа *а*	Бб	Вв *в*	Гг *г*	Дд	Ђ *ђ*	Е *е*
a	b	v	g	d	dj	e
Ж *ж*	Зз	И *и*	Јј	К *к*	Л *л*	Љ *љ*
ž	z	i	j	k	l	lj
М *м*	Н *н*	Њ *њ*	О *о*	П *п*	Р *р*	С *с*
m	n	nj	o	p	r	s
Т *т*	Ћ *ћ*	У *у*	Ф *ф*	Х *х*	Ц *ц*	Ч *ч*
t	ć	u	f	h	c	č
Џ *џ*	Ш *ш*	Ъ.				
dž	š.	—				

b) pravopisom *starijijem.*

Uz ova slova gore (bez ј, ѣ, ѧ, ц) još ova:

				ѣ,	я, ю, є,	ъ ы ь
				ie (i, e)	ja, ju, je,	— i —

II. *Štamparka slova prastara (antiqua).*

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Єє	Жж	Ѕѕ
a	b	v	g	d	e	ž	z
Зз	Ии	Іі	Кк	Лл	Мм	Нн	Оо
z	i	i	k	l	m	n	o
Пп	Рр	Сс	Тт	Уѹ	Оу оу	Фф	Хх
p	r	s	t	u	u	f	h
Ѿѿ	Цц	Чч	Шш	Щщ	Ъь	Ыы	Ѣѣ
ot	c	č	š	šč	—	ij	—
Ѣѣ	Єє	Юю	Жж	Ѡѡ	Ѩѩ	Ѧѧ	Ѯѯ
i, ie, e	je	ju	ǫn	o	ja	ęn	ks
Ѱѱ	Ѳѳ	Ѵѵ.					
ps	th	i.					